

Zarząd Miasta Szczyrk

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO MIASTA SZCZYRK

Zeszyt nr 5

Uwarunkowania rozwoju przestrzennego miasta Szczyrk

Szczyrk – grudzień 1998

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczyrk

Opracowanie zostało wykonane w ramach umowy o sygnaturze GKUHR 7025 / 17 / 98 z dnia 30.04.1998 r. zawartej pomiędzy Gminą Szczyrk, reprezentowaną przez Zarząd Miasta Szczyrk a Zakładem Planowania Przestrzennego TUP – Pracownią w Katowicach

Opracowujący zespół w składzie :

Główny projektant

mgr inż. arch. Anna Dołhun

Projektanci :

- osadnictwo :

mgr inż. arch. Anna Dołhun
mgr Alicja Niemczyk
dypl. ekon. Hildegarda Olszewska
mgr inż. arch. Adam Śleziak

- system przyrodniczy i krajobraz :

mgr inż. arch. Katarzyna Wilczyńska –
Nowakowska
mgr inż. arch. Anna Dołhun

- system zaopatrzenia w wodę,
odprowadzenia ścieków oraz
ekspertyza zagrożeń powodziowych

mgr inż. Zbigniew Grzbiela
mgr inż. Piotr Witkowski

- system zaopatrzenia w energię
elektryczną

inż. Marek Miksa
inż. Stanisław Górny

- system zaopatrzenia w gaz

inż. Stanisław Łaciak

- komunikacja

Przedsiębiorstwo Projektowo–Usługowe „INKOM ” S.C.
mgr inż. Jan Gregorowicz
mgr inż. Piotr Trybuś

CZĘŚCI STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA SZCZYRK

- Zeszyt nr 1** – Problematyka , metoda, procedura, harmonogram i organizacja prac
- Zeszyt nr 2** – Wykaz materiałów wejściowych. Ocena ich kompletności i kompleksowości oraz przydatności dla określenia uwarunkowań , strategii i kierunków rozwoju miasta
- Zeszyt nr 3** – Cele rozwoju miasta i ich hierarchia
- Zeszyt nr 4** – Diagnoza stanu zagospodarowania przestrzennego miasta
- Zeszyt nr 5** – Uwarunkowania rozwoju przestrzennego miasta Szczyrk
- Zeszyt nr 6** – Kierunki polityki przestrzennej miasta Szczyrk
- Zeszyt nr 7** – Projekt uchwały Rady Miejskiej w Szczyrku ustalający uwarunkowania, strategię i kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta Szczyrk
- Zeszyt nr 8** – Dokumenty formalno – prawne

Opracowania problemowe :

1. Zagadnienia komunikacyjne – zebranie i analiza materiałów wejściowych. Określenie celów rozwoju.
2. Diagnoza i uwarunkowania gospodarki wodno – ściekowej w Szczyrku
3. Ekspertyza hydrologiczna zagrożeń powodziowych na obszarze miasta Szczyrku
4. Inwentaryzacja urządzeń elektroenergetycznych 110 kV i 15 kV na terenie miasta Szczyrk i ich charakterystyka
5. Infrastruktura techniczna – gazownictwo

A CZĘŚĆ OPISOWA

strona

I WPROWADZENIE

1. Miejsce „Uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego miasta” w procedurze planistycznej	6
2. Przyjęta definicja „uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego”	6
3. Otoczenie formalno – prawne „Studium ...”	7
4. Zakres merytoryczny „Studium ...”	10

II UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z FUNKCJI I POŁOŻENIA MIASTA W ZEWNĘTRZNYCH UKŁADACH ADMINISTRACYJNYCH I FUNKCJONALNYCH

5. Położenie miasta w województwie śląskim	11
6. Położenie Szczyrku w bezpośrednim sąsiedztwie miasta o funkcji powiatowej	11
7. Położenie miasta w sąsiedztwie innych jednostek administracyjnych i ich problemy stykowe	11
8. Powiązania miasta w układzie regionów przygranicznych kraju	16

III UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZEWNĘTRZNYCH I WEWNĘTRZNYCH CZYNNIKÓW ROZWOJOWYCH

9. Uwarunkowania wynikające z przekształceń ustrojowych	17
10. Uwarunkowania wynikające z prognozy demograficznej miasta	17
11. Uwarunkowania wynikające z planowanego rozwoju gmin sąsiedzkich	17
12. Uwarunkowania wynikające z zadań rządowych w przestrzeni miasta	18
13. Uwarunkowania wynikające z zadań i zobowiązań zewnętrznych i lokalnych miasta	19
14. Uwarunkowania wynikające z bazy ekonomicznej miasta	20
15. Uwarunkowania wynikające ze stanu władania gruntami	20
16. Uwarunkowania wynikające z przeznaczenia terenów w obowiązującym planie zagospodarowania przestrzennego	21
17. Uwarunkowania wynikające z zamierzeń realizacji ponadlokalnych inwestycji systemowych	22
18. Uwarunkowania wynikające z atrakcyjności zewnętrznej miasta i jego wizerunku	22

IV UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ISTNIEJĄCYCH ZASOBÓW I WARTOŚCI PRZYRODNICZYCH I KULTUROWYCH

19. Uwarunkowania wynikające z istniejących zasobów i wartości przyrodniczych obszaru miasta	24
20. Zasoby i wartości przyrodnicze miasta postulowane do objęcia ochroną prawną jako użytek ekologiczny	31
21. Uwarunkowania wynikające z istniejących zasobów i wartości kulturowych	33
22. Zewnętrzne i lokalne zagrożenia środowiska przyrodniczego	40
23. Zewnętrzne i lokalne zagrożenia środowiska kulturowego	40

V UWARUNKOWANIA I PROBLEMY WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA, FUNKCJI I ZAGOSPODAROWANIA TERENU

24. Uwarunkowania wynikające z dotychczasowego zainwestowania terenów miasta	41
25. Uwarunkowania i problemy wynikające z przeznaczenia terenu w miejscowym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego	43
26. Uwarunkowania i problemy wynikające z układu funkcjonalno – przestrzennego i cech zagospodarowania przestrzennego	44
27. Uwarunkowania i problemy funkcjonalne miasta	47
27.1. Uwarunkowania i problemy wynikające z systemu rekreacji i sportu	48
27.2. Uwarunkowania i problemy wynikające z funkcji przyrodniczych miasta	53
27.3. Uwarunkowania wynikające z systemu mieszkalnictwa	54
27.4. Uwarunkowania wynikające z systemu obsługi ludności	54
27.5. Uwarunkowania wynikające z funkcji rolniczej w mieście	58
27.6. Uwarunkowania wynikające z systemu wytwórczego	59

VI UWARUNKOWANIA I OGRANICZENIA WYNIKAJĄCE Z FUNKCJONOWANIA SYSTEMÓW TECHNICZNYCH

28. Uwarunkowania komunikacyjne	
28.1. Uwarunkowania zewnętrzne	59
28.2. Uwarunkowania wewnętrzne	60
28.3. Uwarunkowania w zakresie komunikacji zbiorowej	61
29. Uwarunkowania w zakresie możliwości zaopatrzenia miasta w wodę	62
30. Uwarunkowania w zakresie gospodarki ściekowej	63
31. Uwarunkowania w zakresie gospodarki energetycznej, ciepłej i gazowej	64
32. Uwarunkowania w zakresie gospodarki odpadami	64

VII UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEB, WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

33. Uwarunkowania i problemy wynikające z potrzeb i aspiracji społeczności lokalnej	65
34. Uwarunkowania wynikające z warunków życia mieszkańców	65

VIII LISTA UWARUNKOWAŃ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

35. Systematyka uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego miasta Szczyrk	70
36. Lista uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego miasta Szczyrk	71
37. Podsumowanie	82
38. Wnioski	85

IX WARIANTOWE STRATEGIE ROZWOJU MIASTA

B GRAFICZNA**Rysunki :**

- 1.* Uwarunkowania rozwoju miasta - skala 1 : 10 000
- 1a. Uwarunkowania rozwoju miasta - skala 1 : 25 000
2. Uwarunkowania istniejących i projektowanych powiązań komunikacyjnych miasta
skala 1 : 110 000
3. Zagrożenia środowiskowe - skala 1 : 25 000
4. Rozmieszczenie szczególnych wartości przyrodniczych i kulturowych - skala 1 : 25 000
5. Przestrzenne bariery rozwoju miasta wynikające z uwarunkowań zewnętrznych - skala 1 : 150 000
- 6.* Zadanie strategiczne kierunkowego rozwoju miasta Szczyrk
- Wariant 1 – współpracy sąsiedzkiej skala 1 : 10 000
- 7.* Zadania strategicznego kierunkowego rozwoju miasta Szczyrk
- Wariant 2 - autonomicznego rozwoju miasta skala 1 : 10 000

Uwaga :

- * Rysunki 1, 6 i 7 wykonano w 1 egzemplarzu

I WPROWADZENIE

1. Miejsce „uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego miasta” w procedurze planistycznej

- „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego” sporządzane jest przez Zarząd Miasta na podstawie Uchwały Nr XXXIII / 192 / 97 Rady Miejskiej w Szczyrku z dnia 28 listopada 1997 roku o potrzebie opracowania studium.

Studium określa uwarunkowania rozwoju miasta a także pożądane kierunki zagospodarowania przestrzennego. Studium nie jest przepisem gminnym i nie stanowi podstawy do wydawania decyzji administracyjnej w zakresie miejskiej gospodarki przestrzennej.

- Tok sporządzenia „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczyrk” omówiono w zeszycie nr 1 „Problematyka, metoda, procedura, harmonogram i organizacja prac”.

2. Przyjęta definicja uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego

- Uwarunkowanie stanowi czynnik lub zjawisko wpływające na gospodarowanie przestrzenią i rozwój miasta. Wyróżnia się wśród nich czynniki bezpośrednio związane z zagospodarowaniem przestrzennym (rodzaje użytkowania i przeznaczenia terenów, sposoby ich wykorzystania) oraz czynniki wywierające pośredni wpływ na rozwój przestrzenny miasta (m. in. zmiany w strukturze ludności, możliwości budżetu miasta). Wpływ ten może być dodatni w postaci korzystnych warunków, możliwości i szans, bądź ujemny – poprzez brak warunków, ograniczenia i zagrożenia.
- Szczegółowo cechy i parametry uwarunkowań określa Diagnoza zagospodarowania przestrzennego (zeszyt nr 4). W niniejszej części pracy przedstawiono wnioski z diagnozy i klasyfikację uwarunkowań.
- Kończącą część niniejszego opracowania stanowi lista uwarunkowań, będąca kwintesencją wcześniejszych charakterystyk. Każdemu uwarunkowaniu przypisano cechy :
 - merytoryczności (ME)
 - zasięgu (ZA)
 - kompetencji (KO)
 - możliwości modyfikacji i trwałości (MM)
 - kwalifikacji – zawierająca szanse i ograniczenia (KW)

„Merytoryczność” oznacza źródło uwarunkowania, zgodnie z przyjętym w niniejszym opracowaniu podziałem „branżowym”.

Cecha „możliwości modyfikacji i trwałości” wyróżnia czynniki istniejące, a w ich obrębie – niezmiennie oraz zmniejszające, bądź zwiększające znaczenie. Cecha ta wyróżnia również uwarunkowania przewidywane.

„Kompetencyjność” oznacza wskazanie stopnia administracji (rządowej, samorządowej, powiatowej i gminnej) w której gestii leżą decyzje i środki dla wpływania na określone uwarunkowania.

W grupie „kompetencji” wyróżniono również uwarunkowania „obiektywne” niezależne od szczebli władzy a kształtujące warunki rozwoju.

3. Otoczenie formalno – prawne studium

„Studium uwarunkowań” umiejscowione jest w systemie prawnym kraju i uwarunkowane ustaleniami, na które składa się zestaw ustaw i rozporządzeń wykonawczych a także lokalnych uchwał samorządowych regulujących sposób wykorzystania przestrzeni.

Do najważniejszych ustaleń formalno – prawnych wymagających uwzględnienia w studium zaliczono :

A – ustawy i rozporządzenia resortowe mające wpływ na gospodarkę przestrzenną i zakres podejmowanych w tym zakresie decyzji

B - podjęte w stosunku do obszaru miasta (lub jego części) decyzje regulujące sposób użytkowania terenów lub obiektów, w tym :

- ustanowione obszary i obiekty ochrony środowiska, wartości krajobrazu, dóbr kultury, wód itp.

C – zobowiązania wynikające z obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

D – podjęte gminne decyzje administracyjne dotyczące wykorzystania gruntów, w tym :

- udzielone pozwolenia na budowę, rozbudowę itp.

- wydane warunki zabudowy i zagospodarowania terenu

- inne decyzje w indywidualnych sprawach dotyczących gospodarki przestrzennej (np. nakaz rozbiórki obiektu, wstrzymania budowy itp.)

E – stan własności gruntów i wynikające stąd uprawnienia właścicieli

Do najistotniejszych dokumentów regulujących gospodarkę przestrzeni w gminie w całości lub w części należą :

1. Uchwała Rady Miejskiej w Szczyrku nr XXXIII / 192 / 97 z dnia 22 listopada 1997 r. o przystąpieniu do „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczyrk ”
2. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 roku o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. Nr 89 poz. 415 z późniejszymi zmianami)
3. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 roku – Prawo budowlane (Dz.U. Nr 89 poz. 414 z późniejszymi zmianami)
4. Ustawa z dnia 31 stycznia 1994 roku o ochronie i kształtowaniu środowiska (Dz.U. z 1994 r. Nr 49 poz.196 z późniejszymi zmianami)
5. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. Nr 16 poz. 78 z późniejszymi zmianami)
6. Ustawa z dnia 16 października 1991 roku o ochronie przyrody (Dz.U. Nr 114 poz. 492 z późniejszymi zmianami)
7. Ustawa z dnia 28 września 1991 roku o lasach (Dz.U. Nr 101 poz. 444 z późniejszymi zmianami)
8. Ustawa z dnia 15 lutego 1962 roku o ochronie dóbr kultury (z późniejszymi zmianami)
9. Ustawa z dnia 4 lutego 1994 roku – Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. Nr 27 poz. 96 z późniejszymi zmianami)
10. Ustawa z dnia 24 października 1974 roku – Prawo wodne (Dz.U. Nr 38 poz. 230 z późniejszymi zmianami)
11. Ustawa z dnia 21 marca 1985 roku o drogach publicznych (Dz. U. Nr 123 poz. 780)
12. Ustawa z dnia 27 października 1994 roku o autostradach płatnych
13. Ustawa z dnia 27 czerwca 1997 roku o odpadach

14. Ustawa z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. Nr 132 poz. 622 z późniejszymi zmianami)
15. Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 roku – Prawo energetyczne (Dz.U. Nr 158 poz. 1042 z późniejszymi zmianami)
16. Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. Nr 115 poz. 741)
17. Ustawa z dnia 31 stycznia 1959 roku o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz. U. z 1970 Nr 47 poz. 298 z późniejszymi zmianami)
18. Ustawa z dnia 13 października 1995 roku – Prawo łowieckie
19. Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie terytorialnym (Dz.U. z 1996 r. Nr 13 poz. 74 z późniejszymi zmianami)
20. Ustawa z dnia 17 maja 1989 roku – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz.U. Nr 30 poz. 163 z późniejszymi zmianami)
21. Ustawa z dnia 24 lipca 1998 roku o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa (Dz. U. Nr 96 poz. 603)
22. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa (Dz.U. Nr 91 poz. 576)
23. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 roku o administracji rządowej w województwie (Dz.U. Nr 91 poz. 577)
24. Ustawa z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym (tekst jednolity Dz.U. z 1993 nr 94 poz. 431 z późniejszymi zmianami)
25. Ustawa o zmianie niektórych ustaw w związku z reformą ustrojową państwa (Dz.U. z 1998 r. nr 106 z dnia 24 lipca 1998 r. poz 668)
26. Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 14 lipca 1998 r. w sprawie określenia inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi albo mogących pogorszyć stan środowiska oraz wymagań jakim powinny odpowiadać oceny oddziaływania na środowisko tych inwestycji (Dz.U. Nr 93 poz. 589)
27. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 2 lipca 1998 roku w sprawie określenia odpadów, które powinny być wykorzystane w celach przemysłowych oraz warunków, jakie muszą być spełnione przy wykorzystaniu (Dz.U. Nr 90 poz. 579)
28. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 września 1980 roku w sprawie ochrony środowiska przed hałasem i wibracjami (Dz.U. Nr 24 poz. 90)
29. Rozporządzenie Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dnia 14 grudnia 1994 roku w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 10 poz. 46 z późniejszymi zmianami)
30. Zarządzenie Ministra Łączności z dnia 12 marca 1992 roku w sprawie warunków jakim powinny odpowiadać linie i urządzenia telekomunikacyjne (Monitor Polski Nr 13 poz. 94)
31. Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 13 maja 1998 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. Nr 66 poz. 436)
32. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 30 sierpnia 1996 roku w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać bazy i stacje paliw płynnych, rurociągi dalekosiężne do transportu ropy naftowej i produktów naftowych i ich usytuowanie (Dz.U. Nr 122 poz. 576)

33. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 7 października 1997 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budowle rolnicze i ich usytuowanie (Dz.U. Nr 132 poz.877)
34. Zarządzenie Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 28 stycznia 1985 roku w sprawie szczegółowych wytycznych projektowania i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych w zakresie ochrony ludzi i środowiska przed oddziaływaniem pola elektroenergetycznego (Monitor Polski Nr 3 poz. 24)
35. Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 28 kwietnia 1998 r. w sprawie dopuszczalnych wartości stężeń substancji zanieczyszczających w powietrzu (Dz.U. Nr 55 poz. 355)
36. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 1998 roku w sprawie utworzenia powiatów (Dz.U. Nr 103 poz. 652)

B - Podjęte w stosunku do obszaru miasta (lub jego części) decyzje regulujące sposób użytkowania terenów lub obiektów, w tym :

37. Rozporządzenie nr 10/98 Wojewody Bielskiego z dnia 16 czerwca 1998 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego
38. Zarządzenie nr 30 z dnia 19 XII 1994 r. (ZO-72-15-54) o utworzeniu Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Lasy Beskidu Śląskiego”
39. Decyzja Konserwatora Wojewódzkiego w Bielsku o ustanowieniu obiektów i stref ochrony konserwatorskiej (Załącznik nr 1)
40. Decyzje Konserwatora Przyrody w Bielsku o ustanowieniu pomników przyrody ożywionej i nieożywionej (Załącznik nr 2)

C – Zobowiązania wynikające z obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

41. Założenia do planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Szczyrk uchwalone przez Radę Miejską Szczyrku Uchwałą Nr XXX / 160 / 93 z dnia 26 lutego 1993 r.
42. Miejscowy plan ogólny zagospodarowania przestrzennego miasta Szczyrk uchwalony przez Radę Miejską Szczyrku Uchwałą Nr XLIV / 223 / 94 z dnia 29 kwietnia 1994 r.

D – Podjęte gminne decyzje administracyjne dotyczące wykorzystania gruntów, w tym :

• udzielone pozwolenia na budowę, rozbudowę itp.

Do roku 1980 wydawano rocznie 100 – 120 pozwoleń na budowę

w roku 1996 udzielono 30 pozwoleń na budowę

w roku 1997 udzielono 20 pozwoleń na budowę

w roku 1998 udzielono 19 pozwoleń na budowę

• decyzje ustalające warunki zabudowy i zagospodarowania terenu

W latach 1997 – 1998 wydano dwukrotnie więcej WZiZT niż wydanych pozwoleń na budowę.

E – Stan własności gruntów i wynikające stąd uprawnienia właścicieli

Na terenie miasta występują następujące formy władania gruntami :

- grunty Skarb Państwa (w tym PGL – Lasy Państwowe, drogi publiczne)
- grunty Gminy Szczyrk
- grunty Wspólnoty Leśnej
- grunty organizacji, instytucji wyznaniowych
- pozostałe grunty osób fizycznych i prawnych

4. Zakres merytoryczny „Studium ...”

Zakres merytoryczny „Studium ...”, zgodnie z art. 6 ust. 4 ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 7 lipca 1994 r. określa uwarunkowania rozwoju miasta wynikające w szczególności z :

- 1) dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu,
- 2) występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów szczególnych,
- 3) stanu i funkcjonowania środowiska przyrodniczego i kulturowego, w tym stanu rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- 4) prawa własności gruntów,
- 5) jakości życia mieszkańców,
- 6) zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

W niniejszym „Studium ...” zakres uwarunkowań dostosowano do lokalnych potrzeb i rozszerzono głównie o grupę uwarunkowań wynikających z funkcji i rango miasta.

Część kreatywna „Studium ...” obejmuje ustalenie kierunków zagospodarowania przestrzennego w oparciu o zidentyfikowane uwarunkowania.

II UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z FUNKCJI I POŁOŻENIA MIASTA W ZEWNĘTRZNYCH UKŁADACH ADMINISTRACYJNYCH I FUNKCJONALNYCH

5. Położenie miasta w województwie śląskim

Od stycznia 1999 r. Szczyrk został włączony ponownie do województwa śląskiego. Do korzyści z tego tytułu można zaliczyć przewidywane usprawnienie problemów funkcjonowania wypoczynku i turystyki w mieście którego główne źródła mieszczą się w GOP i ROW oraz nadanie wyższej rangi problemom rekreacji jako specyficznej części funkcjonowania regionu.

6. Położenie miasta w bezpośrednim sąsiedztwie miasta o funkcji powiatowej

Szczyrk leży w bezpośrednim sąsiedztwie Bielska pełniącego od stycznia funkcję miasta powiatowego (do końca 1998 – miasto województwie).

Sąsiedztwo miasta o randze wojewódzkiej i o stosownym dla miasta wojewódzkiego wyposażeniu usługowym powoduje, że Szczyrk posiada dobre zaplecze usług wyższego rzędu : administracji, sądownictwa, usług oświaty, nauki i kultury a także wyspecjalizowanych usług handlu.

Odległość 16 km Szczyrku od Bielska i istniejąca linia autobusowa o częstotliwości kursów co 20 minut powodują, że większość usług wyższego rzędu jest dostępna dla mieszkańców Szczyrku w czasie krótszym niż 45 minut.

7. Położenie miasta w sąsiedztwie innych jednostek administracyjnych i problemy stykowe

Szczyrk graniczy bezpośrednio z 6 jednostkami administracyjnymi :

- miastem Bielsko
- gminą Brenna
- miastem Wiśła
- gminą Lipowa
- gminą Buczkowice
- i gminą Wilkowice

Na styku Szczyrku i otaczających jednostek administracyjnych wyróżniono 5 obszarów stykowych przebiegających równolegle do granic miasta.

Obszar stykowy 1 – miasto Szczyrk – gmina Buczkowice

Obszar ten cechuje zróżnicowanie pod względem sposobu użytkowania, występują tu tereny leśne, rolne oraz zabudowane po obu stronach granicy. Łącznie długość granicy pomiędzy Buczkowicami i Szczyrkiem wynosi około 3 km.

Podstawowy problem obszaru stykowego 1 to :

- zapobieganie zacieraniu się dystansów przestrzennych pomiędzy zainwestowaniem Szczyrku w rejonie Szczyrku Dolnego – w sąsiedztwie ulicy Granicznej, Bratków i Narcyzów, a zainwestowaniem Buczkowic co może prowadzić do realizacji wielokilometrowej ulicówki od Salmopola przez Szczyrk, Buczkowice i Łodygowice do drogi żywieckiej , w związku z powyższym byłoby wskazane uzgadnianie planowanego zainwestowania w tym rejonie przez obie gminy
- zagospodarowanie obszaru stykowego z uwzględnieniem form ochrony wynikającej z ustanowienia obszaru ochrony Krajobrazu Beskidu Śląskiego oraz jego otuliny.

Poza wymienionymi problemami umiejscowionymi bezpośrednio w obszarze stykowym, gminę Buczkowice i miasto Szczyrk łączą problemy wykraczające poza ten obszar. Są to :

- Problemy komunikacji drogowej i jej zaplecza, związane z weekendowym ruchem turystycznym, którego celem jest Szczyrk lub Wisła a uciążliwość ruchu obciąża gminę Buczkowice (hałas, zagrożenia wypadkowe, zanieczyszczenie powietrza spalinami i inne o mniejszym stopniu uciążliwości, jak zaśmiecanie pasa drogowego i blokowanie ruchu lokalnego pojazdów w gminie Buczkowice)
- Przez Buczkowice odbywa się również transport towarów, w tym odpadów na składowisko odpadów w Żywcu
- Problemy wspólnego wykorzystania źródeł wody w Szczyrku i standardu technicznego powiązanej sieci wodociągowej.
Szczyrk i Buczkowice zaopatrywane są w wodę pitną z wspólnych ujęć wody na terenie Szczyrku, administrowanych przez Spółkę „Aqua”. Stąd też gospodarowanie zasobami wody i jej planowanego poboru powinno być przedmiotem wzajemnych uzgodnień obu gmin i Spółki „Aqua” jak też problemu wymiany skorodowanych wodociągów stalowych, co powoduje znaczne straty wody pitnej na drodze od ujęcia do odbiorcy.
- Problemy odprowadzenia i oczyszczania ścieków komunalnych Szczyrku w oczyszczalni ścieków w Rybarzowicach na terenie gminy Buczkowice

Ścieki ze Szczyrku odprowadzane są do wspólnej z Buczkowicami komunalnej biologiczno – chemicznej oczyszczalni ścieków w Rybarzowicach .

Prawidłowe ujęcie i odprowadzenie ścieków ze Szczyrku warunkuje czystość Żyłicy na wlocie do Buczkowic, co z kolei określa możliwości jej rekreacyjnego, turystycznego i gospodarczego wykorzystania w Buczkowicach.

Zatem rozwój prawidłowej gospodarki ściekowej w Szczyrku powinien być przedmiotem wspólnego zainteresowania obu gmin.

- Problemy składowania i utylizacji odpadów komunalnych

Szczyrk nie posiada terenów o właściwych parametrach technicznych i sanitarnych dla lokalizacji składowiska odpadów. Składowisko takie posiadają Buczkowice. Uzgodnienie ewentualnego odpłatnego odbioru odpadów komunalnych Szczyrku na składowisko odpadów w Buczkowicach wymaga szczegółowych uzgodnień między gminami.

- Problemy zagospodarowania przeciwpowodziowego brzegów Żylicy

Szczyrk, o ostrych spadkach terenów górskich odprowadza wody opadowe do Żylicy i w dolnym jej biegu na styku z Buczkowicami następuje gwałtowny przybór wód, które mogą zagrażać bezpieczeństwu ulicy Beskidzkiej w Szczyрку a Wiślańskiej w Buczkowicach.

Uzgodnienie sposobów ochrony przeciwpowodziowej terenów stykowych wymaga wspólnych działań ze strony obu gmin.

- Zimowe odśnieżanie ulicy Beskidzkiej (w Szczyрку) i Wiślańskiej i jej przedłużenia w Buczkowicach zapewniające przejezdność drogi nr 942 na obszarze obu gmin.

Obszar stykowy 2 – miasto Szczyrk – gmina Wilkowice

Granica pomiędzy Szczyrkem a Wilkowicami przebiega od szczytu Klimczoka - 1117 m n.p.m. na zachodzie poprzez szczyt Magury - 1109 m i dalej przez Bieniatkę do granic Buczkowic.

Długość granicy między Szczyrkem a Wilkowicami wynosi około 5 km.

Do wspólnych problemów obu gmin zaliczono :

- zagospodarowanie turystyczne po obu stronach granicy uwzględniające :
 - istniejące już w tym rejonie obiekty i urządzenia
 - ograniczenia wynikające z funkcji ochrony obszaru w całości położonego w parku krajobrazowym i jego odporności przyrodniczej na penetrację rekreacyjną,
 - użytkowanie i własności terenu - gdyż większość obszaru stykowego to tereny leśne własności PGL – Lasów Państwowych
- formy zagospodarowania przestrzennego Bieniatki, która tracąc swoje funkcje rolne jest potencjalnie zagrożona niekontrolowaną urbanizacją letniskową.

Obszar stykowy 3 – miasto Szczyrk – miasto Bielsko – Biała – gminy Brenna i Wilkowice

Granica pomiędzy Szczyrkem a Bielsko – Białą jest najkrótszą linią stykową Szczyrku z inną jednostką administracyjną i wynosi około 1 km.

Granica pomiędzy miastami przebiega szczytem Klimczoka o wys. 1117 m n.p.m. i szczytem góry Trzy Kopce o wysokości 1082 m. n.p.m. Wzdłuż granicy przebiega :

Turystyczny szlak narciarski łączący Błatnią z Klimczokiem i Szyndzielnią oraz pieszy szlak turystyczny równoległy do szlaku narciarskiego.

Na stoku Szyndzielni znajduje się rezerwat „Stok Szyndzielni”, który zaczyna się w odległości około 50 m od granicy miasta Szczyrk.

Obszar stykowy 3 stanowi spinkę pomiędzy gminami : Szczyrk, Bielsko Białe, Brenna i Wilkowice i obejmuje jeden z najatrakcyjniejszych przyrodniczo terenów Beskidu Śląskiego, obejmując szczyt Klimczoka, na zbiegają się granice Wilkowic, Bielska Białej i Szczyrku, szczyt Trzech Kopców na którym zbiegają się granice Bielska Białej, Brennej i Szczyrku oraz „Rezerwat Stok Szyndzielni” po stronie Bielska Białej i jaskinię Trzy Kopce po stronie Szczyrku.

Przez teren ten przebiegają szlaki narciarskie, piesze szlaki turystyczne.

Główne wspólne problemy tego obszaru to :

- koordynacja działań dla ochrony istniejących wartości przyrodniczo – krajobrazowych
- koordynacja w zakresie zagospodarowania turystycznego rejonu : Trzy Kopce – 1082 m – Klimczok – Szyndzielnia, zwłaszcza w aspekcie doraźnych zamierzeń inwestycyjnych dotyczących połączenia wyciągami narciarskimi Szyndzielni i Klimczoka.

Obszar stykowy 4 – miasto Szczyrk – gmina Brenna

Granica pomiędzy gminami Szczyrk a Brenną przebiega szczytami górkami od Przełęczy Salmopolskiej

- 916 m n.p.m. w kierunku północnym przez Białą Krzyż – 941 m n.p.m., Grabową – 907 m n.p.m., Kotarz – 947 m n.p.m., Hyrcę – 929 m n.p.m., Beskid – 960 m n.p.m., Przełęcz Karkoszczonkę – 724 m n.p.m. aż do Trzech Kopców – 1082 m n.p.m..

Tereny między Szczyrk a Brenną na terenie Brennej są w całości zalesione natomiast od strony Szczyrku występują enklawy terenów ekstensywnie zagospodarowanych rolniczo : Migdały, Beskid, Kotarz oraz turystycznie – Przełęcz Salmopolska.

Granica między gminami przebiega turystyczny szlak pieszy, a w rejonie Beskidu – również górski szlak rowerowy.

Główne wspólne problemy miasta Szczyrk i gminy Brenna to oprócz tych wymienionych :

- problem komunikacyjny polegający na możliwości przedłużenia drogi lokalnej z Brennej przez Przełęcz Karkoszczonkę i Biłą do Szczyrku, częściowo po śladzie istniejącego szlaki turystycznego. Rozwiązanie to byłoby korzystne dla rozładowania obciążenia ruchem kołowym drogi 942 na terenie Szczyrku i mogłoby również być interesujące dla gminy Brenna, która mogłaby świadczyć skojarzone ze Szczyrkem usługi dla ruchu turystycznego.
- Realizacja takiego rozwiązania wymagałaby nie tylko zgody mieszkańców Biłej lecz również współpracy i zgody gminy Brenna

- problem zagospodarowania turystycznego rejonu Beskidu Węgierskiego (Hycy)

Od strony Brennej funkcjonują wyciągi narciarskie z Gronika Węgierskiego w rejonie przystanku autobusowego na Beskid Węgierski.

Powiązanie wyciągami i trasami narciarskimi Beskidu Węgierskiego z Szczyrkem pozwoliłoby na zintegrowanie obsługi turystów w Szczyрку i Brennej, a także zatrzymanie samochodów turystów na parkingach w Brennej i przerzucenie ich na trasy narciarskie w Szczyрку systemem wyciągów narciarskich. W związku z tym, że program zagospodarowania Hycy zlokalizowany jest na styku Brennej i Szczyрку, a także na obszarze we władaniu Lasów Państwowych i dodatkowo podlega ograniczeniom wynikającym z położenia w parku krajobrazowym rozwiązanie tego problemu będzie wymagało wielostronnych uzgodnień pomiędzy zarządami gmin, Nadleśnictwem Bielsko i Wojewodą – jako władającym Parkiem Krajobrazowym Beskidu Śląskiego.

Obszar stykowy 5 – miasto Wisła - miasto Szczyrk

Granica pomiędzy miastami o długości około 3,6 km przebiega pomiędzy szczytem Biały Krzyż o wys. 934 m n.p.m. poprzez Malinów – 1115 m n.p.m. do Malinowskiej Skały – 1152 m. n.p.m.

Po obu stronach granicy miasta teren jest zalesiony, a szczytami gór przebiega pieszy szlak turystyczny.

Przebieg granicy przez tereny leśne na szczytach gór tylko na Białym Krzyżu przecina droga nr 942 łącząca Żywiec przez Szczyrk z Wisłą.

Droga ta ma niewielkie znaczenie funkcjonalne dla miasta Wisły, gdyż zimą zdarza się, że bywa nieprzejezdna, a dojazd do Wisły przebiega drogami o wyższych parametrach od strony Bielska przez Skoczów, a od strony Żywca przez Istebną.

Wspólnymi problemami stykowymi obu miast są :

- zagospodarowanie turystyczne atrakcyjnego przyrodniczo i krajobrazowo obszaru przygranicznego z uwzględnieniem ochrony odporności środowiska
- koordynacja działań przy organizacji odśnieżania drogi nr 942

Obszar stykowy 6 – miasto Szczyrk – gmina Lipowa

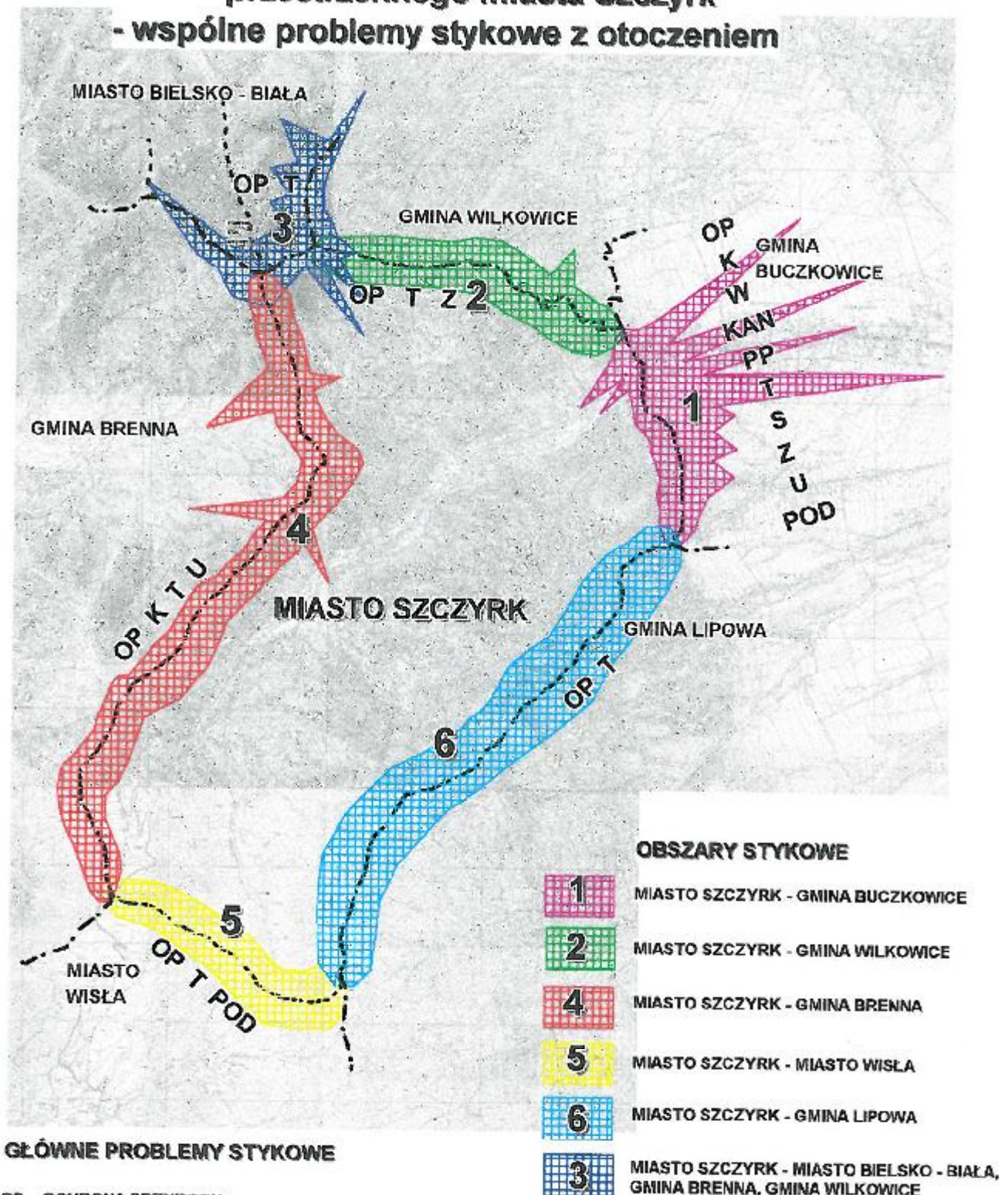
Granica pomiędzy miastem Szczyrk a gminą Lipowa wynosi około 8 km i prowadzi od Malinowskiej Skały - 1152 m n.p.m. przez Małe Skrzyczne – 1211 m n.p.m., Skrzyczne 1257 m n.p.m. do łąk Micule – 600 m n.p.m. i dalej doliną wzdłuż potoku Granicznego do granicy Szczyрку i Buczkowic.

Tereny po obu stronach granicy są w większości zalesione i wchodzi w skład Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego.

Od strony Szczyрку – stoki Małego Skrzycznego i Skrzycznego są intensywnie zagospodarowane urządzeniami wyciągowymi i trasami narciarskimi.

Na Skrzycznym znajduje się schronisko turystyczne i stacja wyciągu krzesełkowego.

studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczyrk - wspólne problemy stykowe z otoczeniem

GLÓWNE PROBLEMY STYKOWE

- OP - OCHRONA PRZYRODY
K - ROZWÓJ KOMUNIKACJI DROGOWEJ I URZĄDZEŃ OBSŁUGI KOMUNIKACYJNEJ
W - ZAOPATRZENIE W WODĘ
KAS - ODPROWADZENIE I OCZYSZCZENIE ŚCIEKÓW
S - SKŁADOWANIE ODPADÓW KOMUNALNYCH
T - ZAGOSPODAROWANIE TURYSTYCZNE
Z - ROZWÓJ ZAINWESTOWANIA
PP - WSPÓLNE ZAGOSPODAROWANIE PRZECIWPOWODZIOWE BRZEGÓW RZEK I POTOKÓW
U - ROZWÓJ USŁUG (handel, gastronomia, obiekty kultury, sportu i rozrywki i bazy noclegowej)
POD - PROGRAM ODSNIEŻANIA DRÓG

OPRACOWANO W ZAKŁADZIE PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO TOWARZYSTWA URBANISTÓW POLSKICH W KATOWICACH
GŁÓWNY PROJEKTANT: mgr inż. arch. ANNA DOLHUN NR EWID. UPRAWNIENI MGP I B 84 / 87
opracowanie graficzne: mgr inż. arch. krajoznawcy Katarzyna Wilczyńska - Nowakowska

Od strony gminy Lipowa – znajduje się wyciąg narciarski, lecz jest on dostępny wyłącznie od strony Szczyrku. Południowo - zachodnie nachylenie stoków na styku gminy Lipowej i Szczyrku nie tworzy warunków dla rozwoju funkcji narciarstwa zjazdowego w gminie Lipowa.

Wspólny problem obu gmin powinno stanowić zagospodarowanie turystyczne obszaru przyległego bezpośrednio do granicy między gminami (przez który już obecnie przebiega szlak turystyczny) z uwzględnieniem wymogów ochrony przyrody wynikających z ustanowienia parku krajobrazowego na tym obszarze.

8. Powiązania miasta w układzie regionów przygranicznych

Miasto Szczyrk leży w południowo – zachodnim regionie przygranicznym Polski z Republiką Czeską i Słowacją.

Pomimo bliskiego sąsiedztwa granicy, ukształtowanie terenu i układ komunikacyjny powodują niekorzystne warunki dostępności komunikacyjnej Szczyrku do najbliższych przejść granicznych : z Republiką Czeską :

- w Cieszynie, przejście drogowe piesze i kolejowe,
- w Lesznie Górnej – drogowe,
- w Jaworzynce – drogowe.

ze Słowacją :

- w Zwardoniu – drogowe i kolejowe

Szczyrk jako jedna z nielicznych gmin pasa przygranicznego nie prowadzi współpracy z gminami czeskimi i słowackimi.

Za problem o którym warto pomyśleć i który wymaga uwzględnienia w przyszłości uznano współpracę przygranicznych z uwzględnieniem takich kierunków jak :

- wymiana wakacyjna dzieci i młodzieży,
- agroturystyka jako specjalność polska (na terenie Czech i Słowacji nie zachowały się rodzinne gospodarstwa rolnicze),
- turystyka rowerowa.

III UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZEWNĘTRZNYCH I WEWĘTRZNYCH CZYNNIKÓW ROZWOJOWYCH

9. Uwarunkowania wynikające z przekształceń ustrojowych

Skutkiem ustaw reformujących państwo, zmieniają się następujące uwarunkowania zewnętrzne gminy :

- od roku 1999 – miasto Szczyrk znajduje się w województwie śląskim i to właśnie Wojewoda Śląski będzie głównym organem administracji państwowej opiniującej „Studium ...”
- ustawa „powiatowa” przypisuje Szczyrk do samorządu powiatowego ; starostwa w Bielsku – Białej.
- główna droga Szczyrku – ulica Beskidzka - pełniąc rolę drogi krajowej nr 942 – będąca dotychczas w zarządzie Wojewódzkiej Dyrekcji Dróg Publicznych w Krakowie, będzie przekazana w zarząd województwa śląskiego
- Szczyrk posiada obecnie 4 szkoły podstawowe : jedna z nich powinna zostać przekształcona w 3-letnie gimnazjum, jedna – w 6-letnią szkołę podstawową, a utrzymanie pozostałych ze względu na wysokie koszty będzie wymagało decyzji o ich utrzymaniu lub likwidacji.

10. Uwarunkowania wynikające z prognozy demograficznej miasta

Uwzględniając trendy demograficzne w kraju oraz w dawnym województwie bielskim polegające na :

- dalszym zmniejszaniu się przyrostu naturalnego (w województwie bielskim od roku 1985 przyrost naturalny w miastach zmniejszył się z 7 do 0,6 osób w roku 1996),
- spadku ilości zawieranych małżeństw (w województwie bielskim od roku 1985 ilość zawieranych małżeństw spadła w miastach z 6,7 do 5,1 w roku 1996)

oraz ich podobieństwo w Szczyrku :

- Przyrost naturalny – 0,2 osób / na 1000 ludności
- Małżeństwa - 26

uznano, że jeśli nastąpi w najbliższych 5 latach stabilizacja ruchów demograficznych, a następnie ich wzrost dotychczasowa liczba ludności Szczyrku do roku 2015 zostanie utrzymana lub wzrośnie w granicach 10 – 15 % w stosunku do stanu istniejącego.

Oznacza to, że miasto nie będzie zmuszone do zaspokajania terenochłonnych potrzeb ilościowych, a będzie mogło skierować inwestycje na podnoszenie jakości życia mieszkańców, a także nowe inwestycje podnoszące zewnętrzną atrakcyjność miasta.

11. Uwarunkowania wynikające z planowanego rozwoju gmin sąsiedzkich

Wszystkie gminy sąsiedzkie Szczyrku opracowały lub opracowują „Studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania” dla swoich gmin.

A. Brenna – Szczyrk

Do końca roku 1998 tylko gmina Brenna uwzględniła wspólny ze Szczyrkiem program obejmujący zagospodarowanie turystyczne Beskidu Węgierskiego.

Celem przedsięwzięcia obu gmin jest zintegrowanie terenów rekreacji po obu stronach granicy.

co pozwoliłoby narciarzom przyjeżdżać do Brennej na nocleg, parking, natomiast na nartach jeździć w Szczyrku i na stokach Hyrcy w Brennej.

Działanie to uwolniłoby Szczyrk od części samochodów natomiast zaktywizowałoby Brenną, gdzie wzrosłaby atrakcyjność turystyczna wygodny nocleg i parking w Brennej, a dostępność tras zjazdowych w Szczyrku.

Aby uzyskać założony efekt konieczne byłoby wybudowanie wyciągu - kolejki gondolowej lub krzesełkowej ze Szczyrku (rejon GON) na Hyrcę.

Zadanie to może nie dojść do skutku jeśli nie uzyska pozytywnej opinii Wojewody Bielskiego obecnie Śląskiego, który jest decydującym Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego.

B – Bielsko – Szczyrk

Miasto Bielsko przystąpiło dopiero na końcu roku 1998 do opracowania „Studium ...”

Zarząd Miasta Szczyrk natomiast opracował koncepcję budowy kolejki krzesełkowej ze stacji w Bilej na Klimczok w rejonie schroniska i dalej aż do Szyndzielni, gdzie istnieje już kolejka z Bielska.

Jak dotychczas były w tej sprawie prowadzone wstępne rozmowy.

Reasumując :

Gminy sąsiedzkie (poza Brenną) nie planują swego rozwoju w sposób „kontaktowy” przy granicy ani też nie planują nowych inwestycji zmieniających dotychczasowe uwarunkowania rozwoju Szczyrku.

12. Uwarunkowania wynikające z zadań rządowych w przestrzeni miasta

Na terenie miasta zadaniami rządowymi wymagającymi uwzględnienia w gospodarowaniu przestrzenią są zadania odniesione do terenów gminy objęte ochroną prawną lub postulowane do wprowadzenia tej ochrony jak też inwestycje i obiekty podlegające decyzyjności wojewody. Są to :

A. Obszary i obiekty o szczególnych wartościach przyrodniczych i kulturowych objęte ochroną prawną :

1 – ustanowiony Rozporządzeniem nr 10/98 Wojewody Bielskiego z dnia 16 czerwca 1998 r.

 Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego, obejmujący 31.746.029 m² oraz jego otulina obejmująca pozostałe tereny gminy

2 - obiekty zabytkowe wpisane w rejestr zabytków lub w ewidencję obiektów i strefy ochrony tych zabytków

3 - obiekty i obszary ochrony i ekspozycji krajobrazu i układy zieleni postulowane do ochrony przez Konserwatora Wojewódzkiego

4 - ustanowione pomniki przyrody (drzewa i jaskinie)

5 - zewidencjonowane stanowiska archeologiczne

Szczegółowy wykaz obiektów i obszarów chronionych wymienionych wyżej zawiera rozdział IV.

B. Funkcja i przebieg drogi wojewódzkiej nr 942 relacji Wisła – Bielsko.

C. Strefy ujęć wody pitnej dla miasta (bezpośredniej i pośredniej) :

- ustanowiona strefa ochrony bezpośredniej i pośredniej ujęcia wody pitnej w Szczyrku Górnym na Żylicy
- ustanowiona strefa ochrony bezpośredniej i pośredniej ujęcia wody przy ulicy Poziomkowej (Zagroń).

Wymienione wyżej zadania rządowe wynikają wprost z kompetencji wojewody, natomiast nie mają oparcia w „programie zadań rządowych” (w rozumieniu ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym z 1994 r.), który nie został sporządzony ani w dawnym województwie bielskim ani w nowym, województwie śląskim.

13. Uwarunkowania wynikające z zadań i zobowiązań zewnętrznych i lokalnych miasta

Miasto Szczyrk realizując obowiązki statutowe podejmuje zobowiązania i umowy dotyczące funkcjonowania głównie systemów obsługi technicznej miasta. Większość z umów zawierana jest na okres 1 lub dwuletni. Wyjątek stanowi umowa miasta z Przedsiębiorstwem Komunalnym w Szczyrku na okres 5 lat (ostatnia umowa opiewa na okres do 2000 roku) zobowiązująca przedsiębiorstwo do odbioru odpadów komunalnych (śmieci miejskich).

Przedsiębiorstwo to zawiera umowy ze składowiskiem odpadów komunalnych w Żywcu, a miasto corocznie Uchwałą Rady Miejskiej ustala koszt odbioru m³ odpadów. W 2000 roku zostanie ogłoszony nowy przetarg na obsługę miasta w zakresie gospodarki odpadami

- Zaopatrzenie w wodę i odprowadzenie ścieków obsługuje spółka s.a. „AQUA”, której miasto jest udziałowcem (weszło do spółki majątkiem, który stanowi głównie sieć wodno – kanalizacyjną). Co roku podobnie jak dla ścieków Rada Miejska ustala koszt m³ wody i opiniuje przedsięwzięcia inwestycyjne „Aquy”.
- Energetyka i gazownictwo w mieście działają niezależnie w oparciu o własny program inwestycji i zawierają indywidualne umowy z odbiorcami energii i gazu.

Miasto nie prowadzi żadnych zadań dotyczących realizacji programu mieszkaniowego, wytwórczego i usługowego, które to funkcje są realizowane przez zainteresowane podmioty.

Można zatem uznać, że dochody miasta nie są obciążone wieloletnimi zobowiązaniami, a Zarząd Miasta dysponuje prawie całym dochodem przy ustalaniu budżetów rocznych.

W miarę potrzeb miasto w granicach budżetu może zatem włączać się w realizację nowych zadań inwestycyjnych.

Do aktualnych własnych kontynuowanych zadań inwestycyjnych należą :

- adaptacja budynku przy ulicy Beskidzkiej na cele administracyjne Urzędu Miasta
- realizacja chodników i krawężników przy ulicy Beskidzkiej i Myśliwskiej
- rozbudowa sieci kanalizacyjnej w mieście.

14. Uwarunkowania wynikające z istniejącej bazy ekonomicznej miasta

W mieście występują głównie prywatne podmioty gospodarcze. W tej formie działalności funkcjonuje 98,4 % podmiotów gospodarczych natomiast pozostałe 1,6 % - to podmioty gospodarki narodowej w sektorze publicznym (oświata, zdrowie, kultura, administracja, gospodarka komunalna).

Pod względem samowystarczalności finansowej miasto Szczyrk lokuje się na drugim miejscu wśród gmin województwa bielskiego, na czwartym pod względem wielkości dochodów budżetu i na szóstym, 798,1 złotych / mieszkańca pod względem wysokości dochodu na mieszkańca (województwo bielskie – 739,2 złotych / mieszkańca).

39 % dochodu miasta pochodzi z podatków i opłat lokalnych, 15,8 % dochodu to udział w podatkach państwa. Powyższe dane wskazują, że baza ekonomiczna miasta jest stosunkowo dobra w stosunku do liczby mieszkańców.

Mniej korzystnie przedstawiają się procesy inwestycyjne miasta, gdyż na ten cel przeznaczono w roku 1996 zaledwie 13,4 % dochodu miasta (17 miejsce w rankingu gmin województwa bielskiego) co stanowi zaledwie 95,6 zł./mieszkańca (w województwie średnio – 162,8 zł./mieszkańca, a w gminie Węgierska Górka 676,9 zł./mieszkańca)

Intensywnie inwestują gminy sąsiednie Szczyrku :

m.Ustroń	-	148,0 zł./mieszkańca
gm.Brenna	-	127,0 zł./mieszkańca
gm.Buczkowice	-	239,6 zł./mieszkańca
gm.Lipowa	-	97,5 zł./mieszkańca
gm.Wilkowice	-	250,1 zł./mieszkańca

Niska aktywność inwestycyjna miasta oraz niski ogółem dochód miasta wynikają z małej ilości mieszkańców i stwarzają trudności w pokonaniu samodzielnie barier rozwojowych gminy.

15. Uwarunkowania wynikające ze stanu władania gruntami

Łącznie w zasobach gruntów komunalnych znajduje się ok. 21 ha, z których największa działka nie przekracza 2 ha, a łącznie obszar niezabudowanych działek nie przekracza 5 ha.

Większość gruntów znajduje się we władaniu :

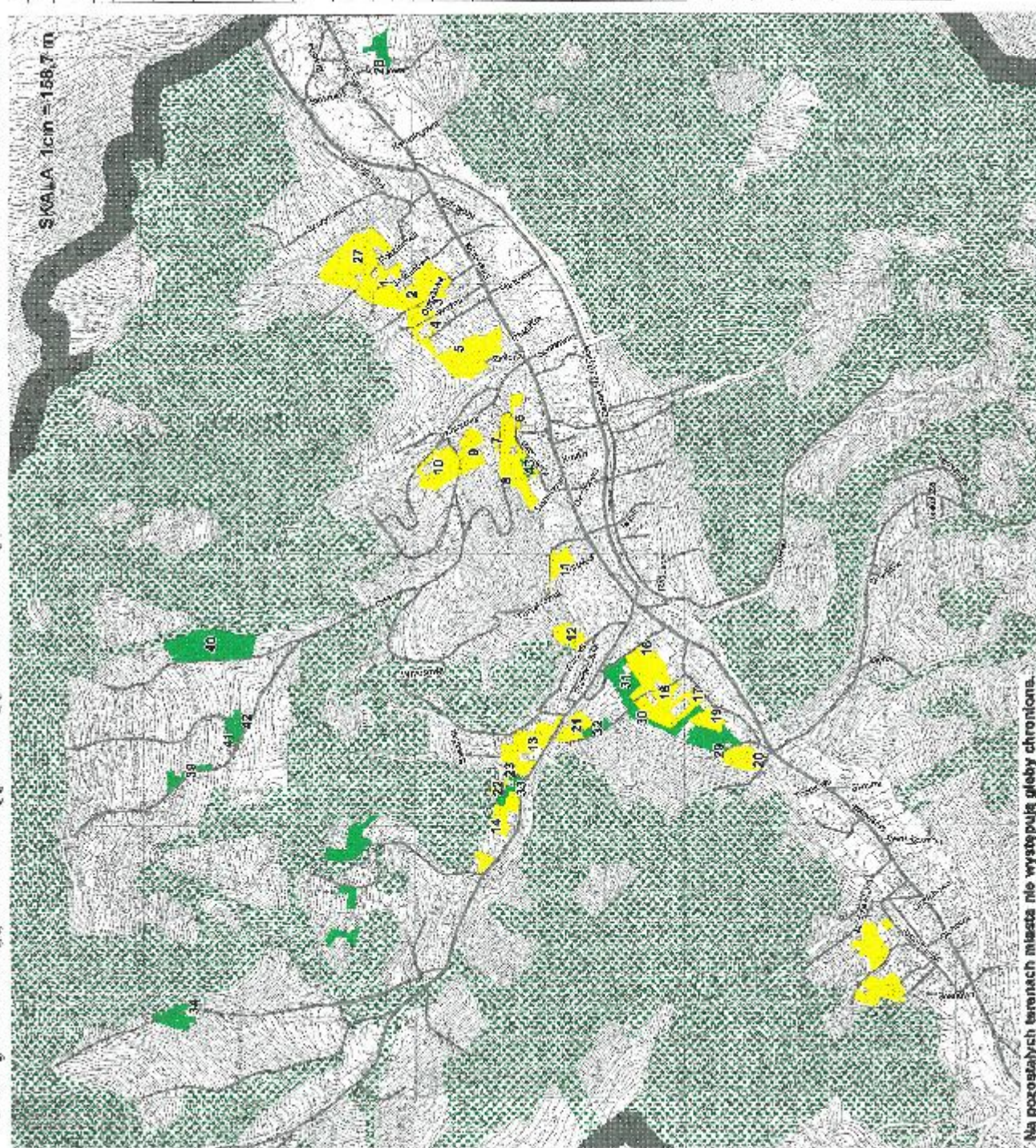
Skarbu Państwa – w zarządzie PGL Lasy Państwowe – 53,57 % gruntów

oraz osób prywatnych - 44,8 %

1,63 % gruntów – to własność innych osób fizycznych i prawnych.

Oznacza to, że Zarząd Miasta ma niewielkie pole manewru dla lokalizacji inwestycji publicznych i dla potrzeb tych inwestycji musi uzyskiwać grunty drogą zamiany lub kupna od właścicieli prywatnych lub Skarbu Państwa.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w mieście Szczynk Grunty rolne objęte ochroną prawną przed zmianą przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne

Na pozostałych terenach miasta nie występują gleby chronione.

OPRACOWANO W ZAKŁADZIE PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO, TOWARZYSTWA URBANISTÓW POLSKICH W KATOWICACH

GLÓWNY PROJEKTANT: MGR INŻ. ARCH. ANNA DOŁHUN NR EWID. UPRAWNIEŃ MGR I B 64 / 87

opracowanie graficzne: maj inż. arch. Krzysztof Katarzyna Wilczyńska - Nowakowska

OPRACOWANO: GRUDZIEŃ 1995

nr	nazwa	powierzchnia w ha
1	grunty orne KLASA IV	0,87
2	grunty orne KLASA IV	2,23
3	grunty orne KLASA IV	0,03
4	grunty orne KLASA IV	0,13
5	grunty orne KLASA IV	2,64
6	grunty orne KLASA IV	0,32
7	grunty orne KLASA IV	0,14
8	grunty orne KLASA IV	2,25
9	grunty orne KLASA IV	1,07
10	grunty orne KLASA IV	1,42
11	grunty orne KLASA IV	0,84
12	grunty orne KLASA IV	0,77
13	grunty orne KLASA IV	1,79
14	grunty orne KLASA IV	0,87
15	grunty orne KLASA IV	0,28
16	grunty orne KLASA IV	0,81
17	grunty orne KLASA IV	0,29
18	grunty orne KLASA IV	1,71
19	grunty orne KLASA IV	0,73
20	grunty orne KLASA IV	0,98
21	grunty orne KLASA IV	0,80
22	grunty orne KLASA IV	0,11
23	grunty orne KLASA IV	3,27
24	grunty orne KLASA IV	2,11
25	grunty orne KLASA IV	1,27
26	grunty orne KLASA IV	1,34
27	grunty orne KLASA IV	3,06
28	łąki i pastwiska KLASA IV	0,64
29	łąki i pastwiska KLASA IV	1,14
30	łąki i pastwiska KLASA IV	0,73
31	łąki i pastwiska KLASA IV	0,03
32	łąki i pastwiska KLASA IV	0,29
33	łąki i pastwiska KLASA IV	0,38
34	łąki i pastwiska KLASA IV	0,29
35	łąki i pastwiska KLASA IV	0,48
36	łąki i pastwiska KLASA IV	0,38
37	łąki i pastwiska KLASA IV	0,27
38	łąki i pastwiska KLASA V	1,14
39	łąki i pastwiska KLASA V	0,38
40	łąki i pastwiska KLASA IV	2,46
41	łąki i pastwiska KLASA IV	0,39
42	łąki i pastwiska KLASA IV	0,16
43	łąki i pastwiska KLASA IV	0,17
C	razem: grunty orne	16,33
C	razem: łąki i pastwiska	10,86
C	RAZEM	38,44

OZNACZENIA:

GRUNTY ORNE

ŁĄKI I PASTWISKA

LASY OCHRONNE

DROGI I ULICE

GRANICA MIASTA

16. Uwarunkowania wynikające z przeznaczenia terenów w obowiązującym planie zagospodarowania przestrzennego

Na obszarze miasta Szczyrk obowiązuje tylko jeden miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, a mianowicie :

„Miejscowy plan ogólny zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Szczyrk”, zatwierdzony Uchwałą nr XLIV9223 / 94 Rady Miejskiej w Szczyрку z dnia 29 kwietnia 1994 roku.

Plan ten przewidywał :

- a) wzrost liczby ludności z 5.500 do 7.800 osób
- b) liczbę „stałych” użytkowników wypoczynku przebywających w stałych miejscach noclegowych 10.000 osób
- c) dodatkowe, w okresie weekendów obciążenie szczytowe liczbą użytkowników wypoczynku określone na - 15.000 osób w lecie
i 25.000 – 30.000 osób zimą
- d) maksymalną liczbę użytkowników rekreacji określoną na :
zimą - ok. 35 – 40 tys. osób
latem - około 15 tys. osób
- e) zabezpieczenie terenów dla doprowadzenia do Dolnego Szczyrku zelektryfikowanej linii kolejowej oraz trolejbusowej
- f) tereny dla rozwoju funkcji mieszkaniowej, usług i rzemiosła produkcyjnego
- g) plan zakładał również :
 - regulację przebiegu Żylicy i brakujących urządzeń hydrotechnicznych
 - porządkowanie gospodarki ściekowej
 - zmianę ogrzewania mieszkań i pomieszczeń usługowych z piecowego na gazowe

W planie przyjęto restrukturyzacyjny – modernizacyjny kierunek rozwoju poprzez :

- wzrost jakości obsługi wczasowiczów i turystów
- przebudowę struktury przestrzennej w przegęszczonych rejonach Szczyrku
- racjonalne gospodarowanie i wykorzystanie zasobów i walorów obszaru.

Plan zakładał również graniczne „bezpieczne” wielkości użytkowników, dla zachowania równowagi przyrodniczej obszaru. Według założeń planu :

„Maksymalną wielkość jaką może osiągnąć Szczyrk bez naruszenia warunków pełnej równowagi – według prognoz demograficznych i analizy chłonności naturalnej obszaru waha się w granicach :

10.900 użytkowników - w sezonie zimowym (wg A.Ziemilskiego)

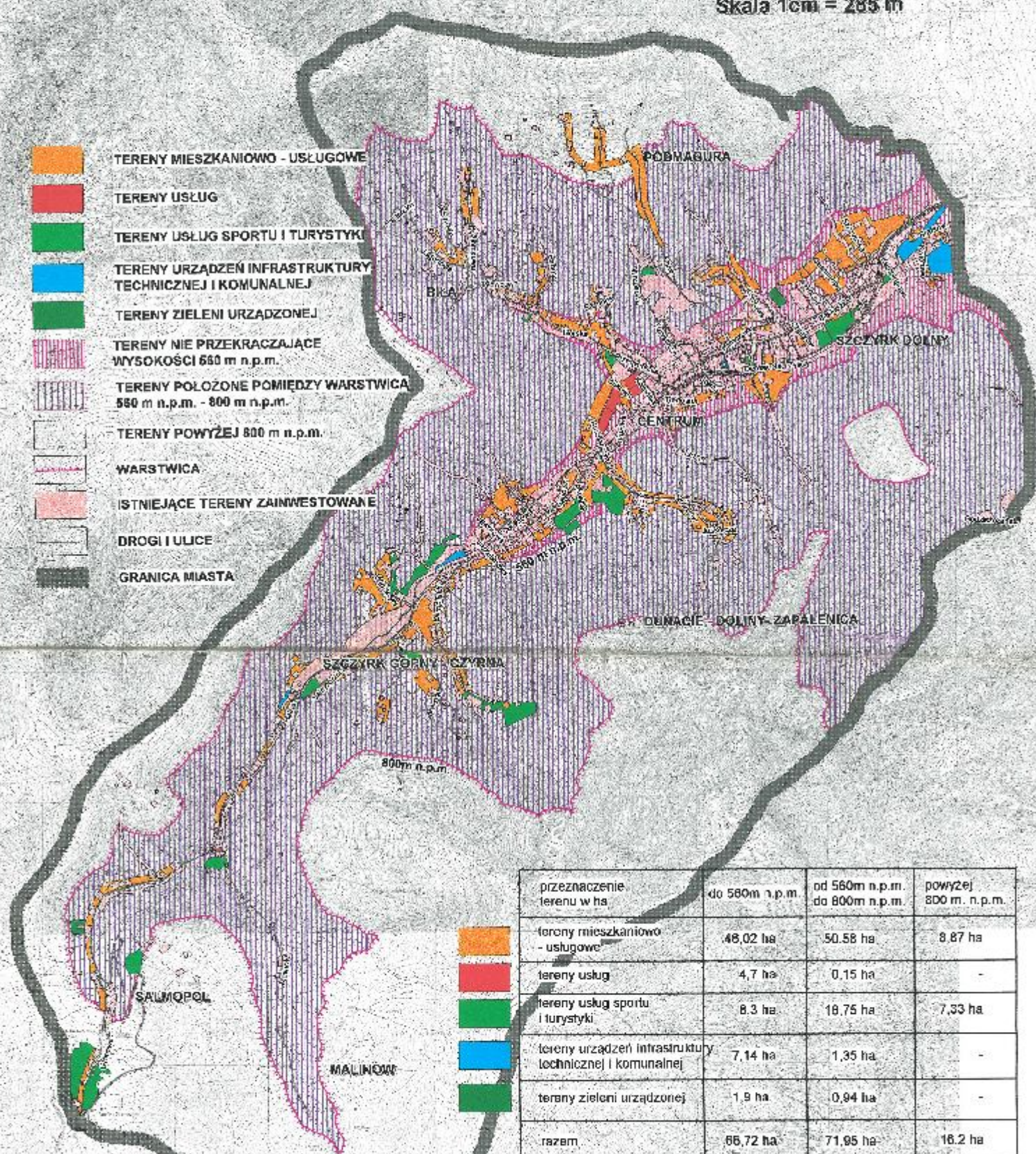
11.200 użytkowników – w sezonie letnim (wg studium rekreacyjnego)

Pomimo powyższych założeń, plan nie zakładał likwidacji istniejących urządzeń turystyki – a nawet wskazał nowe tereny rekreacji, podobnie jak tereny dla rozwoju funkcji niezbędnych dla potrzeb mieszkańców (usługi, rzemiosło).

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczyrk
Tereny wyznaczone w planie dla rozwoju różnych funkcji w przekroju hipsometrycznym

Skala 1cm = 285 m

- TERENY MIESZKANIOWO - USŁUGOWE
- TERENY USŁUG
- TERENY USŁUG SPORTU I TURYSTYKI
- TERENY URZĄDZEŃ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I KOMUNALNEJ
- TERENY ZIELENI URZĄDZONEJ
- TERENY NIE PRZEKRACZAJĄCE WYSOKOŚCI 550 m n.p.m.
- TERENY POŁOŻONE POMIĘDZY WARSTWICĄ 550 m n.p.m. - 800 m n.p.m.
- TERENY POWYŻEJ 800 m n.p.m.
- WARSTWICA
- ISTNIEJĄCE TERENY ZAINWESTOWANE
- DROGI I ULICE
- GRANICA MIASTA

przeznaczenie terenu w ha	do 550m n.p.m.	od 550m n.p.m. do 800m n.p.m.	powyżej 800 m. n.p.m.
 tereny mieszkaniowo - usługowe	48,02 ha	50,58 ha	8,87 ha
 tereny usług	4,7 ha	0,15 ha	-
 tereny usług sportu i turystyki	8,3 ha	18,75 ha	7,33 ha
 tereny urządzeń infrastruktury technicznej i komunalnej	7,14 ha	1,35 ha	-
 tereny zieleni urządzonej	1,9 ha	0,94 ha	-
razem	65,72 ha	71,95 ha	16,2 ha

OPRACOWANO W ZAKŁADZIE PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO TOWARZYSTWA URBANISTÓW POLSKICH W KATOWICACH
 GŁÓWNY PROJEKTANT: mgr inż. ARCH. ANNA DOŁHUN NR EMD. UPRAWNIEN MGP I B 84/87

opracowanie graficzne: mgr inż. arch. krajobrazu Katarzyna Wilczyńska - Nowakowska

OPRACOWANO: GRUDZIEŃ 1998

Przeprowadzone analizy zmuszają do weryfikacji niektórych założeń planu, a mianowicie :

1. Spadkowy trend rozwoju demograficznego w całym kraju po roku 1981 okazał się głębszy niż przewidywano. Zmniejszył się również napływ ludności z ruchu migracyjnego.
Ludność w Szczyrku w ostatnich latach utrzymuje stałą liczbę mieszkańców, z nieznacznymi wahaniami w górę i w dół w poszczególnych latach.
Zweryfikowana prognoza rozwoju ludnościowego Szczyrku określa niewielki wzrost liczby ludności w mieście do roku 2015 do ok. 6.000 osób.
2. Wyznaczone w planie tereny rozwojowe będą wystarczające dla rozwoju miasta poza r. 2015.
3. Postulowana w planie realizacja komunikacji kolejowej i trolejbusowej nie została podtrzymana przez PKP, PKS i WPK ani innych potencjalnych przewoźników ze względu na :
- zbyt małe i nierównomierne w czasie potoki ruchu nie zapewniające opłacalności inwestycji.
4. Według autorów „Studium ...” „bezpieczna” ilość turystów dla równowagi środowiska przyrodniczego powinna być zweryfikowana z uwzględnieniem buforowej roli urządzeń rekreacyjnych zatrzymujących turystę w jego bezpośrednim sąsiedztwie, a więc nie zwiększających obciążenia elementów środowiska naturalnego.

17. Uwarunkowania wynikające z zamierzeń realizacji ponadlokalnych inwestycji systemowych

Na terenie Szczyrku nie przewiduje się ponadlokalnych inwestycji systemowych.

W dotychczasowych koncepcjach rozwoju miasta rezerwowano tereny na potrzeby realizacji stacji kolejowej torami kolejowymi z Wilkowic do Szczyrku.

Obecnie PKP nie podtrzymuje tej koncepcji, ze względu na brak środków na realizację inwestycji jak też opłacalność jej funkcjonowania ze względu na nierównomierne i zbyt małe potoki ruchu.

Istniejące urządzenia komunalnej infrastruktury technicznej są wystarczające dla potrzeb miasta, a nawet posiadają rezerwy dla jego przyszłego rozwoju (ujęcie wody, oczyszczalnia ścieków, GPZ).

18. Uwarunkowania wynikające z atrakcyjności zewnętrznej miasta i jego wizerunku

Szczyrk, w wizerunku zewnętrznym odbierany jest jako ośrodek narciarski centrum sportów zimowych oraz ośrodek zakładowych wczasów letnich.

Pomimo włożonych przez różnych inwestorów wysiłków w przygotowanie różnych, innych form działalności, jak :

- turystyka górską, piesza i rowerowa
- paralotniarstwo
- obsługa konferencji, zjazdów i sympozjów
- ogólnodostępne wczasy profilowane : z turystyką konną, dla odchudzających się itp.

wizerunek miasta nie uległ jeszcze zmianie. Przyczyniają się do tego również tradycyjnie wydawane informatory, przewodniki, publikacje a także ostatnio przekazy telewizyjne, nadal promujące Szczyrk jako

„zimową stolicę Śląska”, centrum „białego szaleństwa” i miejsce wczasów z dziećmi w okresie ferii zimowych. Utrwalony wizerunek miasta powoduje, że sezon turystyczny ogranicza się do 100 dni śniegu (jeśli jest) oraz długich okresów obniżonego zainteresowania wypoczynkiem w mieście, do których w ostatnich latach można zaliczyć również okres letni.

Skutkami wiary w wizerunek miasta i jego atrakcje są tłumy turystów zimowych – narciarzy, oczekujących „prospektowych” warunków narciarskich.

Konsekwencją niewłaściwego wizerunku miasta jest w zimie :

- tłok i korki na drodze dojazdowej i wyjazdowej z miasta
- trudności parkingowe
- tłok i długi okres oczekiwania pod wyciągami oraz zagęszczenie użytkowników tras narciarskich przekraczające dopuszczalne normy bezpieczeństwa
- zanieczyszczenie spalinami doliny Żylicy
- dyskomfort rekreacji i korzystania z usług (tłok)
- wysokie ceny kwater i usług (muszą się opłacić w krótkim czasie).

Druga, uzupełniająca funkcja miasta – wczasy pracownicze utraciła już swoją atrakcyjność, z dwu powodów :

- po pierwsze zakłady pracy nie fundują pracownikom i ich rodzinom wczasów,
- po drugie domy wczasowe nie są już dziś atrakcyjnym miejscem pobytu dla rodzin z dziećmi.

Część z nich została przebudowana pod kątem wysokiego standardu użytkowego jako pensjonaty i hotele z własnymi atrakcjami jak korty tenisowe, jakuzzi, sauny, siłownie, gabinety odnowy, puby i restauracje oferujące dobre warunki lecz również wysokie ceny, niedostępne dla przeciętnego turysty,

Wniosek :

Promocja miasta powinna dążyć do zmiany wizerunku zewnętrznego miasta. Dotychczasowy wizerunek miasta prowadzi w konsekwencji do hamowania jego rozwoju.

W wizerunku zewnętrznym miasta należy promować :

- całoroczne funkcje usługowo – turystyczne miasta
- różnorodność usług
- unikalność przyrody i jej rolę zdrowotną, klimatyczną i dydaktyczną
- Szczyrk jako miasto „przyjazne” dla turysty
- Szczyrk miasto wysokiej jakości rekreacji i poziomu życia mieszkańców

IV UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ISTNIEJĄCYCH ZASOBÓW I WARTOŚCI PRZYRODNICZYCH I KULTUROWYCH

19. Uwarunkowania wynikające z istniejących zasobów i wartości przyrodniczych obszaru miasta

Na terenie miasta Szczyrk występują zróżnicowane elementy zasobów przyrodniczych objęte ochroną prawną lub też posiadające walory, które pozwalają wnioskować o ich objęcie ochroną.

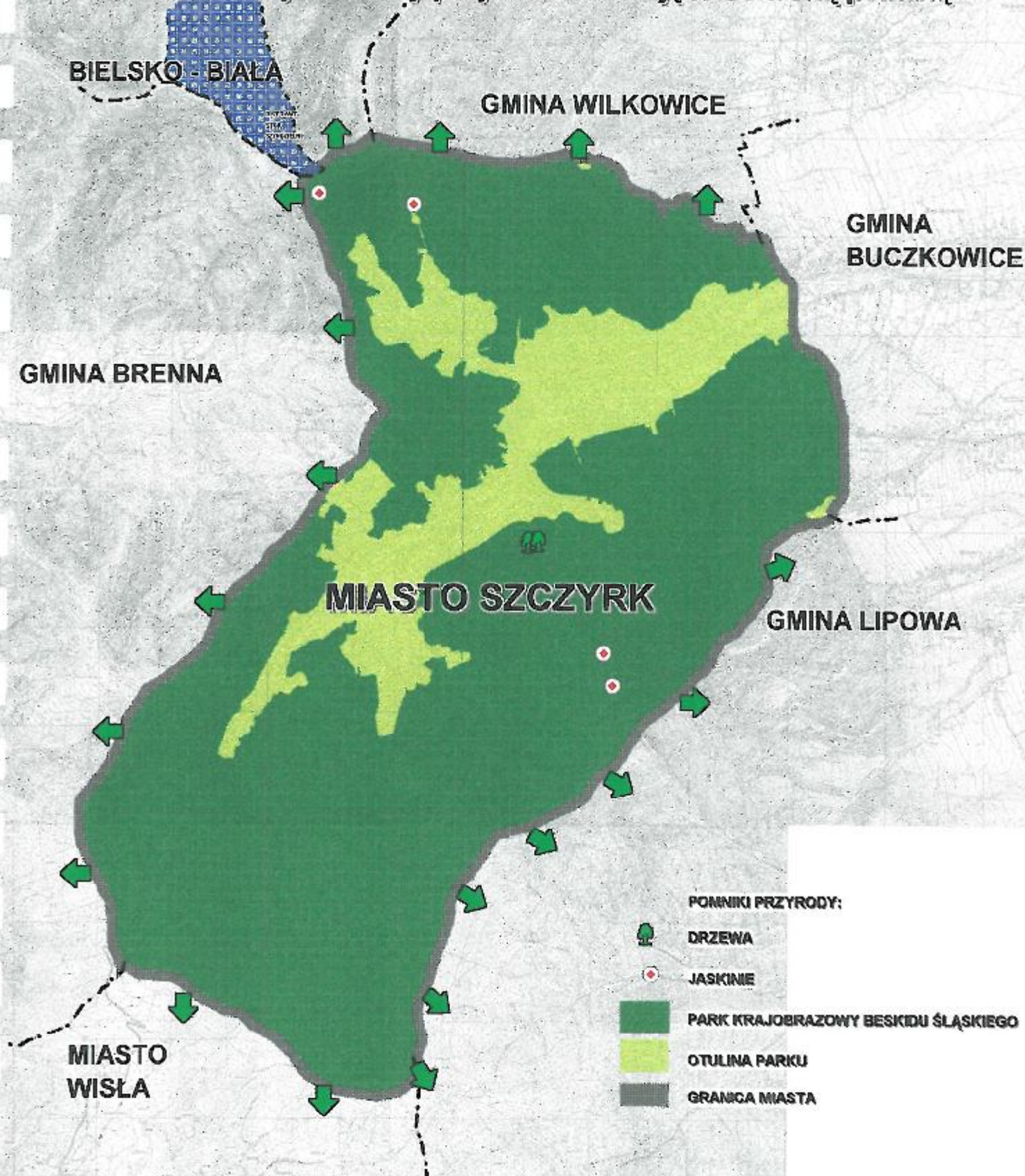
Do wartości przyrodniczych prawnie chronionych w Szczyrku należą :

- A - 2 drzewa i 4 jaskinie objęte ochroną decyzją Wojewody Bielskiego – jako pomniki przyrody na mocy ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 października 1991 r. (Dz.U. nr 114 poz. 492 z późniejszymi zmianami)
- B - tereny Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego obejmujące w mieście Szczyrk 31,7460 km² wraz z otuliną obejmującą 7,324 km² (pozostałe tereny miasta) utworzonego Rozporządzeniem nr 10/98 z dnia 16 czerwca 1998 r. Wojewody Bielskiego na mocy ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 października 1991 r.
- C - lasy ochronne (wszystkie lasy na terenie miasta o pow. 2011,95 ha) objęte ochroną prawną w oparciu art. 15 i 16 punkt 1 ustawy o lasach z dnia 28 września 1991 r.
- D - Leśny Kompleks Promocyjny objęty ochroną prawną na podstawie ustawy o lasach z dnia 28 września 1991 r. art. 13b (las Nadleśnictwa Bielskiego w tym wszystkie lasy na terenie Szczyrku o pow. 2011,95 ha)
- E - grunty orne i użytki zielone chronione prawnie na podstawie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 lutego 1995 r. art. 7.

Wykaz obszarów i obiektów prawnie chronionych, ze względu na wartości przyrodnicze zestawiono w podanych niżej załącznikach numer 1 – 5 .

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczyrk

Obszary i obiekty przyrodnicze objęte ochroną prawną

OPRACOWANO W ZAKŁADZIE PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO TOWARZYSTWA URBANISTÓW POLSKICH W KATOWICACH
GŁÓWNY PROJEKTANT: MGR INŻ. ARCH. ANNA DOŁHUN NR EWID. UPRAWNIENI MGP I B 84 / 87

opracowanie graficzne: mgr inż. arch. krajobrazu Katarzyna Wilczyńska - Nowakowska

OPRACOWANO: GRUDZIEŃ 1998

Obiekty prawnie chronione
w oparciu o ustawę o ochronie przyrody z dnia 16 października 1991 roku
(Dz. U. Nr 114 poz. 492 z późniejszymi zmianami)

Pomniki przyrody w Szczyrku ujęte w Rejestrze Tworów Przyrody Poddanych Pod Ochronę – Dział B

Pomniki Przyrody

Lp.	Nr rejestru	Obiekt	Decyzja	Własność i adres
1.	297	Lipa o obwodzie 390 cm i wysokości 20 m , wiek ok. 300 lat – rosnąca na stoku wzniesienia Skrzycznego, w rejonie 1 – go skrzyżowania szlaku turystycznego (niebieskiego) z trasą kolejki linowej, przy szlaku turystycznym w odległości ok. 50 m w linii prostopadłej do osi kolejki linowej, na terenie pastwiska stanowiącego własność Pana Józefa Koniora , w pobliżu bacówki Pani Cecylii Fabia.	Decyzja Wojewody Bielskiego z dnia 31.12.1984 r. Nr 253 / 84	Józef Konior Szczyrk, ul. Skośna 74
2.	298	Jodła o obwodzie 330 cm i wysokości 16 m , w wieku około 300 lat. Rosnąca na stoku wzniesienia Skrzycznego, w rejonie 1-go skrzyżowania szlaku turystycznego (niebieskiego) z trasą kolejki linowej, w odległości 40m od szlaku turystycznego skręcającego w lewo w miejscu położenia lipy – pomnika przyrody, na terenie przy bacówce Pani Cecylii Fabia	Decyzja Wojewody Bielskiego z dnia 31.12.1984 r. Nr 253 / 84	Cecylia Fabia Szczyrk, ul. Topolowa 2
Formy ochrony :		Zakazuje się : ścinania, wykopywania i podpalania drzew, obcinania i obłamywania gałęzi oraz jakiegokolwiek niszczenia drzew, niszczenia gleby i użytkowania terenu na składowiska, budowle itp. w promieniu 5 m od drzewa.		
3.	350	Jaskinia Pajęcza, położona w Szczyrku na wysokości ok. 1 075 m n.p.m. na pld.-wsch. Stokach Skrzycznego, na pld.- zach. Od Hali Jaworzyna przy drodze leśnej ok. 500 m na prawo od trasy wyciągu krzesełkowego, obok wielkiego głazu.	Rozporządzenie nr 1 / 93 Wojewody Bielskiego z dnia 23 kwietnia 1993 r.	

Lp.	Nr rejestru	Obiekt	Decyzja	Własność i adres
4.	351	Jaskinia w Jaworzynie, położona na wysokości 1 030 m n.p.m. na płn.- zach. stokach Skrzycznego, poniżej Hali Jaworzyna, na wschód od szlaku niebieskiego (150 m od skraju hali) w obrębie rozległego gładzowiska z zapadliskami w pobliżu trasy zjazdowej	Rozporządzenie nr 1 / 93 Wojewody Bielskiego z dnia 23 kwietnia 1993 r.	
5.	355	Jaskinia u Jakubca położona w Szczyrku – Bilej na wysokości ok. 840m n. p. m. , na płd.- wsch. stokach Magury Górki, w obejściu starego budynku mieszkalnego nr 158 (obok okazały nowy budynek nr 159) w odległości ok. 40 min od DW „Klimczok ” w Szczyrku – Bilej w górę.	Rozporządzenie nr 1 / 93 Wojewody Bielskiego z dnia 23 kwietnia 1993 r.	Własność Pana Jakubca
6.	279	Jaskinia Skalna zwana „Lodową” położona około 40 m nad poziomem potoku Żylica w rejonie zapory wodnej (ujęcie wody) w Szczyrku, na działce leśnej nr 5954	Decyzja Wojewody Bielskiego z dnia 2.12.1980 r. RLS-op-7141p/6/80	Józef Pilarz Szczyrk, ul. Olimpijska 413
7.	280	Jaskinia skalna znajdująca się na zboczu wzniesienia Trzy Kopce w granicach administracyjnych miasta Szczyrk, na obszarze leśnym Nadleśnictwa Bielsko, obręb Szczyrk oddz. 107a, ok. 200 m od szlaku turystycznego (czerwony) z Przełęczy Karkoszczonka i Klimczoka.	Decyzja Wojewody Bielskiego z dnia 2.12.1980 r. RLS-op-7141p/6/80	
Formy ochrony :		Zakazuje się : niszczenia i dokonywania zmian dotychczasowego sposobu użytkowania terenu w promieniu 100 m , od otworu wejściowego do jaskini, zanieczyszczenia i niszczenia wnętrza jaskini, a w szczególności uszkodzania skał, rycia, malowania napisów, znakowania, rozkopywania wejścia do jaskini i zanieczyszczenia jej otoczenia.		

ZAŁĄCZNIK NR 2

Obiekty prawnie chronione
w oparciu o art. 13 i 24 ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 października 1991 roku
(Dz. U. Nr 114 poz. 492 z późniejszymi zmianami)

- Parki krajobrazowe -

Lp.	Część	Obiekt	Decyzja	Obszar
1.	A	Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego - strefa parku -	Rozporządzenie Wojewody Bielskiego Nr 10/98 z dnia 16 czerwca 1998 r.	31,7460 km ² (w obszarze Szczyrku)
2.	B	Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego - otulina -	Rozporządzenie Wojewody Bielskiego Nr 10/98 z dnia 16 czerwca 1998 r.	7,324 km ² (w obszarze Szczyrku)
Formy ochrony :		<p>W celu zapewnienia warunków dla właściwych form ochrony i kształtowania środowiska, przy równoczesnym rozwoju funkcji dydaktyczno – naukowych, turystycznych i rekreacyjnych, na terenie Parku i jego otuliny obowiązuje stosowanie następujących ogólnych zasad i kierunków działania :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ochrona dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego 2. Ochrona środowiska i krajobrazu przed : <ul style="list-style-type: none"> - zakłóceniami stosunków wodnych - degradacją gleb i szaty roślinnej - zanieczyszczeniami powietrza - zakłóceniami harmonii w krajobrazie 3. Czynna ochrona środowiska poprzez : <ul style="list-style-type: none"> - likwidację lub ograniczenie na terenie Parku działalności gospodarczej szkodliwej dla środowiska - prawidłową politykę przestrzenną - utrzymanie, odnawianie i wzbogacanie zasobów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych. 4. Prowadzenie gospodarki rolnej, leśnej i łowieckiej w sposób umożliwiający realizację celów wymienionych w § 1 Rozporządzenia 		

**Obiekty objęte ochroną prawną
w oparciu o art. 15 i 16 punkt 1 ustawy o lasach (Dz. U. Nr 101 z 1992 r.)**

- Lasy ochronne -

Lp.	Część	Obiekt	Decyzja	Obszar
1.	Obręb leśny Szczyrk 2011,95 ha	Lasy ochronne : wodochronne i glebochronne i trwale uszkodzone na skutek działalności przemysłu	Zarządzenie Nr 139 Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych o Leśnictwa z dnia 19 maja 1995 r.	Lasy własności Skarbu Państwa Nadleśnictwa Bielsko obręb : Szczyrk i Wapienica
Formy ochrony :		Zgodnie z planem urządzania lasu oraz nakazami art. 26 ust. 1 i 30 ust. 1 ustawy o lasach		

**Obiekty objęte ochroną prawną
w oparciu o ustawę z dnia 28 września 1991 r. o lasach art. 13b (Dz. U. Nr 101 z 1992 r.)**

Leśny Kompleks Promocyjny „Lasy Beskidu Śląskiego „

Lp.	Część	Obiekt	Decyzja	Obszar
1.	Lasy w mieście Szczyrk 2011,95 ha	Leśny Kompleks Promocyjny „Lasy Beskidu Śląskiego „	Decyzja Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych Zarządzeniem Nr 30 z dnia 19 grudnia 1994 r.	Nadleśnictwa Bielsko Ustroń Węgierska Górka Wisła Razem pow. leśna 37.854 ha
Formy ochrony :		<p>Promocja prowadzenia trwale zróżnicowanej gospodarki leśnej poprzez jednolity program gospodarczo – ochronny opracowywany przez właściwego dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych.</p> <p>Trwale zrównoważona gospodarka leśna ma na celu :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zachowanie lasów i korzystnego ich wpływu na klimat, powietrze, wodę, glebę, warunki życia i zdrowia człowieka oraz na równowagę przyrodniczą, 2) ochronę lasów, zwłaszcza lasów i ekosystemów leśnych stanowiących naturalne fragmenty rodzimej przyrody lub lasów szczególnie cennych ze względu na : <ol style="list-style-type: none"> a) zachowanie różnorodności przyrodniczej, b) zachowanie leśnych zasobów genetycznych, c) walory krajobrazowe, d) potrzeby nauki, 3) ochronę gleb i terenów szczególnie narażonych na zanieczyszczenie lub uszkodzenie oraz o specjalnym znaczeniu społecznym, 4) ochronę wód powierzchniowych i głębinowych, retencji złewni, w szczególności na obszarach wododziałów i na obszarach zasilania zbiorników wód podziemnych, 5) produkcję, na zasadzie racjonalnej gospodarki, drewna oraz surowców i produktów ubocznego użytkowania lasu. 		

ZAŁĄCZNIK NR 5

Obiekty objęte ochroną prawną w oparciu o ustawę z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. Nr 16 poz.78 z późniejszymi zmianami)

Grunty orne i użytki zielone

Lp.	Obiekt	Klasa bonitacyjna	Powierzchnia w ha
1	Grunt orny	R IV	0,87
2	Grunt orny	R IV	2,28
3	Grunt orny	R IV	1,03
4	Grunt orny	R IV	0,13
5	Grunt orny	R IV	2,84
6	Grunt orny	R IV	0,32
7	Grunt orny	R IV	0,14
8	Grunt orny	R IV	2,29
9	Grunt orny	R IV	1,07
10	Grunt orny	R IV	1,42
11	Grunt orny	R IV	0,64
12	Grunt orny	R IV	0,71
13	Grunt orny	R IV	1,79
14	Grunt orny	R IV	0,87
15	Grunt orny	R IV	0,28
16	Grunt orny	R IV	1,91
17	Grunt orny	R IV	0,28
18	Grunt orny	R IV	1,71
19	Grunt orny	R IV	0,70
20	Grunt orny	R IV	0,98
21	Grunt orny	R IV	0,80
22	Grunt orny	R IV	0,11
23	Grunt orny	R IV	0,07
24	Grunt orny	R IV	0,11
25	Grunt orny	R IV	1,21
26	Grunt orny	R IV	1,34
27	Grunt orny	R IV	3,08
28	Użytek zielony	Ł IV	0,64
29	Użytek zielony	Ł IV	1,14
30	Użytek zielony	Ł IV	0,73
31	Użytek zielony	Ł IV	1,03
32	Użytek zielony	Ł IV	0,29
33	Użytek zielony	Ł IV	0,38
34	Użytek zielony	Ł IV	0,29
35	Użytek zielony	Ł IV	0,49
36	Użytek zielony	Ł IV	0,36
37	Użytek zielony	Ł IV	0,27
38	Użytek zielony	Ł IV	1,14
39	Użytek zielony	Ł IV	0,38
40	Użytek zielony	Ł IV	2,98
41	Użytek zielony	Ł IV	0,39
42	Użytek zielony	Ł IV	0,18
43	Użytek zielony	Ł IV	0,17
	Razem		39,84
Formy ochrony :		Zmiana przeznaczenia terenu o powierzchni powyżej 1,0 ha na inne cele niż rolne i leśne wymaga uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia terenu Wojewody Śląskiego zgodnie z art. 7 punkt 1 i 2 ustawy j.w.	

20. Zasoby i wartości przyrodnicze miasta postulowane do objęcia ochroną prawną jako użytek ekologiczny

Na obszarze miasta wartości przyrody i krajobrazu objęte są różnymi formami ochrony „wysokiej klasy”. Brak natomiast form ochrony lokalnej obejmujących małe ważne w skali miasta elementy krajobrazu, które warto chronić przed zmianą.

W obszarze miasta, w obszarach otuliny Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego terenami zasługującymi na ochronę lokalną są brzegi potoków płynących w głębokich wąwozach o ostrych spadkach.

Bezpośrednie otoczenie potoków o interesującym przekroju i bogatych formach skał i zieleni ulegają często dewastacji i stają się miejscami dzikich wysypisk.

Objęcie ich ochroną lokalną i wpisanie w rejestr gruntów jako użytki ekologiczne pozwoliłoby zwrócić uwagę mieszkańców na ich wartość przyrodniczą i tym samym ich ochronę.

W skali miasta wyznaczono 10 takich obszarów o łącznej powierzchni 30,60 ha.

Zestawienie postulowanych obszarów użytków ekologicznych przedstawia załącznik nr 6.

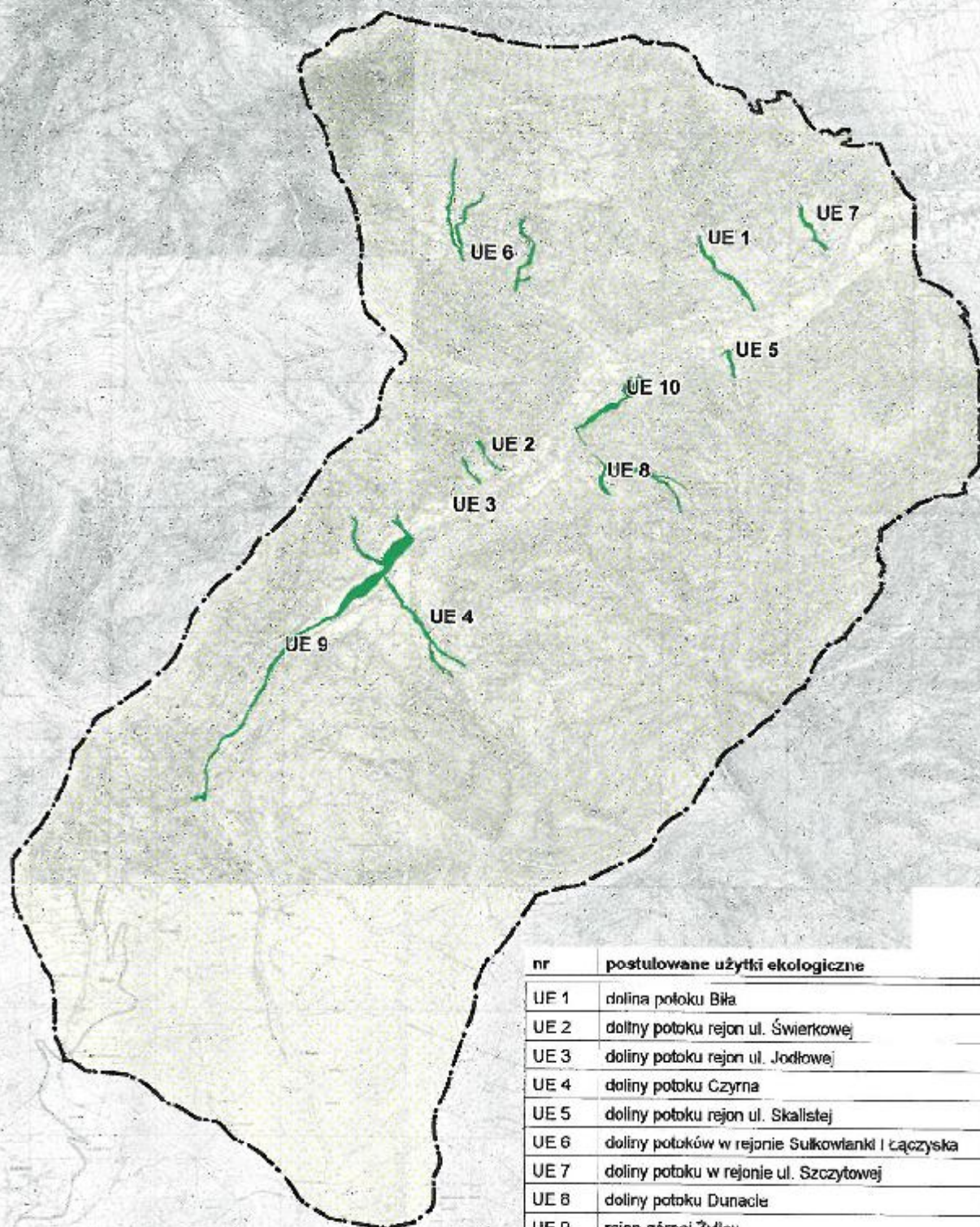
ZAŁĄCZNIK NR 6

**Wykaz terenów proponowanych do objęcia ochroną jako użytek ekologiczny
na podstawie art. 13, 30 i 34 ustawy o ochronie przyrody**

- Użytki ekologiczne -

Lp.	Położenie	Obiekt	Powierzchnia w ha
UE 1	Biła	Dolina Potoku Biła	1,91
UE 2	Szczyrk Centrum	Dolina potoku - rejon ulicy Świerkowej	0,50
UE 3	Szczyrk Centrum	Dolina potoku - rejon ulicy Jodłowej	0,47
UE 4	Czarna	Dolina potoku Czarna	2,99
UE 5	Skalite	Dolina potoku Skalite	0,65
UE 6	Biła	Dolina potoków w rejonie Sulkowianki i Łączyska	4,48
UE 7	Szczyrk Dolny	Dolina potoku w rejonie ulicy Szczytowej	1,10
UE 8	Dunacie	Dolina potoku Dunacie	2,76
UE 9	Szczyrk Górny	Rejon górnej Żylicy	12,66
UE 10	Szczyrk Centrum	Rejon środkowej Żylicy	3,08
Formy ochrony :		- użytek ekologiczny 1) wpisanie do ewidencji gruntów 2) uwzględnienie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego 3) ochrona przed zmianą użytkowania i dewastacją 4) inne szczególne warunki ochrony określa Rada Miasta	

**studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania
przestrzennego miasta Szczyrk
Tereny postulowane do objęcia lokalną ochroną przyrody
jako użytki ekologiczne**

nr	postulowane użytki ekologiczne	powierzchnia
UE 1	dolina potoku Biła	1,51
UE 2	dolny potoku rejon ul. Świerkowej	0,50
UE 3	doliny potoku rejon ul. Jodłowej	0,47
UE 4	doliny potoku Czarna	2,99
UE 5	doliny potoku rejon ul. Skalistej	0,65
UE 6	doliny potoków w rejonie Sulikowianki i Łączyska	4,48
UE 7	doliny potoku w rejonie ul. Szczytowej	1,10
UE 8	doliny potoku Dunacie	2,76
UE 9	rejon górnej Żylcy	12,66
UE 10	rejon środkowej Żylcy	3,08

OPRACOWANO W ZAKŁADZIE PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO TOWARZYSTWA URBANISTÓW POLSKICH W KATOWICACH
GŁÓWNY PROJEKTANT: mgr inż. arch. ANNA DOLHUN NR EWID. UPRAWNIEŃ MGP I B 54/87

opracowanie graficzne: mgr inż. arch. krajobrazu Katarzyna Wilczyńska - Nowakowska

OPRACOWANO: GRUDZIEŃ 1998

21. Uwarunkowania wynikające z istniejących zasobów i wartości kulturowych

W Szczyrku występują obszary i obiekty objęte różnymi formami ochrony prawnej lub postulowane do ich ochrony. Są to :

- 1 istniejąca i 3 projektowane strefy ścisłej ochrony konserwatorskiej „A”
- 10 stref częściowej ochrony konserwatorskiej „B”
- 5 stref ochrony konserwatorskiej – ekspozycji „E”
- 1 strefa ochrony krajobrazu „K”
- 2 strefy obserwacji wykopaliskowej „OW”
- 1 historyczne założenie zieleni

Każdy rodzaj strefy obejmuje inne formy ochrony, lecz w każdym wypadku w strefach ochrony konserwatorskiej

w odniesieniu do obiektów przewidzianych do rozbiórek lub wyburzenia ze względu na stan techniczny należy przed likwidacją zdokumentować ją archiwalnie (na koszt inwestora) wykonując dokumentację inwentaryzacyjno – pomiarową oraz dokumentację fotograficzną.

Na terenie miasta oprócz stref ochrony konserwatorskiej (obejmującej obszary i obiekty) ochroną prawną objęte są obiekty wpisane do rejestru zabytków i ewidencji obiektów o wartościach historyczno – architektonicznych.

Łącznie na obszarze miasta ochroną jako zabytki nieruchome objęto 61 obiektów, w tym :

1 kościół drewniany z końca XVIII w.

1 kościół murowany – z 1 połowy XX w.

48 budynków drewnianych z przełomu XIX i XX wieku

8 zespołów zabudowy zagrodowej położonych ponad dnem doliny Żylicy

1 obiekt – drewniana willa „Słoneczna” z 1925 roku – oczekuje na wpis do rejestru.

Wykaz obszarów i obiektów objętych ochroną prawną jako dobra kultury zawarto w załącznikach nr 1 i 2.

Obszary objęte ochroną prawną lub postulowane do ochrony w oparciu o ustawę o ochronie dóbr kultury z dnia 15 lutego 1962 (Dz.U. nr 10 poz. 48) z późniejszymi zmianami

- strefy ścisłej ochrony konserwatorskiej „A” -

Lp.	Rodzaj strefy	Obiekt	Nr decyzji
1.	Strefa ścisłej ochrony konserwatorskiej „A”	Kościół parafialny św. Jakuba z otoczeniem w granicach ogrodzenia	A – 195/97
Wykaz proponowanych do ustanowienia stref ochrony konserwatorskiej „A”			
2	Strefa ścisłej ochrony konserwatorskiej „A”	Willa „Słoneczna” Szczyrk, ul. Turystyczna w granicach ogrodzenia	Obiekt proponowany do wpisu do rejestru
3	Strefa ścisłej ochrony konserwatorskiej „A”	Cmentarz ewangelicko - augsburski Salmopol Obiekt w granicach ogrodzenia	Obiekt proponowany do wpisu do rejestru
4	Strefa ścisłej ochrony konserwatorskiej „A”	Cmentarz komunalny Obiekt w granicach ogrodzenia	Obiekt proponowany do wpisu do rejestru
Forma ochrony :		Wszystkie obiekty zabytkowe w strefie „A” podlegają zachowaniu i konserwacji a działalność podlega uzgodnieniom zgodnie z ustaleniami konserwatorskimi	

- strefa częściowej ochrony konserwatorskiej „B” -

Lp.	Rodzaj strefy ochrony konserwatorskiej	Obiekt	Nr decyzji
1	Strefa częściowej ochrony konserwatorskiej „B” obiektu lub zespołu	Zespół obiektów z otoczeniem przysiółek Migdały (obiekty z otoczeniem)	Ustalenie konserwatorskie
2	Strefa częściowej ochrony konserwatorskiej „B” obiektu lub zespołu	Zespół obiektów z otoczeniem przysiółek „Biła”	Ustalenie konserwatorskie
3	Strefa częściowej ochrony konserwatorskiej „B” obiektu lub zespołu	Zespół obiektów z otoczeniem przysiółek „Czarna”	Ustalenie konserwatorskie
4	Strefa częściowej ochrony konserwatorskiej „B” obiektu lub zespołu	Zespół obiektów przysiółek „Porębskie Pole”	Ustalenie konserwatorskie
5	Strefa częściowej ochrony konserwatorskiej „B” obiektu lub zespołu	Zespół obiektów z otoczeniem przysiółek „Czarna”	Ustalenia konserwatorskie
6	Strefa częściowej ochrony konserwatorskiej „B” obiektu lub zespołu	Zespół obiektów z otoczeniem przysiółek „Łączny”	Ustalenie konserwatorskie
7	Strefa częściowej ochrony konserwatorskiej „B” obiektu lub zespołu	Zespół obiektów z otoczeniem przysiółek „Osiedle Podmagura”	Ustalenie konserwatorskie

Lp.	Rodzaj strefy	Obiekt	Nr decyzji
8	Strefa częściowej ochrony konserwatorskiej „B” obiektu lub zespołu	Fragmenty zabudowy Salmopola	Ustalenie konserwatorskie
9	Strefa częściowej ochrony konserwatorskiej „B” obiektu lub zespołu	Otoczenie cmentarza komunalnego	Ustalenie konserwatorskie
10	Strefa częściowej ochrony konserwatorskiej „B” obiektu lub zespołu	Otoczenie kościoła Matki Boskiej Królowej Polski	Ustalenie konserwatorskie
<p>Formy ochrony : Rewaloryzacja (adaptacja, modernizacja) istniejącej zabudowy zabytkowej o wartościach lokalnych (uwzględnionej w spisie ewidencyjnym PSOZ) OW Bielsko – Biała) oraz historycznych układów przestrzennych i elementów rozplanowania wsi. Projekty współczesnych obiektów kubaturowych powinny być dostosowane do historycznej kompozycji urbanistycznej w zakresie skali, bryły, proporcji oraz w nawiązaniu form współczesnych do lokalnej tradycji i cech stylowych budownictwa miejscowego. Kierunki prac rewaloryzacyjnych w strefie „B” polegają na :</p> <ul style="list-style-type: none"> • integracji – scaleniu rozbitego współczesnie, lub rozrzuconego historycznego układu osiedleńczego w wyraźną całość, • rekompozycji – ucytelnieniu zabytkowego układu poprzez uporządkowanie, zatrzymanie oraz eliminowanie dysharmonizujących układów współczesnych zacierających tradycyjny układ przestrzenny, • rekonstrukcji – odtworzeniu zniszczonych elementów układu zgodnie z jej historycznym kształtem. <p>W przypadkach realizacji nowych inwestycji budowlanych bądź też podejmowania prac remontowych, adaptacyjnych lub też modernizacyjnych w strefie częściowej ochrony konserwatorskiej „B” należy na etapie projektowania zasięgnąć opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, który każdorazowo określi indywidualne warunki konserwatorskie. Wyznaczone obszary strefy „B” – wymagają opracowań specjalistycznych i badań konserwatorskich.</p>			

- strefa ochrony konserwatorskiej „E” – ochrony ekspozycji obiektów zabytkowych

Lp.	Rodzaj strefy ochrony konserwatorskiej	Obiekt	Decyzja
1	Strefa ochrony konserwatorskiej „E” – ekspozycji obiektów zabytkowych	Oś widokowa w kierunku cmentarza komunalnego Szczyrk Dolny	Ustalenie konserwatorskie
2	Strefa ochrony konserwatorskiej „E” – ekspozycji obiektów zabytkowych	Oś widokowa w kierunku północnym na Kościół św. Jakuba Szczyrk Dolny	Ustalenie konserwatorskie
3	Strefa ochrony konserwatorskiej „E” – ekspozycji obiektów zabytkowych	Oś widokowa w kierunku zachodnim na Kościół św. Jakuba Szczyrk Dolny	Ustalenie konserwatorskie
4	Strefa ochrony konserwatorskiej „E” – ekspozycji obiektów zabytkowych	Salmopol - oś widokowa w kierunku zachodnim na cmentarz i kościół ewangelicko - augsburski	Ustalenie konserwatorskie
5	Główna oś widokowa na dominanty krajobrazowe	Oś widokowa w kierunku północno-wschodnim z centrum na Wężikówkę	Ustalenie konserwatorskie

Formy ochrony :	<p>W strefie tej obowiązują podstawowe rygory :</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zakaz wznoszenia elementów kubaturowych w bezpośrednim otoczeniu zabytku, na ich przedpolu i osiach widokowych, ▪ dopuszczenie zabudowy harmonijnie powiązanej z krajobrazem zespołu zabytkowego, pod warunkiem nieprzekraczania zalecanych przez WKZ gabarytów ▪ działalność w tej strefie określa każdorazowo opinia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków przed wydaniem decyzji lokalizacyjnych w rejonach dopuszczonych do zagęszczenia i lokalizacji nowej zabudowy.
-----------------	--

- strefa ochrony konserwatorskiej „K” – ochrony krajobrazowej obiektu lub zespołu obiektów -

Lp.	Rodzaj strefy ochrony konserwatorskiej	Obiekt	Decyzja
1	Strefa częściowej ochrony konserwatorskiej „K” obiektu lub zespołu	Zespół obiektów z otoczeniem - przysiółek Migdały (obiekty z otoczeniem)	Ustalenie konserwatorskie
2	Strefa częściowej ochrony konserwatorskiej „K” obiektu lub zespołu	Zespół obiektów z otoczeniem - przysiółek „Biła”	Ustalenie konserwatorskie
3	Strefa częściowej ochrony konserwatorskiej „K” obiektu lub zespołu	Zespół obiektów z otoczeniem - przysiółek „Czarna”	Ustalenie konserwatorskie
4	Strefa częściowej ochrony konserwatorskiej „K” obiektu lub zespołu	Zespół obiektów - przysiółek „Porębskie Pole”	Ustalenie konserwatorskie
5	Strefa częściowej ochrony konserwatorskiej „K” obiektu lub zespołu	Zespół obiektów z otoczeniem - przysiółek „Czarna”	Ustalenie konserwatorskie
6-	Strefa częściowej ochrony konserwatorskiej „K” obiektu lub zespołu	Zespół obiektów z otoczeniem - przysiółek „Łączny”	Ustalenie konserwatorskie
7	Strefa częściowej ochrony konserwatorskiej „K” obiektu lub zespołu	Zespół obiektów z otoczeniem - przysiółek „Osiedle Podmagura”	Ustalenie konserwatorskie
8	Strefa częściowej ochrony konserwatorskiej „K” obiektu lub zespołu	Fragmenty zabudowy Salmopola	Ustalenie konserwatorskie
9	Strefa częściowej ochrony konserwatorskiej „K” obiektu lub zespołu	Otoczenie cmentarza komunalnego	Ustalenie konserwatorskie
10	Strefa częściowej ochrony konserwatorskiej „K” obiektu lub zespołu	Otoczenie kościoła Matki Boskiej Królowej Polski	Ustalenie konserwatorskie
Formy ochrony :		<p>W strefie tej obowiązują następujące zalecenia :</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ konserwacja krajobrazu naturalnego powiązanego z historycznym układem przestrzennym (roślinność łąkowa w dolinach rzecznych, cieki wodne, ochrona starodrzewia) ▪ eliminowanie elementów dysharmonizujących, rekultywacja terenów zniszczonych – wprowadzanie zazielenienia oraz nowych elementów krajobrazowych podnoszących wartości estetyczne obszarów z restauracją elementów krajobrazu urządzonego (parki, ogrody, cmentarze) <p>Tereny objęte strefą wymagają opracowań jak dla strefy „B”.</p>	

Strefy obserwacji wykopaliskowej „OW”

Wykaz stanowisk archeologicznych

Strefa „OW” ochrony konserwatorskiej – funkcje stanowiska

Lp.	Stanowisko archeologiczne	Położenie	Chronologia	Funkcje stanowiska	Decyzja
1	nr 110 – 47 – 2	Szczyrk Centrum	Okres nowożytny	ślady osadnictwa	Ustalenie stanowisk archeologicznych
2	nr 110 – 47 - 3	Szczyrk rejon ulicy Olimpijskiej	Okres nowożytny	ślady osadnictwa	Ustalenie stanowisk archeologicznych
Formy ochrony :		Stanowiska archeologiczne ujęte w rejestrze zabytków woj.bielskiego podlegają zachowaniu bez możliwości naruszenia terenu. W pozostałych przypadkach prace inwestycyjne, budowlane, ziemne (np.melioracyjne) wymagają uprzedniego wykonania badań archeologicznych w porozumieniu z WKZ			

Istniejące stanowiska OW w rejonie Tartaku wodnego nr obszaru AZP –109 – 48 nr stanowiska 11 Szczyrk – został wykreślony z ewidencji.

Historyczne założenia zieleni

Lp.	Rodzaj strefy ochrony konserwatorskiej	Obiekt	Decyzja
1	Założenie zielone	Rejon ulicy Turystycznej i Orlej	Ustalenie konserwatorskie
Formy ochrony :		Skupiska historycznych założeń zieleni przeznaczone do zachowania i eksponowania	

Obiekty prawnie chronione
w oparciu o ustawę o ochronie dóbr kultury z dnia 15 lutego 1962 roku
(Dz. U. z 1962 roku Nr 10 poz. 48 z późniejszymi zmianami)

Rejestr zabytków nieruchomych

Lp.	Obiekt	Adres	Opis
1.	Kościół p.w. św. Jakuba	Szczyrk, ul. Kolorowa 1	Drewniany, koniec XVIII w. A – 195 - / 77
Obiekty postulowane do wpisania w rejestr zabytków			
1.	Willa „Słoneczna”	Szczyrk, ul. Turystyczna 22	drewniany 1925 r.
Formy ochrony :		Wszystkie obiekty wpisane w rejestr zabytków podlegają zachowaniu i konserwacji	

Spis ewidencyjny zabytków nieruchomych miasta Szczyrk

Lp.	Obiekt	Adres	Opis
1.	Budynek	Szczyrk, ul. Beskidzka nr 4	drewniany, pocz. XX w.
2.	Budynek	Szczyrk, ul. Beskidzka nr 54	drewniany, k. XIX w.
3.	Budynek	Szczyrk, ul. Beskidzka nr 65	drewniany, 1 ćw. XX w.
4.	Budynek	Szczyrk, ul. Beskidzka nr 75	drewniany, ok. poł. XIX w.
5.	Budynek	Szczyrk, ul. Beskidzka nr 118	drewniano - murowany, 1 ćw. XX w.
6.	Budynek	Szczyrk, ul. Beskidzka nr 128	drewniany, 1935 r.
7.	Budynek	Szczyrk, ul. Beskidzka nr 146	drewniany, p. XX w.
8.	Budynek	Szczyrk, ul. Beskidzka nr 150	drewniany, 1909 r.
9.	Budynek	Szczyrk, ul. Chabrów nr 4	drewniany, 1929 r.
10.	Budynek	Szczyrk, ul. Chabrów nr 8	drewniany, 1 ćw. XX w.
11.	Budynek	Szczyrk, ul. Jagodowa nr 3	drewniany, 1911 r.
12.	Budynek	Szczyrk, ul. Jarzębinowa nr 2	drewniany, 1937 r.
13.	Budynek	Szczyrk, ul. Myśliwska nr 14	drewniany, 1928 r.
14.	Budynek	Szczyrk, ul. Myśliwska nr 41	drewniany, lata 20-te XX w.
15.	Budynek	Szczyrk, ul. Myśliwska nr 57	drewniany, lata 20/30-te XX w.
16.	Budynek	Szczyrk, ul. Myśliwska nr 63	drewniany, lata 20-te XX w.
17.	Budynek	Szczyrk, ul. Myśliwska nr 77	drewniany, 1 ćw. XX w.
18.	Budynek	Szczyrk, ul. Myśliwska nr 76	drewniano – murowany, 1928 r.
19.	Budynek	Szczyrk, ul. Myśliwska nr 80	drewniany, 1 ćw. XX w.
20.	Budynek	Szczyrk, ul. Myśliwska nr 93	drewniany, pocz. XX w.
21.	Budynek	Szczyrk, ul. Myśliwska nr 100	drewniany, pocz. XX w.
22.	Budynek	Szczyrk, ul. Myśliwska nr 115	drewniany, 1876
23.	Budynek	Szczyrk, ul. Myśliwska nr 116	drewniany, 1 ćw. XX w.
24.	Budynek	Szczyrk, ul. Myśliwska nr 117	drewniany, 1 ćw. XX w.

25.	Budynek	Szczyrk, ul. Myśliwska nr 148	drewniany, 1928 r.
26.	Budynek	Szczyrk, ul. Olchowa nr 3	drewniany, 1926 r.
27.	Budynek	Szczyrk, ul. Olchowa nr 5	drewniany, 1920 r.
28.	Budynek	Szczyrk, ul. Olimpijska nr 12	drewniany, 1920 r.
29.	Budynek	Szczyrk, ul. Olimpijska nr 14	drewniany, 1936 r.
30.	Budynek	Szczyrk, ul. Olimpijska nr 15	drewniany, 1928 r.
31.	Budynek	Szczyrk, ul. Południowa nr 2	drewniany, ok. 1900 r.
32.	Budynek	Szczyrk, ul. Południowa nr 5	drewniany, 1930 r.
33.	Budynek	Szczyrk, ul. Południowa nr 6	drewniany, ok. poł. XIX w.
34.	Budynek	Szczyrk, ul. Salmopolska nr 36	drewniany, 1934 r.
35.	Budynek (kaplica ewangelicka)	Szczyrk, ul. Salmopolska nr 62	drewniany, XIX – XX w.
36.	Budynek	Szczyrk, ul. Salmopolska nr 39	drewniany, pocz. XX w.
37.	Budynek	Szczyrk, ul. Salmopolska nr 121	drewniany, 1909 r.
38.	Budynek	Szczyrk, ul. Szczytowa nr 7	drewniany, ok. 1925 r.
39.	Budynek	Szczyrk, ul. Szczytowa nr 9	drewniany, ok. 1880 r.
40.	Budynek	Szczyrk, ul. Szczytowa nr 11	drewniany, 3 ćw. XIX w.
41.	Budynek	Szczyrk, ul. Szczytowa nr 12	drewniany, 1878 r.
42.	Budynek	Szczyrk, ul. Szczytowa nr 15	drewniany, 1893 r.
43.	Budynek	Szczyrk, ul. Szczytowa nr 45	drewniany, 1935 r.
44.	Budynek	Szczyrk, ul. Skośna 2	drewniany, 1909 r.
45.	Budynek	Szczyrk, ul. Skośna 5	drewniany, 1 ćw. XX w.
46.	Budynek	Szczyrk, ul. Wczasowa 3	drewniany, 1902 w.
47.	Budynek	Szczyrk, ul. Zielona 8	drewniany, 1846 r.
48.	Budynek	Szczyrk, ul. Zielona 14	drewniany, 1923 r.
49.	Tartak wodny		drewniany, 1 ćw. XX w.
50.	Tartak wodny		murowany, 1880 r.
51.	Pensjonat „Maria”		drewniany, XIX w.
52.	Zabudowa zagrodowa	Przysiółek „Migdały ”	budynki mieszkalne i inwentarskie
53.	Zabudowa zagrodowa	Przysiółek „Biła”	budynki mieszkalne i inwentarskie
54.	Zabudowa zagrodowa	Przysiółek „Cyrna ”	budynki mieszkalne i inwentarskie
55.	Zabudowa zagrodowa	Przysiółek „Porębskie Pola”	budynki mieszkalne i inwentarskie
56.	Zabudowa zagrodowa	Przysiółek „Czerna”	budynki mieszkalne i inwentarskie
57.	Zabudowa zagrodowa	Przysiółek „Łączny ”	budynki mieszkalne i inwentarskie
58.	Zabudowa zagrodowa	Przysiółek „Osiedle Podmagura”	budynki mieszkalne i inwentarskie
59.	Zabudowa zagrodowa	Fragment zabudowy „Salmopola” (od kaplicy ewangelickiej do Przełęczy Salmopolskiej)	budynki mieszkalne i inwentarskie
60.	Kościół p.w. Matki Boskiej Królowej Polskiej		murowany, 1 poł. XX w. (ok. 1948 r.)
Formy ochrony :		Wszystkie obiekty wpisane do ewidencji – podlegają ochronie a wszelkie działania dotyczące rozbiórek lub wyburzenia ze względu na stan techniczny wymagają uzgodnienia z konserwatorem oraz przed likwidacją – zdokumentowania archiwalnie na koszt inwestora.	

22. Zewnętrzne i lokalne zagrożenia środowiska przyrodniczego

Po analizie stanu wartości środowiska przyrodniczego, wyodrębniono następujące zagrożenia :

Zagrożenia zewnętrzne

- Transgraniczne zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego, które już spowodowały uszkodzenia lasów i w wyniku tych uszkodzeń atak szkodników owadzi i usychanie drzew w górnych strefach gór
- Zanieczyszczenie powietrza doliny Żylicy spalinami na skutek zmasowanych weekendowych przyjazdów samochodami turystów
- Zakwaszenie gleb na skutek zanieczyszczeń powietrza
- Dwustronne zagospodarowanie turystyczne szczytów gór przez sąsiadujące gminy (Wilkowice – Szczyrk, Bielsko – Szczyrk, Wisła – Szczyrk, Bystra – Szczyrk)

Zagrożenia wewnętrzne

- Zanieczyszczenie wód potoków na skutek „dzikich” odprowadzeń ścieków komunalnych do kanalizacji sanitarnej lub bezpośrednio do wód
- Kłusownicza wycinka drzew powodująca straty w drzewostanach
- Powstawanie osuwisk głównie na północnych stokach gór, w ich partiach szczytowych na skutek erozji, obniżania lustra wody i usychania drzew.
- Niekorzystne przekształcenia krajobrazu polegające na zarastaniu polan śródleśnych na terenie Szczyrku na skutek zaniechania upraw polowych i hodowli zwierząt.
- Dewastacja terenów otwartych przez powstawanie dzikich wysypisk śmieci.
- Degradacja krajobrazu na skutek realizacji rozproszonej zabudowy na stokach gór.
- Erozja gleb na skutek naruszenia zbocza urządzeniami infrastruktury technicznej związanej z indywidualną zabudową mieszkaniową

23. Zewnętrzne i lokalne zagrożenia dla wartości kulturowych

- Zunifikowany pod względem formy architektonicznej rozwój usług i obiektów obsługi turystyki zmieniający niekorzystnie krajobraz miasta,
- Rozbudowy, przebudowy, likwidacje starych budynków mieszkalnych i inwentarskich przez mieszkańców będących w ewidencji zabytków nieruchomości miasta, w celu dostosowania ich do aktualnych wymogów funkcjonalnych i technicznych,
- „dogęszczanie” zabudowy w lukach budowlanych w przysiółkach objętych ochroną krajobrazu, które mogą wpłynąć na jego niekorzystne przekształcenie.

V. UWARUNKOWANIA I PROBLEMY WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA, FUNKCJI I ZAGOSPODAROWANIA TERENU

24. Uwarunkowania i problemy wynikające z dotychczasowego zainwestowania terenów miasta

Tereny zainwestowania w mieście obejmują łącznie we wszystkich formach zainwestowania miejskiego ok. 180 ha, co stanowi 4,6 % powierzchni miasta.

Pozostałe tereny to :

- tereny lasów	-	2.653,87 ha (67,93 %)
- tereny zieleni i nieużytków	-	76,80 ha (1,97 %)
- tereny wód i urządzeń hydrotechnicznych	-	17,38 ha (0,44 %)
- tereny rolne	-	978,98 ha (25,05 %)

Gęstość zaludnienia w obszarze terenów zainwestowanych wynosi 30,5 osób / ha tzn. 3.050 osób / km² natomiast gęstość zaludnienia na terenach zabudowy mieszkaniowej jest prawie dwukrotnie większa i wynosi 5.833 osób / km².

Gęstość zaludnienia odniesiona do powierzchni miasta wynosi zaledwie 141 osób na km².

Powyższe dane świadczą o stopniu koncentracji zainwestowania w mieście i są pochodną warunków naturalnych.

Najkorzystniejsze warunki budowlane występują w dolinie Żylicy na wysokości do 560 m n.p.m.

Powierzchnia terenu wewnątrz warstwy 560 m n.p.m. wynosi 332,34 ha, z czego prawie 150 ha jest już całkowicie zainwestowane.

Potencjalnie pozostaje więc brutto około 182 ha terenów o stosunkowo korzystnej konfiguracji terenu dla zabudowy.

Szacuje się, że około 70 % tych terenów można przeznaczyć na rozwój zainwestowania miejskiego, a więc około 72 ha, a pozostałe 30 % - to tereny położone na terasie zalewowej, zieleni nieurządzonej oraz wykluczone ze względu na strefy ochrony urządzeń infrastruktury technicznej.

Wymieniony obszar o stosunkowo korzystnym ukształtowaniu wykazuje zatem niewielkie rezerwy terenowe. Sposób zainwestowania, będący pochodną historycznego rozwoju osadnictwa i podziałów własnościowych powoduje, że obszary przydatne do zainwestowania występują w formie rozdrobnionej i rozproszonej, jako zespół kilku działek lub luki budowlane.

W konsekwencji sytuacja ta powoduje wysokie ceny działek budowlanych w mieście, gdzie miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wewnątrz warstwy 560 m n.p.m. zabezpieczył 72 ha terenów rozwojowych w tym 46 ha dla funkcji mieszkaniowo – usługowej.

Atrakcyjność Szczyrku jako miejsca zamieszkania ze względu na :

- atrakcyjność krajobrazową i czystość środowiska przyrodniczego
- dostępność terenów narciarskich i urządzeń wyciągowych

- bliskość Bielska – dużego ośrodka przemysłowego i usługowego oraz kursujące linie autobusowe
- bliskość aglomeracji górnośląskiej
- dobre wyposażenie miasta w usługi podstawowe

podnoszą popyt na działki budowlane i powodują rozprzestrzenianie się zabudowy głównie na łagodne południowe stoki Klimczoka, a także w rejon Salmopola i w sposób rozproszony w doliny potoków.

Łącznie, pomiędzy warstwicą 560 a 800 m n.p.m. – tereny zainwestowane zajmują ok. 157 ha, a więc nawet więcej niż w dolinie Żylicy, lecz tereny te grupują się w kilku rejonach :

- na południowych stokach Klimczoka, w Biłej i Podmagurze,
- wzdłuż ulicy Salmopolskiej i Grabowej (Szczyrk Górny)

Na stokach Skrzycznego i Małego Skrzycznego :

- w rejonie Czyrnej (ulice : Olimpijska, Góralska, Zwalisko)
- w rejonie Dunacia – Dolin i Zapalenicy (ulica, Cicha, Słowików, Jaskółcza, Leśna).

Naprzeciw tym potrzebom wyszedł miejscowy plan ogólny zagospodarowania przestrzennego uchwalony w 1994 roku, który pomiędzy warstwicą 560 m n.p.m. a 580 m n.p.m. przeznaczył na cele mieszkaniowo – usługowe ok. 51 ha terenów, co stanowiło 50 % programu mieszkaniowo – usługowego lokalizowanego w planie. Oznacza to, że tereny dotychczasowego rozwoju miasta wyczerpują się i następuje przesuwanie rozwoju miasta na zbocza górskie.

Główne problemy rozwojowe wynikające z dotychczasowego zainwestowania miasta, to :

- wyczerpywanie się terenów rozwojowych miasta w dolinie Żylicy
- intensywny rozwój urbanistyczny miasta na zboczach górskich : Klimczoka i Skrzycznego
- rozpełzanie się zainwestowania miejskiego wzdłuż ulic i dróg polnych i tworzenie układów „ulicówek” (Salmopol, Biła, Podmagura)

Skutkiem ubocznym rozwoju urbanistycznego miasta są :

- naruszania struktury stabilności górskich zboczy przez prowadzenie miejskiej sieci infrastruktury technicznej lub budowę lokalnych urządzeń (ujęć wody i zbiorników ścieków)
- zmiany dotychczasowego naturalnego krajobrazu o wysokich walorach estetyczno – przyrodniczych w krajobraz miejski, zurbanizowany
- prowadzenia drobnych działalności gospodarczych, dopuszczalnych w obrębie obszaru miejskiego, lecz niewskazanych w obszarze górskim, ze względu na trudności wywozu odpadów oraz utylizacji ścieków
- konflikty pomiędzy wymogami ochrony krajobrazu (wg wymogów konserwatorskich), a rozwojem zabudowy w rejonie Podmagury
- ograniczenia atrakcyjności turystycznej miasta, przez stopniową utratę cech krajobrazu naturalnego.

25. Uwarunkowania i problemy wynikające z przeznaczenia terenu w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego miasta

1. Obowiązujący miejscowy plan ogólny zagospodarowania przestrzennego, który obejmował obszar całego miasta zabezpieczał następujące powierzchnie terenów dla potrzeb :

- mieszkalnictwa i usług	- 105,47 ha (podwojenie stanu istniejącego)
- centrum ogólnomiejskiego	- 3,89 ha
- usług sportu i turystyki	- 35,74 ha
- tereny cmentarzy (wraz ze strefą)	- 1,5 ha
- urządzeń infrastruktury technicznej (w tym komunikacji)	- 8,67 ha

Łącznie plan wyznaczał 157,17 ha nowych terenów rozwojowych.

Prawie połowę wyznaczonych terenów mieszkaniowych plan zlokalizował w Biłej i Podmagurze.

Plan, w warstwie założeń programowych ustalał :

A – przyrost ludności w mieście (głównie w oparciu o prognozowany przyrost migracyjny) do liczby 7.000 mieszkańców w roku 2.010

B - potrzeby mieszkaniowe realizacji nowych mieszkań :

420 mieszkań - z tytułu przyrostu demograficznego

230 mieszkań - z tytułu rozgęszczeń i modernizacji układu osadniczego

150 mieszkań - nowe mieszkania dla ludności z przewidzianej do likwidacji zabudowy.

Razem - 800 nowych mieszkań przy :

- 27,5 m² pow. uż. na osobę przy pełnym wyposażeniu mieszkań w instalacje

C - główną funkcję miasta – usługowo turystyczną lecz z wykluczeniem realizacji budownictwa letniskowego i zastąpieniem tej formy zabudowy – pensjonatami rodzinnymi i zakazem lokalizacji ośrodków wczasowych, campingów i pól namiotowych .

2. Wyznaczone w planie tereny w związku ze zweryfikowaną w dół prognozą przyrostu ludnościowego są wystarczające dla rozwoju osadnictwa i turystyki w mieście do roku 2015.

3. Plan ustalając podstawową funkcję miasta – usługowo – turystyczną, nie wyznaczał nowych terenów dla :

- funkcji przemysłu, składów i rzemiosła
- składowiska odpadów
- oczyszczalni ścieków,

które zgodnie z ustaleniami planu ulokowano poza miastem.

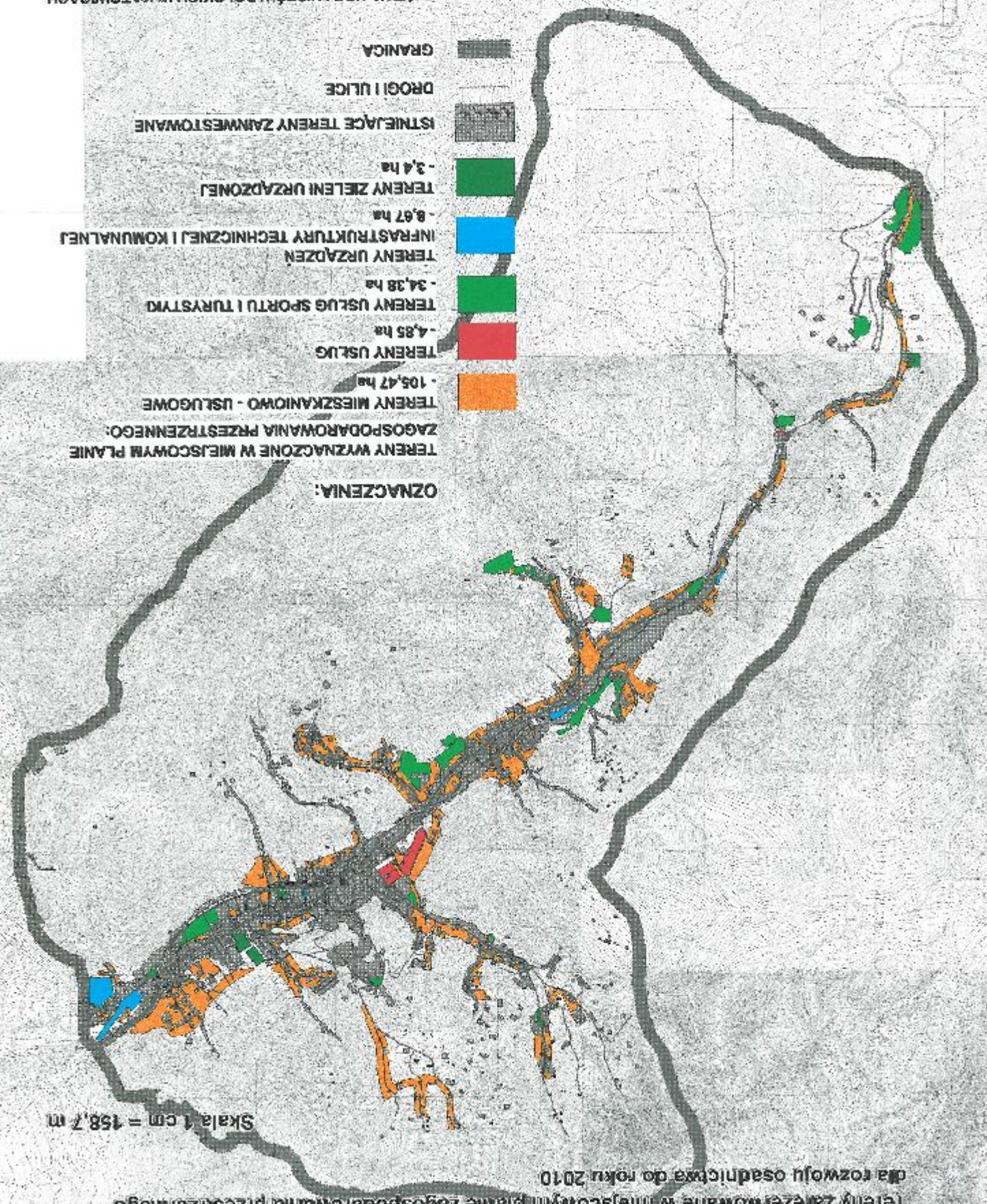
4. Rozmieszczenie w planie terenów rozwojowych miasta uaktywniło, jako tereny osiedleńcze również rejon wyższych partii zboczy Klimczoka (Biła, Podmagura) w formie układów ulicówek, łączących istniejące tam rozproszone obiekty zabudowy zagrodowej.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczyrk
 Tereny zarezerwowane w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego
 dla rozwoju osadnictwa do roku 2010

Skala 1 cm = 158,7 m

OZNACZENIA:

- TERENY WYZNACZONE W MIEJSCOWYM PLANIE
 ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO:
- TERENY MIESZKANIOWO - USŁUGOWE - 105,47 ha
 - TERENY USŁUG - 4,85 ha
 - TERENY USŁUG SPORTU I TURYSTYKI - 34,38 ha
 - TERENY URZĄDZEN
 INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I KOMUNALNEJ - 8,67 ha
 - TERENY ZIELENI URZĄDZONEJ - 3,4 ha
 - ISTNIEJĄCE TERENY ZAMIESZKOWANE
 - DROGI I ULICE
 - GRANICA

OPRACOWANO W ZAKŁADZIE PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO TOWARZYSTWA URBANISTÓW POLSKICH W KATOWICACH
 GŁÓWNY PROJEKTANT: mgr inż. ARCH. ANNA BOŁHUN NR EWID. UPRAWNIEŃ MGP 1 B 84/87
 opracowanie graficzne: mgr inż. arch. Krzysztof Katarzyna Wilezińska - Nowakowska
 OPRACOWANO: GRUDZIEŃ 1998

Przyjęto, że chłonność rekreacyjną terenu określa przepustowość wyciągów narciarskich (założono 1,3 krotność rotacji dziennej) skojarzona z przepustowością tras narciarskich i z ilością miejsc parkingowych.

Przyjęto zatem, że chłonność rekreacyjną terenu określa przepustowość i pojemność urządzeń, obiektów i przygotowanych terenów dla rekreacji.

Inne urządzenia rekreacji i wypoczynku jak : kino, restauracje, kawiarnie itp. uznano za urządzenia obsługi uzupełniające i nie wpływające na chłonność rekreacyjną terenu.

Łącznie na terenie Szczyrku w 6 zespołach funkcjonalno – przestrzennych rozmieszczono urządzenia wyciągowe o zdolności przewozowej 18,4 tys. osób na godzinę.

Urządzenia te obsługują 49.330 km tras narciarskich co oznacza, że na 1 km trasy narciarskiej przypada średnio 374 osoby, a na 1 osobę około 80 m² trasy zjazdowej.

Najkorzystniejszy stosunek powierzchni tras zjazdowych do możliwości przewozowych urządzeń wyciągowych występuje w rejonie Centrum („Jacek” i „Agatka” – 150 m²/ osobę) oraz w Zespole Skrzyczne 116 m²/ osobę.

Wszystkie pozostałe trasy narciarskie w Szczyrku są przeciążone w stosunku do norm bezpieczeństwa (100 m²/ osobę).

Najbardziej obciążone trasy narciarskie występują w rejonie Przełęczy Salmopolskiej (24 m²/ osobę) oraz w rejonie Pośredniego (44 m²/ osobę).

Występuje zatem konieczność wyznaczenia dodatkowych tras narciarskich (co może być trudne do przeprowadzenia ze względu na warunki techniczne i ochrony środowiska przyrodniczego) lub też

„rozładowanie” ruchu kumulacji turystycznego przez ich wyprowadzenie w inny rejon lub też zainteresowanie rekreantów innym typem rekreacji zimowej.

Według analiz własnych, ogranicznikiem dopływu turystów do miasta, są również dwie bariery :

- możliwość wjazdu do miasta ograniczona pojemnością drogi wynoszącą około 700 pojazdów umownych na godzinę
- pojemność istniejącej bazy noclegowej wynoszącej około 6.500 miejsc.

Analizując wielkość zainstalowanych urządzeń wyciągowych, pojemność tras narciarskich, przepustowość drogi krajowej nr 942 Buczkowice – Szczyrk – Wisła można stwierdzić, że szczytowa, zimowa ilość wypoczywających nie może być większa (i nie jest praktycznie większa) niż 20 tys. osób w dni szczególnie atrakcyjne zimą.

Wprowadzenie nowych urządzeń sportowych i usługowych niewątpliwie poprawi komfort rekreacji, ale nie wpłynie na zwiększenie ilości rekreantów w okresie zimowym.

Oznacza to, że bez względu na rodzaj wprowadzanych inwestycji miasto osiągnęło graniczną wielkość zimowej chłonności rekreacyjnej terenu.

Inaczej przedstawia się chłonność rekreacyjna terenu latem.

b. Letnia chłonność rekreacyjna miasta

Miasto charakteryzuje się bardzo wysoką atrakcyjnością przyrodniczą i krajobrazową, lecz tą cechą posiada wiele miejscowości w Polsce, natomiast baza rekreacyjna miasta jest skromna i mało zróżnicowana.

Letnia urządzona baza rekreacyjna obejmuje :

- piesze szlaki turystyczne, górskie szlaki rowerowe oraz trasy spacerowe w mieście.

Poza terenami urządzonymi, obszarami penetrowanymi przez użytkowników rekreacji są tereny lasów, polan śródleśnych oraz obrzeża rzeki Żylicy.

Dzienna chłonność rekreacyjna letnich urządzeń turystyczno – rekreacyjnych zainstalowanych w mieście przedstawia się następująco :

- górskie piesze szlaki turystyczne : $10 \text{ osób/km szlaku} \times 62 \text{ km} \times 1,5 \text{ (rotacja)} = 930 \text{ osób}$
 - górskie szlaki rowerowe : $5 \text{ osób/km trasy} \times 59 \text{ km} \times 3 \text{ (rotacja)} = 885 \text{ osób}$
 - basen kąpielowy $120 \text{ osób (na dzień)}$
 - korty tenisowe $50 \text{ osób (na dzień)}$
 - miejskie trasy spacerowe : $300 \text{ osób / km} \times 2,2 \text{ km} \times 3 \text{ (rotacja)} = 1.980 \text{ osób}$
 - tereny lasów i polany śródleśne :
(po wyłączeniu z penetracji lasów
objętych zakazem wstępu do lasu) $1 \text{ osoba/1 ha pow.leśnej / dzień} = 1.280 \text{ osób}$
- Ustalono wielkość penetracji lasów na ich powierzchni poza wyznaczonymi ścieżkami z zachowaniem obciążenia umożliwiającego samoregulację środowiska leśnego.
- brzegi Żylicy – wzdłuż brzegów dostępnych do plażowania i kąpieli :
 $1,6 \text{ km} \times 6 \text{ m} \times 0,1 \text{ osób/m}^2 = 960 \text{ osób}$

Łącznie na obszarze Szczyrku może równocześnie w lecie korzystać z wypoczynku :

$$930 + 885 + 120 + 50 + 1.980 + 1.280 + 960 = 6.207 \text{ osób}$$

Przyjęto, że pełne obciążenie urządzeń terenowych może wystąpić jedynie w dni bezdeszczowe, stąd przyjęto Współczynnik potencjalnego uczestnictwa na poziomie 0,5 – 0,7.

Oznacza to, że maksymalna chłonność letniej rekreacji wynosi :

- górskie szlaki turystyczne : (4 miesiące) $120 \text{ dni} \times 930 \text{ osób} \times 0,5 = 55.800 \text{ osób}$
- górskie szlaki rowerowe : (4 miesiące) $120 \text{ dni} \times 885 \text{ osób} \times 0,5 = 53.100 \text{ osób}$
- miejskie trasy spacerowe : (4 miesiące) $120 \text{ dni} \times 1.980 \text{ osób} \times 0,9 = 213.840 \text{ osób}$
- tereny lasów i polany śródleśne : (4 miesiące) $20 \text{ dni} \times 1.280 \text{ osób} = 25.600 \text{ osób}$
(przyjęto około 7-dniowy okres karencji dla regeneracji środowiska)
- basen kąpielowy : (4 miesiące) $120 \text{ dni} \times 120 \text{ osób} \times 0,5 \text{ (dni pogodne)} = 7.200 \text{ osób}$
- korty tenisowe : (4 miesiące) $120 \text{ dni} \times 50 \text{ osób} \times 0,7 \text{ (dni bezdeszczowe)} = 4.200 \text{ osób}$

Łącznie potencjalna letnia chłonność rekreacyjna terenu wynosi :

359.740 osób , czyli około 360 tys. osób

Wnioski :

Brak różnorodności i atrakcyjności zainstalowanych urządzeń, a w zasadzie urządzeń atrakcyjniejszych niż w innych gminach oraz marketingu powoduje, że możliwości rekreacyjne obszaru nie są latem w pełni wykorzystane.

c. Użytkownicy rekreacji

Według danych zawartych w badaniach Uniwersytetu Śląskiego (Błasiak, Szczepański, Wódz – 1990 r.) rocznie w Szczyrku wypoczywa ok. 3 milionów użytkowników : dwa miliony zimą i milion w pozostałych porach roku. Dane te przeanalizowano ponownie w oparciu o obserwacje własne.

Wydaje się, że u schyłku lat 90-tych ilość użytkowników rekreacji w Szczyrku jest nieco niższa, zwłaszcza, że wyraźnie zarysowuje się szczytowo – depresyjny model wypoczynku w Szczyrku.

Użytkownicy rekreacji zimowej

Szczyt przyjazdów zimowych kumuluje się w okresie ferii świątecznych i zimowych wakacji szkół oraz w „śnieżne” weekendy. Łącznie szacuje się, że liczba użytkowników rekreacji w tym okresie obejmuje :

- rekreantów pobytowych (zainstalowanych w istniejącej bazie noclegowej o łącznej pojemności 6,5 tys.miejsc)
- rekreantów – gości mieszkańców - około 500 miejsc
- rekreantów – przyjezdnych, jednodniowych turystów, w tym :
 - samochodami osobowymi od strony Buczkowic :

5 godz. x 700 pojazdów samochodowych/godzinę x 3 osoby	=	10.500 osób
--	---	-------------
 - samochodami osobowymi od strony Wisły :

3 godz. x 200 pojazdów samochodowych/godzinę x 3 osoby	=	900 osób
--	---	----------
 - autobusami:

5 godz. x 100 osób x 3 kursy/godzinę	=	1.500 osób
--------------------------------------	---	------------

Razem maksymalna ilość dzienna przyjezdnych rekreantów zimowych ok. 13.000 osób.

Oznacza to, że w rekreacji zimowej w dni szczytu bierze udział około 20.000 osób.

Szacuje się, że łącznie zimowych dni „szczytowych” występuje w okresie zimowym około 65 – 70, natomiast około 50 dni zimowych obciążenie to wynosi około 50 % obciążenia „szczytowego” - 10.000 osób.

Przyjęto, że w celach rekreacji zimowej uczestnicy przyjeżdżają masowo w godz. od 8⁰⁰ – 13⁰⁰, a maksymalna przepustowość drogi nr 942 w jedną stronę wynosi max. 700 pojazdów samochodowych / godzinę.

Łącznie maksymalna potencjalna liczba użytkowników rekreacji zimowej wynosi około 1,9 mln osób.

Użytkownicy rekreacji letniej

W Szczyrku w sezonie letnim ilość użytkowników jest znacznie mniejsza, ze względu na większą różnorodną ofertę rekreacyjną i wypoczynkową w kraju i zagranicą, konkurencyjność innych ośrodków Beskidów i poza nim, wysokie ceny pobytu jak i stosunkowo niewielkie zainwestowanie rekreacyjne dla turystyki i wypoczynku w Szczyrku latem, a także brak reklamy i marketingu powstających nowych form rekreacji w mieście. Szacuje się, że przez 4 miesiące letnie podstawową grupą użytkowników rekreacji są turyści pobytowi wypoczywający jako wczasowicze, co przy 2,5 - krotnej rotacji wczasowej w miesiącu, przy wykorzystaniu bazy noclegowej w 80 % i 6,5 tys. miejsc w bazie noclegowej

oznacza ok. 52.000 wypoczywających w ciągu 4 miesięcy.

W pogodne dni w weekendy letnie można liczyć na turystów – amatorów pieszych i rowerowych wycieczek, a także opalających i kąpiących w rzece. Niewielka liczba użytkowników (nie więcej niż 50 – 100 osób) może przyjeżdżać w celu uprawiania sportów konnych lub paralotniarstwa.

Szacunek ilości użytkowników tych form rekreacji – przez 4 miesiące letnie – przedstawia się następująco :

- użytkownicy dzienni rekreacji weekendowej – przyjazdy autobusami :
 $5 \text{ godz.} \times 3 \text{ kursy} \times 100 = 1.500 \text{ osób}$
- użytkownicy dzienni rekreacji weekendowej – przyjazdy samochodami osobowymi :
 $5 \text{ godz.} \times 100 \text{ pojazdów samochodowych} \times 3 \text{ osoby} = 1.500 \text{ osób}$

Zakładając, że w miesiącu występują 4 pogodne dni weekendowe ilość przyjeżdżających w ciągu 4 letnich miesięcy wynosi : 48.000 osób

Uzupełniając - 4 chmurne i deszczowe weekendy – ilość użytkowników przyjeżdżających oceniono na 10 – 15 % w stosunku do użytkowników rekreacji w dni pogodne tzn. około 5.000 – 7.000 osób. Zatem użytkownicy wypoczynku letniego to około 107 tys.osób.

Użytkownicy rekreacji wiosną i jesienią

Wiosną i jesienią czyli przez 6 miesięcy w roku występuje „sezon niższego obciążenia rekreacyjnego” związany z nieatrakcyjnym pobytem na otwartym powietrzu (niskie temperatury, deszcz, wiatr, brak śniegu i brak wegetacji roślinnej), a także brakiem atrakcyjnych urządzeń rekreacyjnych w pomieszczeniach zamkniętych. Oznacza to brak większego zainteresowania wczasami i wypoczynkiem weekendowym oraz niewykorzystanie istniejącej bazy noclegowej.

Szacuje się, że ilość użytkowników rekreacji jesienno – wiosennej zapełnia jedynie około 30 % bazy noclegowej i obejmuje łącznie :

$$0,30 \times 6.500 \text{ miejsc} \times 6 \text{ miesięcy} \times 2,5 \text{ (rotacja w miesiącu)} = 29.250 \text{ osób}$$

d. Wnioski :

1. Szacunek przeprowadzony przez autorów „Studium ...” liczby użytkowników rekreacji w Szczyrku potwierdza szacunki przeprowadzone przez Uniwersytet Śląski w roku 1990 w zakresie wypoczynku zimowego :

Uniwersytet Śląski	-	2 mln osób
Zespół „Studium ...”	-	1,9 mln osób

 natomiast szacunek użytkowników rekreacji w pozostałej części roku wynoszą według :

Uniwersytetu Śląskiego	-	1 mln osób
Zespołu „Studium ...” ocena	-	0,14 mln osób
2. Rozbieżność uzyskanych wyników dotycząca ilości użytkowników rekreacji wynika ze zmian jakie zaszły w latach 90-tych w preferencjach form wypoczynku mieszkańców Polski i świadczy o obniżeniu rangi Szczyrku do roli zimowego ośrodka sportów narciarskich przy marginalizacji roli miasta jako ośrodka rekreacji całorocznej.
3. Po sprawdzeniu w kolejnych badaniach rzeczywistej ilości użytkowników rekreacji w okresie poza zimowym należałoby opracować program inwestycji, podnoszących atrakcyjność miasta jako ośrodka rekreacji całorocznej zwłaszcza, że turystyka i rekreacja to wybrane główne funkcje miasta i podstawowe źródło dochodu ludności.

27.2. Uwarunkowania i problemy wynikające z funkcji przyrodniczych miasta

Istotnym uwarunkowaniem dla rozwoju miasta jest ponadlokalna rola terenów parku krajobrazowego, który pełni funkcję jednego z podstawowych ogniw systemu obszarów chronionych kraju jako element systemu bezpieczeństwa, bioróżnorodności, trwałości i odtwarzalności systemu ekologicznego kraju.

Większość terenów Szczyrku wchodzi w skład ustanowionego Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego i pomimo, że kategoria „parku krajobrazowego” pozwala na gospodarcze wykorzystanie terenów, wprowadza jednak szereg ograniczeń co do sposobu użytkowania terenu parku, a zwłaszcza co do jego zmiany.

Ranga wartości przyrodniczych Szczyrku stoi w sprzeczności z główną funkcją miasta – ośrodka narciarskiego w którym dochód mieszkańców jest uzależniony od ilości turystów – narciarzy w okresie zimowym.

Ostry konflikt interesów parku krajobrazowego, którego głównym celem jest funkcja ochrony i zaniechania działalności gospodarczej, a mieszkańców - którym celem jest rozwój turystyki narciarskiej jako głównej funkcji miasta powinien być rozwiązywany w sposób skojarzony :

- ograniczeniom w inwestowaniu w bazę turystyczną tzn. wyciągi i trasy narciarskie, zabudowę rekreacyjną, drogi, parkingi powinno towarzyszyć wsparcie finansowe i organizacyjne państwa dla przebudowy modelu rekreacji w tym, dla „konserwacji” nieopłacalnych form rolniczej działalności dla utrzymania historycznych krajobrazowych walorów miasta.

27.3. Uwarunkowania wynikające z systemu mieszkalnictwa

Analiza warunków mieszkaniowych, nie wykazuje na terenie miasta ewidentnych, drastycznych braków w ilościowym zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych ludności.

Potwierdzeniem tego jest m.in. brak zgłaszanych pod adresem mieszkalnictwa wniosków we wnioskach ludności do „Studium ...”, a także brak wniosków zgłaszanych do Urzędu Miasta.

Z uwagi na charakter budownictwa mieszkaniowego w mieście (budownictwo jednorodzinne) i jego prywatną własność, zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych ludności, nie wymaga działalności gminy, gdyż dorośli mieszkańcy miasta czynią to we własnym zakresie, przekazując własne grunty swoim dzieciom, aby na nich mogły zbudować dom.

Szacuje się, że do roku 2015, na terenie miasta potrzeby mieszkaniowe wyniosą około 300 mieszkań (budynków mieszkalnych). Na potrzeby te składają się :

- statystyczny na koniec 1997 roku deficyt mieszkań (różnica między ilością gospodarstw domowych wymagających samodzielnych mieszkań, a ilością mieszkań) - 187 mieszkań
- potrzeby mieszkaniowe wynikające z przyrostu ludności w latach 1997 – 2015 i rozczłonkowania istniejących gospodarstw domowych - 70 mieszkań
- potrzeby wynikające z tytułu technicznego zużycia zasobów mieszkaniowych - 45 mieszkań

Zakłada się, że statystyczny deficyt mieszkań stanowi normatywną średnią wielkość, natomiast w warunkach Szczyrku część tych potrzeb jest realizowana w miarę ich powstawania poprzez wspólne zamieszkanie wielopokoleniowe mieszkańców oraz rozbudowę istniejących domów.

Zakłada się również, że potrzeby mieszkaniowe będą realizowane w formie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Część z nich realizowana będzie na istniejących działkach budowlanych w drodze wymiany kubatury, ale dla części mieszkań wystąpi potrzeba wskazania nowych terenów mieszkaniowych.

Szacuje się, że na potrzeby mieszkaniowe społeczności lokalnej składają się : 50 % wielkości statystycznego deficytu mieszkaniowego (ok. 90 mieszkań) oraz program wynikający z przyrostu ludności i wymiany kubatury (120 mieszkań).

Łącznie wyszacowano potrzeby mieszkaniowe społeczności lokalnych (działek budowlanych) do roku 2015 na około 210 działek, co oznacza uruchomienie terenów dla 14 budynków mieszkaniowych rocznie.

Analiza aktualnie obowiązującego „Miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Szczyrk” wykazuje, że wyznaczone tam tereny wraz z istniejącymi lukami budowlanymi w pełni z nadmiarem zaspokajają zapotrzebowanie na tereny mieszkaniowe do roku 2015.

27.4. Uwarunkowania wynikające z systemu obsługi ludności

Wyodrębniono następujące istotne dla funkcjonowania miasta uwarunkowania w zakresie systemu edukacji, kultury, zieleni i cmentarzy.

System edukacji

Do 4 szkół podstawowych o 41 pomieszczeniach do nauczania 37 oddziałach zlokalizowanych na terenie Szczyrku w roku szkolnym 1998/1999 uczęszcza 674 uczniów. Przeciętny wskaźnik obciążenia uczniów na pomieszczenie do nauczania w zakresie szkolnictwa podstawowego wynosi 16,4, natomiast uczniów na oddział 18,2.

Liczba uczniów systematycznie maleje i tak np. w roku szkolnym 1998/1999 w stosunku do liczby uczniów w roku szkolnym 1997/1998 zmalała z 702 do 674, czyli o 4 %.

Głęboki niż demograficzny populacji 6 – 7 latków osiągnie swe maksimum w latach 2001 – 2002.

W tej sytuacji w Szkole Podstawowej Nr 4 w Salmopolu obciążenie uczniów na pomieszczenie do nauczania, które obecnie wynosi jedynie 6,1 będzie wynosiło zaledwie 5,0 uczniów / p.d.n. , natomiast w Szkole Podstawowej Nr 3 w Bilej – obecne obciążenie 12,6 osiągnie niewiele ponad 9,0 uczniów / p.d.n.

Dalsze utrzymanie Szkół Podstawowych Nr 3 i Nr 4 (w Salmopolu i Bilej) w reformowanym systemie edukacji nie znajduje uzasadnienia, gdyż obciążenie ilością uczniów na pomieszczenie do nauczania wynosi tu zaledwie 5 – 9 uczniów, przy prawidłowym przeciętnym wskaźniku w granicach 25,0 – 30,0.

Likwidacja tych szkół pozwoliłaby na dofinansowanie bazy materialnej Szkół Podstawowych Nr 1 i Nr 2, które mogą zapewnić realizację pełnego zreformowanego programu szkolnego dla dzieci i młodszej młodzieży w mieście :

- szkoły podstawowej trwającej 6 lat obejmującej dzieci w wieku 7 – 12 lat
- oraz obowiązkowego gimnazjum dla młodszej młodzieży w wieku 13 – 15 lat.

System kultury

Istniejąca baza – Miejski ośrodek Kultury przy ulicy Myśliwskiej 34 dysponujący salą widowiskową na 200 miejsc, w którym znajduje się również m.in. biblioteka publiczna, Redakcja „Gazety Szczyrkowskiej” nie posiada odpowiedniej ilości pomieszczeń dla prowadzonej działalności. W sali widowiskowej MOK-u faktycznie odbywają się zarówno różnego rodzaju występy, wystawy, dyskoteki, próby zespołów, zajęcia plastyczne, nauka języków obcych, nauka gry na instrumentach, callanetics, aerobic.

Dla miasta potrzebna jest sala na ok. 500 miejsc + pomieszczenia dla prowadzenia różnego rodzaju działalności kulturalnej, w tym pomieszczeń dla biblioteki publicznej, której księgozbiór znajduje się w zdecydowanej większości poza biblioteką, w prywatnych pomieszczeniach mieszkalnych.

Ochrona zdrowia

Szczyrk wyposażony jest wystarczająco w obiekty podstawowego systemu ochrony zdrowia, posiada nawet możliwość obsługi ludności w zakresie ponadmiejskim poprzez przychodnię rejonową o 4 podstawowych poradniach oraz Pogotowie Ratunkowe.

Opieka społeczna

Opieka społeczna w mieście obejmuje pomoc finansową i materialną wszystkim osobom zgłaszającym takie potrzeby i spełniającym warunki pomocy. Aktualnie posiada ponad 750 podopiecznych, czyli około 13,4 % mieszkańców Szczyrku.

Przeciwdziałanie bezdomności

Zachowane mocne więzi rodzinne i społeczne w Szczyрку powodują, że nie notuje się zjawiska bezdomności. Zatem nie ma potrzeby organizowania schronisk dla bezdomnych.

W wypadkach losowych (np. pożar, powódź) samorząd lokalny może doraźnie zorganizować lokalne zastępcze wynajmując w tym celu jeden z pensjonatów w mieście.

System zieleni

Brak na terenie miasta Szczyrku terenów zieleni urządzonej: parków, skwerów, pasów zieleni poza Parkiem „Zwierzyniec” przy ulicy Myśliwskiej o powierzchni około 0,50 ha w większości będącego własnością prywatną oraz nielicznym skrawkami zieleni uporządkowanej znajdującej się głównie przy obiektach użyteczności publicznej. Brak urządzonych terenów zielonych wyposażonych w place gier i zabaw dla dzieci i młodzieży. Łącznie tereny zieleni urządzonej stanowią w mieście 0,50 ha.

Przeciętny wskaźnik zieleni urządzonej na 1 mieszkańca w Szczyрку wynosi 0,89 m².

Cmentarz

Znajdujący się na terenie Szczyrku cmentarz komunalny o powierzchni 0,89 ha administrowany przez Przedsiębiorstwo Komunalne Spółka z o.o. o liczbie kwater 1.520 z których wykorzystanych jest obecnie 1.310 kwater, a zaledwie 210 kwater, czyli 13,8 % jest do wykorzystania nie posiada możliwości do jego dalszego poszerzenia.

Przewidywany termin zakończenia eksploatacji cmentarza 3 – 4 lata (50 – 60 pochówków rocznie na terenie miasta Szczyrku).

Przyjmując wskaźnik 4 m² powierzchni cmentarnej na 1 mieszkańca należałoby zapewnić w mieście około 2,25 – 2,4 ha koniecznej dla tych celów powierzchni, podczas gdy istniejący cmentarz zapewnia jedynie potrzeby w tym zakresie w około 40 %.

Handel, gastronomia, rzemiosło

Działalność w zakresie handlu, gastronomii i rzemiosła nie stanowi zadań publicznych, tym niemniej jest jednym z mierników jakości życia w mieście, a także atrakcyjności miasta dla użytkowników rekreacji.

Istniejąca sieć placówek handlu, gastronomii i rzemiosła jest w zupełności wystarczająca na potrzeby mieszkańców Szczyrku i nawet część z nich funkcjonuje sezonowo. Mniej korzystnie przedstawia się obsługa rekreantów w okresach zimowego szczytu wypoczynku.

a. Handel

Sieć placówek handlowych roznieśczone jest głównie wzdłuż ulicy Beskidzkiej w stosunkowo niewielkich lokalach handlowych z których większość charakteryzuje się niewielką powierzchnią użytkową. W ostatnich latach powstało kilka nowych dużych placówek handlowych spełniających wymagania mieszkańców i turystów. Pomimo wystarczającej sieci placówek handlowych ich standard powinien być podnoszony dla zwiększenia atrakcyjności usług podobnie jak w zachodnich europejskich ośrodkach wypoczynku.

Przy realizacji nowych placówek handlowych, adaptacji, modernizacji i przebudowie istniejących należy dołożyć starań o wysokie walory architektoniczne, estetyczne i użytkowe tych placówek, będących wizytówką miasta.

b. Gastronomia

Sieć placówek gastronomicznych funkcjonuje jako placówki stałe i okresowe uruchomione w czasie szczytu turystycznego. Placówki stałe charakteryzują się znacznym zróżnicowaniem standardu, uwzględniającego potrzeby różnych grup użytkowników. Występują tu restauracje, kawiarnie, bary, puby, pizzerie, piwiarnie oraz inne bary szybkiej obsługi.

Gastronomiczne placówki sezonowe występują głównie w rejonie wyciągów i jako zespół kiosków gastronomicznych zlokalizowanych przy amfiteatrze i przy ulicach : Beskidzkiej, Myśliwskiej i Górskiej.

Ich realizacja i funkcjonowanie jest związane z masowym napływem turystów np. w weekendy, zorganizowane imprezy jak : Tydzień Kultury Beskidzkiej, „Sylwester na wolnym powietrzu”, gdzie sezonowe punkty gastronomiczne były czynne przez całą noc.

Przy realizacji centrum miejskiego i innych urządzeń usługowych o swobodnej lokalizacji należy zabezpieczać powierzchnię dla lokalizacji nowych lokali gastronomicznych jako atrakcji miejskich.

c. Rzemiosło

Na terenie miasta rzemiosło występuje głównie jako działalność gospodarcza obejmująca budownictwo oraz drobne naprawy sprzętu gospodarstwa domowego, instalatorstwa i mechaniki pojazdowej.

Rzemiosło w mieście pełni rolę uzupełniającą i nie powinno być rozwijane zwłaszcza w zakresie rzemiosła wytwórczego, charakteryzującego się zazwyczaj wysoką uciążliwością wytwarzanych odpadów i ścieków, a także hałasem i fetorami. Za korzystne należy uznać dalsze rozwijanie rzemiosła artystycznego, które może stać się dodatkową atrakcją miasta, a jego wytwory mogą podnosić jego prestiż.

27.5. Uwarunkowania i problemy wynikające z funkcji rolniczej w mieście

Łączne tereny rolne obejmują w Szczyrku 970 ha, co stanowi około 25 % powierzchni miasta.

Gleby i użytki zielone w Szczyrku zakwalifikowano jako słabe.

Po północnej stronie ulicy Beskidzkiej w rejonie Centrum i Szczyrku Dolnego występują gleby IV klasy w kompleksach o powierzchni większej niż 1 ha o łącznej powierzchni 39,44 ha, z czego zaledwie 16,33 ha to grunty rolne, a pozostała – to użytki zielone.

Obowiązujący plan zagospodarowania przestrzennego w związku z korzystną lokalizacją tych terenów w mieście przeznaczył je prawie w całości na cele rozwoju osadnictwa.

Pozostałe tereny rolne charakteryzują się V i VI klasą bonitacyjną i ich uprawa (uwzględniając warunki górskie) jest nieopłacalna. W Szczyrku z rolnictwa utrzymują się zaledwie 3 gospodarstwa rolne, gdzie dochód z rolnictwa stanowi więcej niż 50 % ogółu dochodów gospodarstwa domowego.

Biorąc pod uwagę :

- ilość terenów rolnych obejmującą około 25 % powierzchni miasta
- „wspomagający” charakter rolnictwa, gdzie przeważają gospodarstwa typu III (pracownicze i pracowniczko – rolnicze – 114) i typu IV – emerytów i rencistów oraz niską opłacalność produkcji rolnej należy liczyć się z pogłębianiem następujących zjawisk w zagospodarowaniu przestrzennym miasta :
 - odłogowaniem pól w wyniku zaniechania produkcji rolnej – postępująco, w pierwszej kolejności w gospodarstwach emerytów i rencistów, którzy nie znajdują następców,
 - zarastaniem pól poprzez ich samozalesienie
 - występowaniem tendencji do odsprzedawania nie przynoszących dochodu pól na cele rekreacyjne, a zwłaszcza jako działki letniskowe.

Problemem miasta jest :

- opracowanie linii rolno – leśnej uwzględniającej możliwości zalesień gruntów z uwzględnieniem walorów krajobrazowych istniejących obrzeży lasów, wchodzących w skład Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego,
- opracowanie nieprzekraczalnych linii zabudowy obejmujących istniejące i projektowane obszary zainwestowania miejskiego,
- tworzenie systemu dopłat do „rolnictwa krajobrazowego” i agroturystycznego w mieście, którego celem byłoby utrzymanie atrakcyjności krajowej, branżowej i różnorodności usług rekreacyjnych w mieście.

27.6. Uwarunkowania wynikające z systemu wytwórczego

1. Na terenie miasta występują jedynie niewielkie zakłady usługowe i produkcyjno – rzemieślnicze zatrudniające przeważnie kilka osób (1 - 6).
2. Prowadzona wytwórcza działalność w mieście przeważnie związana jest lokalizacyjnie z działką mieszkaniową i występuje w jej obrębie, głównie w obiektach gospodarczych.
3. Wśród zgłoszonych ponad 600 podmiotów gospodarczych, występują profile działalności, które mogą wytwarzać uciążliwe dla środowiska ścieki i odpady, a także być źródłem hałasu.
4. Wszystkie zakłady wytwórcze w mieście są podmiotami sprywatyzowanymi.

Wniosek :

Funkcja wytwórcza w mieście ma charakter uzupełniający i ograniczony terenowo i wielkościowo, nie jest też znaczącym pracodawcą w mieście.

28. Uwarunkowania komunikacyjne

28.1. Uwarunkowania zewnętrzne

Uwarunkowania zewnętrzne Szczyrku w aspekcie komunikacyjnym zostały przedstawione na rysunku

„Uwarunkowania istniejących i projektowanych powiązań komunikacyjnych miasta” bazującym na wycinku mapy regionu w skali 1 : 110 000.

Do zasadniczych uwarunkowań w tej kategorii autorzy zaliczają :

- a / w zakresie obsługi powiązań z Bielskiem i aglomeracją katowicką drogami krajowymi DK 1 oraz DK 942
 - utrudniony, ze względu na duże natężenie ruchu w śródmieściu oraz fragmentaryczny układ obwodnicowy, przejazd przez Bielsko
 - niskie parametry techniczne (nienormatywne wielkości łuków pionowych i poziomych) oraz utrudnione warunki podróżowania zimą na odcinku drogi krajowej nr 942 [DK 942] na granicy Bielska i Bystrej Śląskiej
- b / w zakresie potencjalnej obsługi powiązań z aglomeracją katowicką drogami krajowymi DK 93 i DK 1 (krótki odcinek na terenie Skoczowa) oraz lokalną w Brennej
 - brak powiązania drogowego (około 2 km w linii prostej) poprzez Przełęcz Karkoszczonka (wysokość 724 m n.p.m.), umożliwiającego uruchomienie alternatywnego w stosunku do DK 1 powiązania Szczyrku z aglomeracją katowicką
 - brak przesądzenia co do zakresu przebudowy skrzyżowania DK 1 z drogą do Brennej w Skoczowie (miasto postuluje budowę węzła drogowego, DODP w Krakowie – pozostawienie skrzyżowania w jednym poziomie)
- c / w zakresie obsługi powiązań z Wisłą i Skoczowem
 - występowanie trudnych warunków drogowych w okresie zimowym na Przełęczy Salmopolskiej (wysokość 934 m n.p.m.)
- d / w zakresie obsługi powiązań transgranicznych z Republiką Czeską i Słowacją
 - za wyjątkiem drogowego przejścia granicznego (dpj) w Cieszynie, brak dobrych powiązań drogowych w pasie granicznym położonym w Beskidzie Śląskim, szczególnie w okresie zimowym. Związane z realizowaną drogą ekspresową Bratysława – Cadca – Zwardoń – Żywiec – Bielsko pełnowymiarowe dpj projektuje się na terenie Zwardonia

- e / w zakresie powiązań Szczyrku za pośrednictwem Buczkowic z realizowaną drogą ekspresową Bratysława – Cadca – Zwardoń – Żywiec – Bielsko
- brak dobrego powiązania z korytarzem projektowanej drogi (korytarz związany z DK 94 relacji Bielsko – Żywiec). Występuje potencjalna konieczność przeanalizowania alternatywnego przeprowadzenia drogi łącznikowej z pominięciem zurbanizowanych terenów Rybarzowic.
- f / brak powiązań kolejowych Szczyrku. Najbliższy potencjalny szlak włączeniowy to drugorzędna linia kolejowa Bielsko – Żywiec – Zwardoń (Granica Państwa) – Cadca, przebiegająca w odległości około 4,5 km od wschodnich granic Szczyrku
- g / brak powiązań miasta systemem kolei linowych z miejscowościami sąsiednimi (Bielsko – Brenna – Wisła)

28.2. Uwarunkowania wewnętrzne

Uwarunkowania wewnętrzne Szczyrku w aspekcie komunikacyjnym zostały przedstawione na rysunkach „Uwarunkowania obciążenia układu drogowego ofertą przewozową urządzeń wyciągowych” oraz „Uwarunkowania obsługi istniejącej zabudowy mieszkaniowej komunikacją zbiorową”.

Do zasadniczych uwarunkowań w tej kategorii autorzy zaliczają :

W zakresie układu drogowo – ulicznego

Brak w pełni wiarygodnych aktualnych danych dotyczących przeciętnego oraz ekstremalnego obciążenia układu drogowo – ulicznego miasta oraz prognoz co do przewidywanych kierunków zmian w tym zakresie, zmusza autorów niniejszego studium do oparcia projektowania kierunków przekształceń systemu na aktualnej przepustowości istniejących urządzeń wyciągowych , jako tych czynników, które wpływają na maksymalne piętrzenie wielkości przewozów na terenie miasta.

Szacunkowe dane na ten temat zostały przedstawione na rysunku „Uwarunkowania obciążenia układu drogowego ofertą przewozową urządzeń wyciągowych”.

Dane sumaryczne w tym zakresie dla poszczególnych głównych punktów węzłowych organizacji zjazdowego ruchu narciarskiego w Szczyrku przedstawiają się następująco :

a / zlokalizowane przy DK 942 :

- Przełęcz Salmopolska	- około 650 pasażerów / godzinę
- Droga na Salmopol	- około 1 430 pasażerów / godzinę
- Solisko	- około 1680 pasażerów / godzinę
- Czarna	- około 4 250 pasażerów / godzinę
- Centralny Ośrodek Sportu (COS)	- około 2 600 pasażerów / godzinę
- Szczyrk Centrum	- około 400 pasażerów / godzinę

b / zlokalizowane przy ul. Górskiej

- Szczyrk Biła	- około 1 650 pasażerów / godzinę

OPRACOWANIE: Przeds. Projektowo-Usługowe "INKOM" S.C. Katowice dla TUP ZPP Pracownia w Katowicach

Powyższe dane będą stanowić główną przesłankę do ewentualnego projektowania na kolejnych etapach prac nad studium systemu ograniczania dostępności poszczególnych odcinków układu drogowego Szczyrku w ciągu DK 942 oraz związanego z nim systemu parkowania pojazdów.

28.3. Uwarunkowania w zakresie komunikacji zbiorowej

Uwarunkowania obsługi istniejącej na terenie Szczyrku zabudowy mieszkaniowej komunikacją zbiorową zostały przedstawione na rysunku pod tą samą nazwą.

Wynikają one głównie ze współzależności skali rozproszenia układu osadniczego Szczyrku na terenie górskich dolin rzecznych Żyłicy i Bilej oraz stopnia rozwinięcia układu drogowo – ulicznego miasta, głównie jego podstawowych elementów składowych (DK 942 i drogi wojewódzkiej), predysponowanych potencjalnie do prowadzenia komunikacji zbiorowej.

Analizie poddano przede wszystkim stopień zawierania się w normatywnych strefach dojazdu do przystanków PKS (przyjęto dwustopniową gradację – 300 i 500 m) liczby budynków mieszkalnych (gospodarstw domowych) zlokalizowanych na terenie miasta.

Wielkość promieni strefy dojazdu przyjęto dla dolnych zalecanych normatywem wartości przedziałów, ze względu na stosunkowo niedogodne – co wynika z ukształtowania stoków doliny Żyłicy – warunki dojazdu do poszczególnych przystanków.

Analiza tak określonych zależności za pomocą narzędzi systemu informacji geograficznej (GIS) MapInfo wskazuje na :

a / zawieranie się w strefie dojazdu o promieniu 300 m – 728 gospodarstw, co stanowi około 47% ogólnej ich liczby na terenie Szczyrku

b / zawieranie się w strefie dojazdu o promieniu 500 m – 1050 gospodarstw , co stanowi 68 % ogólnej ich liczby na terenie Szczyrku

Uzyskane wskaźniki są stosunkowo wysokie i próba preferowania ich wzrostu wiązałaby się zdaniem autorów głównie z problematyczną koniecznością modernizacji wybranych elementów obsługującego układu drogowo-ulicznego miasta (ulice lokalne i dojazdowe) do parametrów umożliwiających poruszanie się pojazdów kołowej komunikacji zbiorowej.

Zlokalizowany w obrębie centrum miasta ośrodek komunikacji autobusowej PKS o malejącym – w związku z redukcją aktualnej oferty przewozowej wyłącznie do powiązań z Bielskiem – znaczeniu i brakiem przesłanek do istotnego jej wzrostu w przyszłości, może zostać zagospodarowany pod kątem innych funkcji centrotwórczych.

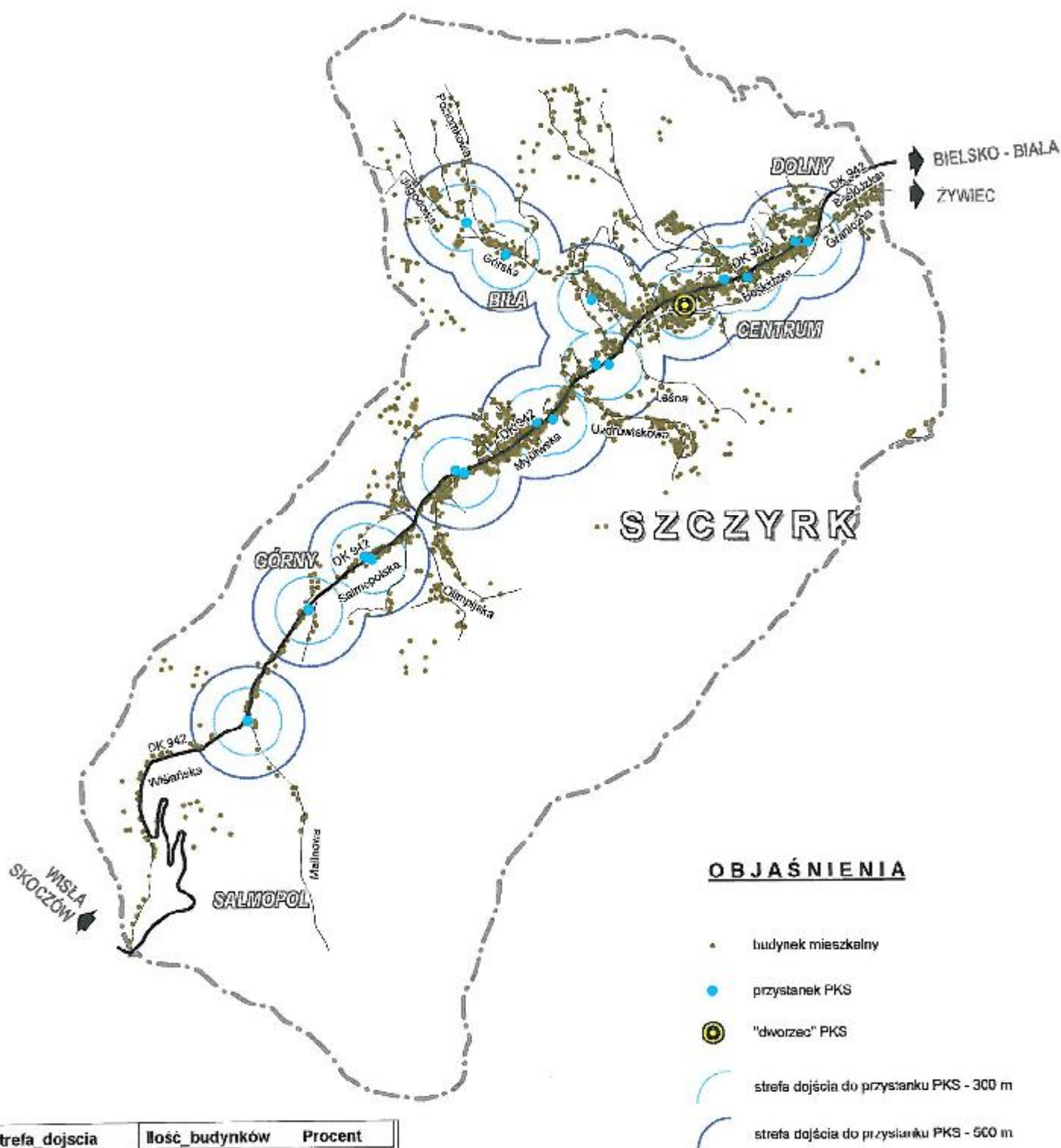
Próba trasowania na terenie miasta, szczególnie w części dolinnej, linii kolejowej łączącej Szczyrk z linią Bielsko – Żywiec – Zwardoń jest zdaniem autorów praktycznie niewykonalna – ze względu na postępującą jej zabudowę.

MIASTO SZCZYRK

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

ZAGADNIENIA KOMUNIKACYJNE

UWARUNKOWANIA OBSŁUGI ISTN. ZABUDOWY
MIESZKANIOWEJ KOMUNIKACJĄ ZBIOROWĄ

Strefa dojścia	Ilość budynków	Procent
300 m	728	47,2
poza strefa 300 m	816	52,8

Strefa dojścia	Ilość budynków	Procent
530 m	1 050	68,0
poza strefa 500 m	494	32,0

OPRACOWANIE: Przeds. Projektowo-Usługowe "INKOM" S.C. Katowice dla TUP ZPP Pracownia w Katowicach

Stosowane w świecie rozwiązania kolei szynowej napowietrznej nie wyszły dotychczas praktycznie poza fazę rozwiązań prototypowych, m.in. ze względu na dużą hałaśliwość, kłopotliwe dojścia do przystanków, trudności w umieszczeniu peronów oraz wysokie koszty inwestycyjne.

Jednak ze względu na szczególny etap rozwoju w jakim aktualnie znajduje się Szczyrk oraz niejednoznaczne prognozy co do układania się przyszłych potencjałów ruchowych, projektowanie sztywnego i kapitałochłonnego systemu szynowego wydaje się być w dużej mierze ryzykowne i jego walory ekologiczne nie rekompensują – zdaniem autorów – innych istotnych mankamentów.

29. Uwarunkowania w zakresie możliwości zaopatrzenia miasta w wodę

1. Woda w Szczyрку jest zużywana w głównej mierze do celów bytowo – gospodarczych oraz w mniejszym stopniu do celów komunalnych. W mieście nie istnieje przemysł wodochłonny. Zużycie wody do celów rolniczo - hodowlanych jest znikome. Perspektywiczne zamierzenia Aqua S.A. przewidują zaopatrzenie z sieci miejskiej (z ujęcia na Żylicy) skupisk ludności zależnie od strefy ciśnienia wody :
 - Strefa I – od ujęcia do ulicy Górskiej, dla rzędnej dopływu wody 560 do 570 m n.p.m. .
Dla budynków wyżej położonych (o około 40 m) stosowane będą hydrofornie względnie pompownie. Budynki położone powyżej 600 m n.p.m. będą zaopatrywane z lokalnych ujęć wody – dostawa wody z wodociągu miejskiego na te wysokości jest nieracjonalna.
 - W strefie II – w rejonie ul. Beskidzkiej, w obrębie doliny Żylicy, rzędna dopływu wody wynosi od 510 do 530 m n.p.m. Budynki położone wyżej, do rzędnej 560 m n.p.m. , mogą być zasilane poprzez zastosowanie urządzeń hydroforowych.
 - W strefie III – poniżej mostu „Mnich” ciśnienie może dochodzić do 6 Mpa i wymagane jest stosowanie redukcji dla zasilania obszarów niżej położonych.

W perspektywie przewiduje się podłączenie do wodociągu miejskiego większej ilości odbiorców łączących na obszarach w/w stref ciśnienia powiększonych o tereny przyległe, które mogą być objęte działaniem ew. hydroforni.

Należy w przyszłości liczyć się z zaniechaniem rozbudowy osiedli mieszkalnych powyżej wysokości 600 m n.p.m. w strefie I lub 560 m n.p.m. w strefie II, bądź z kontynuacją poboru wody dla obszarów wyżej położonych z lokalnych ujęć wody. Powyższe dotyczy również istniejących zabudowań w zlewni Żylicy powyżej ujęcia przy ulicy Myśliwskiej.

Zaopatrywanie obiektów w wodę pitną z sieci powyżej wysokości 600 m n.p.m. , należy uznać za ekonomicznie nieuzasadnione.

2. Ilość wody objętej zezwoleniem poboru ($3\ 000\ \text{m}^3/\text{d}$) jest dwukrotnie większa niż obecnie, średnio w ciągu roku pobierana ($1506\ \text{m}^3/\text{d}$), a blisko pięciokrotnie większa niż średnia dobowo ilość wody sprzedawanej z sieci „Aqua” S.A. odbiorcom w Szczyrku i Buczkowicach w roku 1997. Obecnie do sieci wodociągowej w Szczyrku podłączona jest jedynie część ludności. Podłączenie dodatkowych użytkowników wody zwiększy dobowe zużycie wody z sieci komunalnej (w części ze spadkiem wykorzystania wody z lokalnych ujęć). Jednocześnie po modernizacji sieci wodociągowej należy liczyć się z bardzo znacznym spadkiem strat wody w czasie przesyłu. Straty wody w sieci powodowane są korozją stalowych rur ułożonych ponad trzydzieści lat temu oraz faktem ułożenia większości rur na gruntach kamienistych i żwirowych, co powoduje, że wiele awarii i wycieków nie zostaje ujawnionych, gdyż woda z przecieku nie wypływa na powierzchnię gruntu. W roku 1997 straty wody na cele technologiczne i w sieci wynosiły 55% wody pobieranej (średnio dobowo pobrano $1506\ \text{m}^3/\text{d}$, sprzedano $671\ \text{m}^3/\text{d}$, straty m^3/d), podczas gdy za uzasadnione należy przyjmować do bilansu wodnego strat na cele technologiczne wodociągu 5%, a na straty wody w sieci wodociągowej 10% całkowitego średniego dobowego zapotrzebowania na wodę.

3. Zakładając :

- dotychczasową wielkość poboru wody
- tendencje obniżki jednostkowego zużycia wody w gospodarstwach domowych do wysokości $200\ \text{dm}^3/\text{M d}$
- zmniejszenie strat wody w wodociągach do 15 %

z istniejących źródeł można zaspokoić w wodę dodatkowo ponad 9 tys. osób lub rekreacyjne obiekty wodochłonne (baseny, gastronomia)

4. Dla poprawy warunków zasilania terenu miasta w wodę, należy realizować program rozbudowy systemu, w tym stopniowo wymieniać skorodowane sieci wodociągowe, budować małe zbiorniki wyrównawcze, zbudować zbiornik wstępny przed ujęciem wody, zapory przeciwrumoszowe itp.

30. Uwarunkowania w zakresie gospodarki ściekowej

1. Miasto Szczyrk rozbudowuje sukcesywnie system kolektorów ściekowych odprowadzających ścieki z miasta do oczyszczalni biologicznej w Rybarzowicach.
2. Przyjęty kierunek rozbudowy systemu kolektorów od strony Szczyrku Dolnego i dalej w górę, należy uznać za prawidłowy, gdyż w pierwszej kolejności objęto kanalizacją obszar o najwyższych sumarycznych zrzutach ścieków
3. Miasto nie posiada własnej oczyszczalni ścieków, lecz wielkość przerzutu ścieków do oczyszczalni w Rybarzowicach został ujęty już na etapie budowy oczyszczalni posiadającej nadal znaczne rezerwy przepustowości.

4. W związku z konfiguracją terenu i funkcją Żylicy zasilającej zbiornik wody pitnej w Tresnej, należy objąć pełnym systemem kanalizacji cały obszar miasta, przy czym :
 - kanalizacja systemowa – do wysokości 600 m n.p.m.
 - gromadzenie wywozu nieczystości lub utylizacja w miejscu powstawania powyżej 600 m n.p.m.
5. W związku z trudnościami kontroli lokalnych systemów gromadzenia, odbioru lub utylizacji ścieków i równoczesnym zagrożeniem odprowadzenia tych ścieków do wód powierzchniowych zasilających ujęcie wody w Żylicy, należy ograniczyć realizację obiektów wytwarzających ścieki na terenach powyżej wysokości 600 m n.p.m.

31. Uwarunkowania w zakresie gospodarki energetycznej, ciepłej i gazowej

1. Miasto jest dobrze wyposażone w urządzenia zaopatrzenia w energię elektryczną. Na terenie miasta znajduje się GPZ 110 / 15 kV , który posiada znaczne rezerwy mocy, a sieć rozdzielcza 15 kV może być sukcesywnie rozbudowywana
2. Na terenie miasta istnieje sieć gazowa prowadząca gaz ziemny wysoko metanowy, średnio – prężny. Sieć rozdzielcza gazu może być realizowana bez przeszkód
3. Istniejące kotłownie opalane węglem, przy domach wczasowych, a także paleniska domowe, stanowią jedną z głównych przyczyn zanieczyszczenia powietrza w dolinie.

32. Uwarunkowania w zakresie gospodarki odpadami

1. Na terenie miasta nie ma terenów składowisk odpadów komunalnych ani składowisk odpadów przemysłowych
2. W związku z funkcją stref ochrony ujęć wód i Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego, jak i ukształtowaniem terenu , nie ma możliwości na terenie miasta zlokalizowania składowiska odpadów przemysłowych ani komunalnych, stąd też miasto pod względem gospodarki odpadami jest zależne od umów zewnętrznych w tym zakresie.
3. Powstające na terenie miasta odpady toksyczne (lakiery, oleje, kwasy itp.), które wytwarzają małe podmioty gospodarcze, wymagają identyfikacji lokalizacyjnej, a następnie organizacji wywozu i utylizacji.
4. Powstające na terenie miasta odpady z przychodni zdrowia, wymagają również zorganizowanego odbioru i utylizacji

5. Wytwarzane w wielu źródłach odpady masowe, nietoksyczne, jak gruz, materiały rozbiórkowe, złom, papier, szkło, powinny być segregowane przez mieszkańców i odbierane przez gminę w określonych miejscach i terminach, częściowo wykorzystywane na miejscu a częściowo wywożone.
6. Szczyrk jest i pozostanie zależny od innych gmin w zakresie składowania i utylizacji wszelkiego rodzaju odpadów.

VII UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEB, WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

33. Uwarunkowania wynikające z potrzeb i aspiracji społeczności lokalnej

Dla określenia potrzeb i aspiracji mieszkańców wykorzystano wyniki pytań sondażowych dotyczących braków i niedoborów jakości życia mieszkańców, a także celów i kierunków rozwoju (rozprawdzone w formie ankiety) oraz wyniki rozmów autorów „Studium ...” z Zarządem Miasta, Radą Miejską i mieszkańcami.

Najczęściej zgłaszanym postulatem w grupie potrzeb, były :

- bezpieczeństwo pieszych w aspekcie jakości dróg i ulic
- brak wyodrębnionego centrum miasta
- brak komfortu rekreacji codziennej ścieżek, małych boisk sportowych, terenów zabaw dzieci, skwerów itp.

Większość pytaných mieszkańców przyszłość miasta wiązała z funkcją rekreacji , akceptując niedogodności wynikające z „najazdu” turystów.

Rysowany tu obraz przyszłości miasta to miasto – ośrodek sportów zimowych i rekreacji całorocznej.

Mieszkańcy zdają sobie sprawę z konkurencji innych miast i traktując obsługę ruchu turystycznego jako główne źródło utrzymania oczekują od zarządu Miasta działań, które zwiększałyby jego atrakcyjność.

Wśród przedsięwzięć, które mogą zwiększyć atrakcyjność miasta wymieniono :

- kolejki gondolowe
- nowe trasy zjazdowe
- ścieżki rowerowe
- ścieżki spacerowe
- kąpielisko
- baseny kąpielowe
- zespół boisk sportowych.

Aspiracje mieszkańców są zatem zbieżne z kreowaną przez Zarząd przyszłością miasta.

34. Uwarunkowania wynikające z warunków życia mieszkańców

O warunkach życia człowieka decydują :

A – czystość środowiska przyrodniczego i dostępność rekreacji w terenach otwartych

B - możliwości zaspokojenia jego codziennych podstawowych potrzeb w zakresie usług bytowych :

mieszkalnictwa, handlu, gastronomii, ochrony zdrowia, oświaty, kultury i wypoczynku

C – dostępność do ośrodków usług, administracji i sądownictwa (usług wyższego rzędu)

D - dostępne środki masowej komunikacji wewnętrznej (w mieście) i zewnętrznej.

A - Czystość środowiska przyrodniczego i dostępność rekreacji w terenach otwartych

Szczyrk położony jest w Parku Krajobrazowym Beskidu Śląskiego i charakteryzuje się wysokimi parametrami czystości środowiska przyrodniczego, chociaż pod względem zanieczyszczenia powietrza, miasto można podzielić na dwie strefy :

- strefa zanieczyszczeń powietrza pyłami i gazami palenisk domowych i kotłowni lokalnych, obejmująca najniżej położone tereny inwersyjne w dolinie Żyłicy
- strefa o korzystnych warunkach czystości powietrza – rejon zboczy górskich powyżej 800 m n.p.m.

Oznacza to, że pomimo iż Szczyrk charakteryzuje się stosunkowo czystym powietrzem, okresowo, a zwłaszcza w okresie zimowym, jest miastem o zanieczyszczeniu środowiska zamieszkania porównywalnym do osiedli miast śląskich.

Szczególnie korzystnie przedstawia się dostępność terenów otwartych, które otaczają wąski pas terenów zurbanizowanych, co ułatwia bezpośredni kontakt mieszkańców z bogatymi formami krajobrazu otwartego : lasami, polami, łąkami, brzegami rzek i potoków.

B - Możliwość zaspokojenia codziennych podstawowych potrzeb w zakresie usług bytowych

Mieszkalnictwo

Warunki mieszkaniowe miasta charakteryzuje syntetyczny wskaźnik zaspokojenia ilościowych bieżących potrzeb mieszkaniowych wyrażony ilością m² powierzchni użytkowej mieszkań na mieszkańca, który w mieście kształtuje się na poziomie 23,1 m² i który jest znacznie wyższy niż przeciętny poziom zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych w województwie, jak i w zdecydowanej większości gmin dawnego województwa bielskiego. Na tak wysoki poziom zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych ma wpływ charakter występującej w mieście zabudowy, to jest fakt występowania w mieście wyłącznie jednorodzinnej zabudowy mieszkaniowej, wśród której dominują mieszkania duże i bardzo duże (47,7 % ogółu zasobów). Według danych NSP 1988 jeszcze na koniec roku 1988 wodociąg posiadało 13,5 % mieszkań, a aż 11 % mieszkań – nie posiadało żadnych instalacji technicznych w mieszkaniu (poza energią elektryczną). Nie oznaczało to wprawdzie braku zaopatrzenia mieszkań w wodę lecz jedynie fakt, że większość mieszkań zaopatrywana była w wodę z ujęć lokalnych. W latach 90-tych doprowadzono miejską sieć wodociagową do większości mieszkań w dolinie Żyłicy i potoku Bilej, podobnie jak sieć kanalizacyjną.

Obecnie siecią wodno – kanalizacyjną objęte jest ponad 50 % budynków w mieście i sieć ta nadal jest sukcesywnie rozbudowywana.

Przy średnim dużym zagęszczeniu mieszkań w mieście wynoszącym 3,48 osoby na mieszkanie – aż 1/3 mieszkań w mieście była zamieszkiwana przez jedną lub dwie osoby, co świadczy o dysproporcji w poziomie zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych.

Pozytywnym objawem warunków mieszkaniowych jest brak zjawiska bezdomności i brak zarejestrowanych zgłoszeń potrzeb mieszkaniowych do Urzędu Miasta.

Zdrowie i opieka społeczna

Mieszkańcy Szczyrku mają zapewnioną podstawową opiekę zdrowotną przez zlokalizowaną w mieście przychodnię zdrowia o 4 podstawowych gabinetach i 2 apteki oraz Pogotowie Ratunkowe spełniające ponadpodstawową usługę zarówno dla mieszkańców Szczyrku jak również gmin z nią sąsiadujących.

Inaczej wygląda problem opieki społecznej – brak obiektów opieki nad ludźmi starszymi, kalekimi, dziećmi o opóźnionym rozwoju, występujące powszechnie bariery architektoniczne, uniemożliwia korzystanie przez niepełnosprawnych ruchowo z usług i administracji.

Wydaje się, że brak zgłoszonych przez mieszkańców potrzeb w tym zakresie oznacza, że funkcjonuje opieka rodziny, tym niemniej, starzejące się społeczeństwo miasta będzie wymagało organizacji różnych form opieki społecznej.

System edukacji

Miasto posiada komfortowe warunki edukacji dzieci na poziomie podstawowym, o czym świadczy :

- mała ilość uczniów na pomieszczenie do nauczania – wynoszący przeciętnie 16,4
- 4 szkoły podstawowe tak rozmieszczone, że pozwalają na krótkie dojścia piesze dzieci do szkół (max. 1 – 2,0 km)
- pełna wysokokwalifikowana kadra nauczycielska

Posiadana baza materialna edukacji jak i kadra nauczycielska pozwolą na stosunkowo łatwe wejście miasta w system reformy oświaty.

System kultury

Pomimo rozwijającej się działalności kulturalnej prowadzonej przez MOK – baza kultury jest niewystarczająca i poprzez braki lokalowe stanowi hamulec rozwoju kultury w mieście (brak czytelní, pomieszczeń bibliotecznych dla księgozbioru, sal klubowych, sal widowiskowych itp.).

System rekreacji

Miasto odczuwa dotkliwie brak ogólnodostępnych urządzeń sportu i rekreacji zwłaszcza latem (brak ogólnodostępnych boisk, krytego basenu, niedostatek terenów zieleni urządzonej, parków).

Niedobór ten został dostrzeżony i zgłoszony przez mieszkańców jako drugi w kolejności po bezpieczeństwie pieszych na drogach.

System zieleni

Brak na terenie miasta Szczyrku terenów zieleni urządzonej : parków, skwerów, pasów zieleni poza Parkiem „Zwierzyniec” przy ulicy Myśliwskiej o powierzchni około 0,50 ha.

Rekompensatą braku zieleni urządzonej w mieście jest bezpośrednie sąsiedztwo atrakcyjnych terenów otwartych (lasów, łąk, pól) częściowo udostępnionych przez szlaki turystyczne.

Handel, gastronomia, rzemiosło

Istniejące obiekty są w pełni wystarczające na potrzeby mieszkańców, natomiast nie zapewniają w pełni obsługi turystów.

C - Dostępność do ośrodków usług administracji i sądownictwa

Wyjątkowo korzystne warunki charakteryzują Szczyrk pod względem dostępności do usług kultury, nauki, administracji stopnia ponadpodstawowego oraz sądownictwa, które zlokalizowane są w Bielsku w odległości 16 km, a więc w odległości około 15 – 20 minut dojazdu samochodem osobowym lub 30 minut autobusem. Pozornie jest to sytuacja komfortowa, w praktyce jednak ruch autobusowy kończy się około godziny 22⁰⁰ i mieszkańcy z późnych wieczornych spotkań i imprez kulturalnych zmuszeni są wracać własnymi środkami komunikacji, co znacznie zwiększa koszt uczestnictwa w kulturze.

D – Dostępne środki masowej komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej

Podstawową formą komunikacji w mieście jest autobus PKS, łączący miasto z Bielskiem, kursujący na trasie Bielsko – Salmopol i Bielsko – Biła i obsługujący ruch wewnętrzny i powiązania zewnętrzne.

Obsługa liniami PKS jest w zasadzie wystarczająca, tak pod względem częstotliwości kursowania, rozmieszczenia przystanków, jak i zakresu przestrzeni obsługiwanych terenów mieszkaniowych.

W okresach weekendowego napływu turystów, kiedy następuje spiętrzenie ruchu drogowego, przeciążenie taboru komunikacyjnego ma wpływ na zagrożenie bezpieczeństwa ruchu.

Poza zasięgiem obsługi komunikacją masową są i pozostaną obiekty mieszkaniowe wybudowane powyżej warstwy 600 m n.p.m. w miejscu dawnych zagród wiejskich. Z tej formy zamieszkania korzysta mniej niż 5 % mieszkańców.

Wnioski :

1. Warunki życia mieszkańców w znacznym stopniu zależą od położenia miejsca zamieszkania w mieście oraz wykazują zróżnicowanie :
 - korzystne warunki środowiskowe cechują mieszkania położone powyżej warstwy 600 m n.p.m., lecz mniej korzystnie przedstawia się dostępność do usług i komunikacji dla mieszkańców

- odwrotnie mieszkania położone w bezpośrednim sąsiedztwie Żyłicy i drogi wojewódzkiej nr 942 charakteryzują się gorszymi warunkami środowiskowymi, ze względu na skutki ruchu samochodowego (hałas, spaliny), lecz posiadają korzystne położenie zapewniające bezpośrednią dostępność do usług i przystanków komunikacji zbiorowej.
2. Niekorzystne cechy warunków mieszkaniowych Szczyrku, to :
- zagrożenie bezpieczeństwa ruchu drogowego w okresach nasilonego ruchu turystycznego
 - brak urządzeń „małego” sportu i rekreacji stanowiących o komforcie codziennego, bliskiego wypoczynku
 - uciążliwość hałasu w sąsiedztwie drogi nr 942, koncentracji parkingów i zespołów narciarskich
 - utrudniony wjazd i wyjazd z miasta w kierunku Bielska w okresach szczytowego napływu turystów
 - zanieczyszczenie powietrza pyłami i SO_2 w sąsiedztwie :
 - domów wczasowych korzystających jeszcze z lokalnych kotłowni węglowych do celów grzewczych
 - zabudowy jednorodzinnej wykorzystującej do ogrzewania niskie asortymenty węgla i różnego rodzaju odpadów domowych i produkcji rzemieślniczej

VIII LISTA UWARUNKOWAŃ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

35. Systematyka uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego

70

Klasyfikacja merytoryczna (ME)	Zasięg (ZA)	Kompetencyjność (KO)	Możliwości modyfikacji i trwałość (MM)	Kwalifikacje uwarunkowań (KW)
A – ranga i oczenie miasta	1. ponadmiejski	1. obiektywna	1. niezmiennie	1. szansa
B – struktura funkcjonalno-przestrzenna	2. miejski	2. zależna od miasta	2. zmniejszenie, zmniejszające znaczenie	2. ograniczenie
C – ludność, zatrudnienie i stopa bezrobocia	3. lokalny	3. częściowo zależna od miasta	3. zmniejszenie, zwiększające znaczenie	3. szansa i ograniczenie
D – zasoby naturalne		4. adekwatna do zadań rządowych	4. pozostałe	4. zagrożenie
E – środowisko przyrodnicze jego wartości – zagrożenia				5. szansa i zagrożenie
F – wartości kulturowe				
G – warunki życia mieszkańców				
H – działalności gospodarcze				
I – za inwestowanie i użytkowanie terenu				
J – usługi				
K – komunikacja				
L – gospodarka wodą : zaopatrzenie w wodę, odprowadzenie ścieków, ochrona przeciwpowodziowa				
M – zaopatrzenie w energię elektryczną				
N – zaopatrzenie w gaz				
O – gromadzenie i utylizacja odpadów				
P – zaopatrzenie w ciepło				
R – rekreacja, sport i wypoczynek				
S – własność gruntów				
T – dotychczasowa koncepcje rozwoju miasta i ustalenia obowiązującego planu				
U – zamieszkania lokalne i ponadlokalne				
W – planowy rozwój gmin sąsiednich				
Z – bezpieczeństwo publiczne i pożarowe				
X – tradycje i aspiracje mieszkańców				
Y – inne				

Lp.	Uwarunkowania	ME	ZA	KO	MM	KW
A – RANGA I OTOCZENIE MIASTA						
1.	Położenie miasta w bezpośrednim sąsiedztwie konkurencyjnych ośrodków rekreacyjno - sportowych	A	1	1	1	3
2.	Położenie w bezpośrednim sąsiedztwie Bielska – miasta o randze wojewódzkiej (a po reformie administracyjnej – powiatu)	A	1	1	1	1
3.	Położenie miasta w obszarze transgranicznej współpracy regionu polsko - czesko – słowackiego	A	1	1	2	1
4.	Położenie miasta w izochronie 1,5 godz. dojazdu do aglomeracji katowickiej i krakowskiej	A	1	1	1	1
5.	Ponadregionalne znaczenie miasta jako ośrodka sportów zimowych w kraju	A	1	1	3	1
6.	Morfologiczne ukształtowane granice miasta ograniczające kontakt	A	1	1	1	1
7.	Położenie miasta w sąsiedztwie atrakcyjnego dla wypoczynku letniego Jeziora Żywieckiego	A	1	1	1	1
8.	Bezpośrednie położenie miasta w otoczeniu gmin : Brenna, Wisła, Wilkowice, Lipowa o podobnej wielkości i walorach naturalnych	A	1	1	1	3
9.	Terenowe rezerwy rozwojowe gminy Buczkowice sąsiadującej od wschodu ze Szczyrkem, odmiennosc fizjograficzna i funkcjonalna	A	1	1	3	1
B – STRUKTURA FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNA						
1.	Główna funkcja miasta – usługowo turystyczna – (powyżej 60 % zatrudnionych w usługach)	B	2	2	3	1
2.	Monofunkcyjna struktura miasta, podporządkowana wypoczynkowi zimowemu i ukierunkowana na narciarstwo zjazdowe	B	2	3	3	3
3.	Brak ukształtowanego ośrodka „centrum miejskiego” o zróżnicowanej i skoncentrowanej strukturze	B	2	2	3	2
4.	Pierzasto – liniowa struktura zainwestowania przestrzennego	B	2	2	3	3
5.	Wyczerpywanie się terenów rozwojowych miasta w dolinie Żylicy i rozprzestrzenianie się nowej zabudowy na zbocza górskie (Biła, Podmagura, Dunacie, Migdały, Zapalenica)	B	2	1	3	2
6.	Przeważająca, niska zabudowa mieszkaniowo – usługowa – do 3 kondygnacji	B	1	1	4	3
7.	Duże kubaturowo domy wczasowe stanowiące dysonanse przestrzenne w krajobrazie miasta	B	2	1	4	2
8.	„Eksterytorialność” usług i urządzeń rekreacyjnych w mieście	B	1	1	3	2
9.	Brak powiązań terenów i urządzeń rekreacji w układ systemowy	B	2	2	3	2
10.	Zanikowa rola funkcji rolnictwa w mieście	B	2	1	3	4
11.	Nakładanie się „funkcji masowego sportu i rekreacji” na cenne przyrodniczo tereny leśne	B	3	1	3	4
12.	Eksterytorialność wystarczających zimowych urządzeń sportowych w mieście – brak możliwości wpływu miasta na organizację rekreacji zimowej	B	1	1	3	2

Lp.	Uwarunkowania	ME	ZA	KO	MM	KW
C – LUDNOŚĆ, ZATRUDNIENIE I STOPA BEZROBOCIA						
1.	Niski potencjał ludnościowy miasta	C	2	1	4	2
2.	Wysoki udział zatrudnienia ludności w III sektorze > 60 %	C	2	2	3	1
3.	Prognoza stabilizacyjna ludności do roku 2015	C	2	1	4	3
4.	Malejąca stopa bezrobocia	C	2	1	3	1
5.	Głęboki niż demograficzny populacji 6 – 7 latków (max. w latach 2001 – 2002)	C	1	1	3	4
6.	Zwiększający się trend udziału ludności powyżej 65 lat (z 8,4 % w roku 1988 do 12,9 % w roku 1996 i rosnący nadal)	C	1	1	4	4
D – ZASOBY NATURALNE						
1.	Brak surowców naturalnych i zbiorników wód podziemnych	D	3	1	1	3
2.	Niska wartość bonitacyjna gleb w mieście – z przewagą gleb VI i VI klasy	D	2	1	1	3
E – ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE, JEGO WARTOŚCI I ZAGROŻENIA						
1.	Ukształtowanie morfologiczne miasta, w którym spadki i ekspozycja terenu stwarzają atrakcyjny krajobrazowo i cenny przyrodniczo krajobraz górski	E	2	1	1	1
2.	Warunki klimatyczne o śnieżnych zimach umożliwiające uprawianie sportów zimowych przez ponad 100 dni w roku	E	1	1	1	1
3.	Występowanie na terenie Szczyrku prawnie chronionych tworów przyrody, w tym : Ustanowione pomniki przyrody : - drzewa pomniki przyrody – lipa i jodła (na stoku Skrzycznego) - 2 jaskinie na stokach Skrzycznego - jaskinia „U Jakubca” w Biłej, „Lodowa” nad Żylicą w rejonie zapory wodnej, skalna na zboczu wzniesienia Trzy Kopce	E	2	4	1	3
4.	Krajobrazowo – przyrodnicze walory miasta, którego większość terenów została włączona w strefę Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego, a pozostała część – w jego otulinę	E	1	1	3	3
5.	Występowanie na terenie Szczyrku bogatej fauny leśnej : chronionych gatunków ptaków, zwierząt	E	2	1	3	3
6.	Atrakcyjna szata roślinna miasta w ok. 70% reprezentowana przez zieleń leśną – lasy regla dolnego, górnego i łąki śródleśne z fragmentami zieleni naturalnej	E	1	1	3	1
7.	Czystość wód Żylicy umożliwiającą wykorzystanie rzeki dla rekreacji i ujęcia wody	E	2	2	3	1
8.	Wysoki stopień czystości powietrza powyżej dna doliny Żylicy	E	2	3	3	1
9.	Występujące w mieście cenne krajobrazowo zespoły wodno – lądowe (brzegi strumieni) zasługujące na objęcie ochroną lokalną	E	2	2	3	1
10.	Uszkodzenia lasu : I i II klasa uszkodzeń następujących na skutek zanieczyszczeń powietrza, emitowanych z terenów Bielska, Słowacji, Republiki Czeskiej, GOP oraz na skutek niskiej emisji pyłów i gazów ze źródeł lokalnych	E	1	1	3	4

Lp.	Uwarunkowania	ME	ZA	KO	MM	KW
11.	Erozja zboczy górskich – konieczność działań zapobiegawczych i rekultywacyjnych	E	1	1	3	4
12.	Obniżenie zwierciadła wód gruntowych na skutek erozji gleb i zainwestowania, co powoduje konieczność przebudowy drzewostanów	E	2	4	3	4
13.	Zakwaszenie gleb i ich degradacja na skutek zanieczyszczenia powietrza	E	2	1	3	5
14.	Postępujące zmiany krajobrazu na skutek rozprzestrzeniania się zabudowy mieszkaniowej i zaniku rolnictwa	E	2	1	3	4
15.	Działalności gospodarcze w mieście o profilu produkcji wytwarzającej uciążliwe odpady lub ścieki	E	2	3	3	4
16.	Funkcjonujące w mieście ogrzewanie „piecowe” palenisk domowych, wytwarzających dużą ilość CO ₂ i SO ₂ jest przyczyną zanieczyszczenia powietrza i zakwaszenia gleb	E	2	3	3	4
17.	Przestarzałe systemy grzewcze dużych domów wczasowych zanieczyszczających powietrze	E	2	3	3	4
18.	Okresowe zanieczyszczanie powietrza spalinami na skutek masowego weekendowego najazdu turystów	E	2	3	3	4
19.	Nieuporządkowana kanalizacja ściekowa : „dzikie” podłączenia do kanalizacji deszczowej (brak systemu kanalizacji w około 50 % obiektów w mieście)	E	2	2	3	4
F – WARTOŚCI KULTUROWE						
1	<p>Obiekty i ich otoczenie objęte lub postulowane do objęcia ochroną prawną, ze względu na wartości kulturowe, w tym :</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>strefa ścisłej ochrony konserwatorskiej A</u> obejmująca : <ul style="list-style-type: none"> ▪ kościół św. Jakuba wraz z otoczeniem ▪ willa „Słoneczna” ▪ 2 cmentarze : komunalny i ewangelicko – augsburski - <u>strefa częściowej ochrony konserwatorskiej B</u> obejmująca zespoły obiektów zabytkowych : obiekty zabudowy zagrodowej (Przysiółki „Migdały”, „Biła”, „Czyrna”, „Porębskie Pola”, „Czerna”, „Łączny ”, „Osiedle Podmagura”, fragmenty zabudowy Salmopola, otoczenie cmentarza komunalnego, otoczenie kościoła MBKP - <u>Strefa ochrony konserwatorskiej F</u> – ekspozycji obiektów zabytkowych obejmująca główne osie widokowe Szczyrku - <u>strefa ochrony krajobrazu K</u> obejmująca otoczenie przysiółków „Migdały”, „Biła”, „Czyrna”, „Porębskie Pola”, „Czerna”, „Łączny ”, „Osiedle Podmagura” oraz fragmenty zabudowy Salmopola - <u>strefa obserwacji archeologicznej „OW”</u> obejmująca stanowiska archeologiczne : w rejonie ul. Olimpijskiej w Górnym Szczyrku i w Centrum - <u>historyczny układ zieleni</u> poniżej „Orlego Gniazda” - 61 zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru lub ewidencji obiektów zabytkowych województwa 	F	1	4	1	1
2.	Pomniki historyczne i pamięci narodowej	F	2	1	4	1

Lp.	Uwarunkowania	ME	ZA	KO	MM	KW
G – WARUNKI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW						
1.	Lokalizacja mieszkalnictwa w zabudowie indywidualnej jednorodzinnej	G	2	2	4	1
2.	Korzystne ilościowe wskaźniki zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych	G	2	2	3	1
3.	Korzystne dla mieszkańców wskaźniki zaspokojenia potrzeb w zakresie usług podstawowych i ich dostępności : usług oświaty, ochrony zdrowia, bezpieczeństwa publicznego, ochrony przeciwpożarowej, handlu i gastronomii, administracji i finansów, poczty i telekomunikacji	G	2	2	3	1
4.	Korzystne warunki dostępności do usług i administracji wyższego rzędu (Bielsko)	G	1	1	4	1
5.	Niekorzystne warunki klimatyczne (tereny zalewowe, obszar zalegania mgieł i zastoiska zimnego i wilgotnego powietrza) na terenach inwersyjnych w mieście, na dnie doliny Żylicy, gdzie zlokalizowane jest więcej niż 50 % zabudowy mieszkaniowej	G	2	1	3	4
6.	Wysokie walory nasłonecznienia południowych stoków górskich – tereny atrakcyjne dla mieszkalnictwa	G	3	1	3	1
7.	Brak zgłoszonych potrzeb mieszkaniowych	G	2	2	3	1
8.	Brak w mieście programu budowy mieszkań komunalnych	G	2	2	3	2
9.	Brak obiektów i urządzeń dla bliskiego wypoczynku i sportu codziennego	G	2	2	3	2
10.	Uciążliwość masowego ruchu rekreacyjnego dla mieszkańców (hałas, spaliny, podniesienie stopnia zagrożenia bezpieczeństwa ruchu drogowego)	G	2	2	3	4
11.	Brak występowania bezdomności w mieście	G	2	2	3	1
12.	Brak programu i obiektów opieki nad osobami starszymi i chorymi	G	2	2	3	2
13.	Postępująca likwidacja występujących powszechnie barier architektonicznych utrudniających korzystanie z usług osobom niepełnosprawnym	G	2	2	3	2
H – DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZE						
1.	Ilość zarejestrowanych w mieście działalności gospodarczych (ponad 600)	H	3	3	3	3
2.	Wielkość zarejestrowanych działalności gospodarczych o zdecydowanej przewadze (> 85%) zatrudnionych w przedziale 1 - 6 osób	H	3	1	3	3
3.	Małe podmioty gospodarcze i usługowe wytwarzające odpady niebezpieczne i toksyczne ścieki – które nie są objęte ewidencją i kontrolą, a mogą zagrażać środowisku	H	3	3	3	4
4.	Prowadzenie na terenach leśnych zrównoważonej gospodarki leśnej w ramach Leśnego Kompleksu Promocyjnego	H	1	4	3	1
5.	Wprowadzanie nowych form działalności usługowych : organizacja imprez masowych, organizacja konferencji	H	2	1	3	1

Lp.	Uwarunkowania	ME	ZA	KO	MM	KW
6.	Stałe podnoszenie standardu bazy noclegowej i jej różnicowanie pod względem świadczonych usług dodatkowych i poziomu komfortu	H	2	1	3	1
7.	Wysokie ceny terenów budowlanych w mieście hamujące napływ inwestorów	H	1	1	3	2
I – ZAINWESTOWANIE I UŻYTKOWANIE TERENU						
1.	Wysoka intensywność zabudowy ok. 3. 500 osób / km ² w Dolnym Szczyrku i Centrum	I	3	1	4	3
2.	Niski udział terenów zainwestowanych w mieście w stosunku do obszarów terenów otwartych (ok. 4,6 %)	I	2	1	3	1
3.	Główna forma użytkowania terenu to lasy, a następna w kolejności forma użytkowania to tereny rolne	I	2	1	3	1
4.	Brak występowania w mieście dużych zakładów przemysłowych	I	2	1	4	3
5.	Zainwestowana infrastruktura rekreacyjna : urządzenia wyciągowe, trasy narciarskie, skocznie, tor saneczkowy, trasy rowerowe, szlaki turystyczne, baza noclegowa	I	1	1	3	5
J - USŁUGI						
1.	Komfortowe i korzystne warunki nauczania w 4 szkołach : - dostępność komunikacyjna do szkół o promieniu obsługi do 3 km - ilość uczniów na pomieszczenie do nauczania Salmopol – 6,1 Biła – 12,6 Szczyrk Dolny – 18,4 Szczyrk Górny – 22,5 Przeciętna dla miasta Szczyrk – 16,4 ucznia na pomieszczenie do nauczania (w województwie bielskim – 24,2, a w miastach 28,0)	J	2	2	3	3
2.	Konieczność zmniejszenia liczby szkół podstawowych do dwu, w świetle ponoszonych kosztów i prognozy demograficznej oraz reformy systemu edukacji	J	2	2	3	3
3.	Niewykorzystanie możliwości kontynuacji prowadzenia szkoły sportowej dla dzieci i młodzieży	J	2	3	3	2
4.	Brak w Szczyrku klas specjalnych dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami rozwoju	J	2	3	3	4
5.	Przy wprowadzeniu reformy systemu edukacji – konieczność zabezpieczenia systemu szkolnego dla dzieci z zaburzeniami rozwoju	J	2	3	3	4
6.	Tradycyjny model domowej opieki nad dziećmi w wieku 0 – 4 lat	J	2	1	4	1
7.	Brak potrzeby żłobków i dodatkowych przedszkoli jako wynik tradycji w opiece nad dziećmi (istniejące przedszkole wykorzystane w 90 %)	J	2	1	4	1
8.	Niewystarczające rezerwy terenu na istniejącym cmentarzu, brak możliwości rozbudowy, konieczność budowy nowego cmentarza o powierzchni powyżej 1 ha	J	2	1	3	4
9.	Brak wystarczającej ilości zieleni urządzonej, w tym parkowej (1,61 m ² na mieszkańca)	J	2	2	3	2
10.	Brak domu dziennego pobytu dla osób starszych, wymagających opieki (pobyt, rehabilitacja, opieka)	J	2	2	3	4

Lp.	Uwarunkowania	ME	ZA	KO	MM	KW
11.	Wystarczająca baza materialna opieki zdrowotnej (przychodnia zdrowia, apteki)	J	2	2	3	1
12.	Ponadmiejski zasięg oddziaływania przychodni zdrowia, obejmujący : Szczyrk, Godziszkę, Buczkowice, Rybarzowice i Kalną	J	1	3	4	1
13.	Ponadmiejski zasięg oddziaływania pogotowia ratunkowego, obejmujący : Szczyrk, Godziszkę, Buczkowice, Rybarzowice i Kalną	J	1	3	4	1
14.	Prowizoryczna i niewystarczająca baza materialna istniejącej biblioteki	J	2	2	3	4
15.	Niewystarczająca baza materialna Miejskiego Ośrodka Kultury – brak pomieszczeń dla prowadzenia zróżnicowanej działalności kultury	J	2	2	3	4
16.	Sezonowy, ograniczony charakter działalności na terenach amfiteatru – wymagający dostosowania do funkcjonowania całorocznego	J	2	2	3	2
17.	Eksteryterialność wystarczających zimowych urządzeń sportowych w mieście – brak możliwości wpływu miasta na organizację rekreacji zimowej	J	1	1	3	2
18.	Brak obiektów i urządzeń sportowych letnich : boisk do różnych gier (koszykówka, siatkówka) korty tenisowe, boiska do badmingtona , mini golf itp.	J	2	2	3	2
19.	Brak obiektów sportów całorocznych : basenów, kąpielisk, hali sportowej, lodowiska, kręgielni	J	2	2	3	2
K - KOMUNIKACJA						
1.	Pierzasto – osiowy system komunikacji drogowej, której oś stanowi droga wojewódzka nr 942, posiadająca jedynie jeden punkt wlotu i wylotu ruchu	K	2	1	1	2
2.	Nakładające się funkcje głównej ulicy miejskiej Szczyrku na funkcję drogi wojewódzkiej nr 942 Bielsko – Szczyrk – Wisła	K	1	4	3	4
3.	Zależność zmiany przebiegu drogi nr 942 w Dolnym Szczyrku – od jej modernizacji i zmiany przebiegu w Buczkowicach	K	1	4	3	2
4.	Brak bezpośredniego lokalnego powiązania drogowego w relacji Szczyrk – Brenna	K	1	4	3	2
5.	Brak uwzględnienia drogowych potrzeb komunikacyjnych Szczyrku w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego województwa bielskiego”	K	1	4	2	2
6.	Trudno dostępne komunikacyjnie atrakcyjne obszary urządzeń i tras narciarskich w rejonie Solisko – Salmopol – Biały Krzyż	K	1	1	4	2
7.	Trudne warunki naturalne dla trasowania nowych dróg i ulic lokalnych	K	2	2	1	2
8.	Niekorzystne relacje rozmieszczenia koncentracji urządzeń i obiektów narciarstwa zjazdowego w stosunku do kierunku przyjazdu turystów (rekreacja „na końcu miasta”)	K	2	1	3	2

Lp.	Uwarunkowania	ME	ZA	KO	MM	KW
9.	„Dalekie” powiązania komunikacyjne Szczyrku z przejściami granicznymi	K	1	1	4	2
10.	Niewydolność przełotowości drogi wojewódzkiej nr 942 w stosunku do wielkości potoków ruchu weekendowego w godzinach szczytowych	K	1	4	3	2
11.	Kumulacja wjazdów weekendowych samochodami do Szczyrku w ciągu 5 godzin porannych i wyjazdów w ciągu 5 godzin popołudniowych	K	1	1	3	5
12.	Obszary, z których rekrutuje się większość użytkowników wypoczynku na terenie Szczyrku : Bielsko, GOP (łącznie ponad 80 % użytkowników)	K	1	3	1	3
13.	Brak bezpośrednich połączeń autobusowych miasta z GOP, jednym ze źródeł generujących użytkowników rekreacji	K	1	3	3	2
14.	Duże wahania potoków ruchu na drodze nr 942 w okresach atrakcyjnych rekreacyjnie i przeciętnymi dniami roboczymi (proporcje 10 : 1)	K	1	1	4	4
15.	Wyłączne oparcie komunikacji masowej o system obsługi autobusowej	K	1	3	3	2
16.	Zagrożenie bezpieczeństwa ruchu pieszego i rowerowego w centrum miasta, wymagające modyfikacji organizacji ruchu	K	3	2	3	4
17.	Brak wystarczającej ilości miejsc parkingowych w bezpośrednim sąsiedztwie urządzeń sportowych	K	3	2	3	2
L – GOSPODARKA WODA						
1.	Ograniczone zasoby ujęć wody pitnej lecz posiadające rezerwy dla rozwoju potrzeb miasta	L	1	1	1	4
2.	Ustanowione strefy ochrony ujęcia wody z Żylicy i ujęcia w rejonie Klimczoka : - strefy ochrony bezpośredniej - strefy ochrony pośredniej	L	3	4	3	2
3.	Brak w Beskidzie Śląskim (w tym w Szczyrku) występowania większych zbiorników wód podziemnych mogących stanowić źródło wody pitnej	L	1	1	1	2
4.	Występowanie licznych drobnych ujęć wody	L	3	1	1	1
5.	Położenie Szczyrku w obszarze jednej zlewni potoku Żylicy stanowiącego również źródło wody pitnej dla miasta	L	2	1	1	3
6.	Zagrożenia powodziowe dla obudowanych tarasów zalewowych miasta	L	3	1	4	4
7.	Możliwości zaopatrzenia ludności w wodę z systemu do wysokości 600 m n.p.m.	L	3	1	3	2
8.	Niekorzystne warunki rozwoju urbanistycznego miasta powyżej warstwy 600 m n.p.m. ze względu na konieczność stosowania hydroforów lub realizacji ujęć lokalnych	L	3	1	3	2
9.	Ostry kąt spadków terenu o tendencjach erozyjnych gruntu i wywołujący osuwiska i zagrożenia powodziowe	L	2	1	1	4
10.	Wyeksploatowany, skorodowany system sieci wodociągów w mieście, wymagający systematycznej wymiany, ze względu na straty wody w sieci rzędu 50% poboru wody	L	2	2	3	4

Lp.	Uwarunkowania	ME	ZA	KO	MM	KW
11.	Okresowe braki wody pitnej w źródłach w lecie na skutek suszy i zwiększonego letniego poboru wody	L	2	1	3	2
12.	Istniejąca biologiczna oczyszczalnia ścieków w Rybarzowicach, odbierająca ścieki ze Szczyrku położone poza miastem, posiadająca rezerwy przepustowości	L	1	3	3	3
13.	Istniejący, system kanalizacji miejskiej obejmujący załedwie około 60 % budynków w mieście	L	2	2	4	4
14.	Niepełna i nieuporządkowana kanalizacja sanitarna i deszczowa, powodująca zanieczyszczenia wody rzeki Żylicy	L	3	2	3	4
15.	Niskie przepływy Żylicy, stanowiącej jedyny odbiornik ścieków deszczowych w mieście oraz „dzikie” podłączenia kanalizacji ściekowej do kanalizacji deszczowej – powodujące okresowo zanieczyszczenie wód do III klasy czystości	L	2	3	3	4
M – ZAOPATRZENIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ						
1.	Znaczne rezerwy mocy w GPZ pozwalające na rozbudowę miasta	M	2	4	4	1
2.	Stoła, sukcesywna wymiana i kablowanie istniejącej sieci napowietrznej SN 15 kV	M	2	2	3	1
3.	Potrzeba przebudowy dalszej układu sieciowego średnich napięć – kablowanie sieci SN dla uwolnienia terenów budowlanych w mieście i dla podniesienia walorów krajobrazowych o szczególnych walorach	M	3	3	4	2
N – ZAOPATRZENIE W GAZ						
1.	Korzystne warunki zaopatrzenia miasta w gaz przy istniejących rezerwach gazu	N	2	2	3	1
2.	Niski stopień wykorzystania gazu dla celów grzewczych, ze względu na konkurencyjność cen ogrzewania węglem i brak kar za zanieczyszczenie powietrza	N	2	3	3	2
O – GROMADZENIE I UTYLIZACJA ODPADÓW						
1.	Istniejąca organizacja wywozu i utylizacji odpadów, na obszarze Rybarzowic, poza Szczyrkiem	O	1	3	3	3
2.	Obiektywny brak możliwości lokalizacji składowiska odpadów komunalnych, ze względu na warunki naturalne	O	2	1	1	2
P – ZAOPATRZENIE W CIEPŁO						
1.	Brak w mieście systemu zaopatrzenia w ciepło i ciepłą wodę użytkową	P	2	2	2	3
2.	Lokalne małe kotłownie przy dużych domach wczasowych zanieczyszczające powietrze	P	3	2	3	4
R – REKREACJA, SPORT I WYPOCZYNEK						
1.	Wysoka atrakcyjność miasta dla rekreacji zimowej ze względu na warunki naturalne (klimał, ukształtowanie terenu)	R	1	3	3	1
2.	Zainwestowane tereny i urządzenia sportu i rekreacji zimowej – ilość i różnorodność	R	1	3	3	5
3.	Znacznie niższa niż w zimie atrakcyjność miasta dla rekreacji letniej (brak dywersyfikacji form wypoczynku)	R	1	2	3	2

Lp.	Uwarunkowania	ME	ZA	KO	MM	KW
4.	Ograniczona naturalna chłonność przyrodnicza terenów dla wypoczynku, ze względu na stan zagrożeń środowiska przyrodniczego	R	2	4	3	3
5.	Kulminacyjno – depresyjny model funkcjonowania wypoczynku : spiętrzenie jednoczesnych przyjazdów i wyjazdów weekendowych, brak użytkowników w dni robocze	R	1	1	3	5
6.	Malejąca ilość wypoczywających latem w mieście	R	2	3	3	2
7.	Dominujący model krótkotrwałego pobytu wypoczynkowego w mieście ograniczony średnio do 1,3 doby	R	2	3	3	2
8.	Przekroczenie chłonności rekreacyjnej obszarów wypoczynku pod względem bezpieczeństwa tras zjazdowych	R	3	3	3	4
9.	Rozwój nowych form wypoczynku w mieście (paralotniarstwo, sport konny, wczasy o profilu specjalistycznym itp.)	R	2	3	3	1
S – WŁASNOŚĆ GRUNTÓW						
1.	Niejednolity stan władania gruntami leśnymi (lasy państwowe , prywatne wspólnoty gruntowe)	S	2	1	3	4
2.	Niski udział terenów w zasobie własności komunalnej utrudniający realizację inwestycji publicznych	S	2	1	3	2
3.	Prywatna własność większości gruntów w mieście	S	2	1	3	3
T – DOTYCHCZASOWE KONCEPCJE ROZWOJU MIASTA I USTALENIA OBOWIAZUJĄCEGO PLANU						
1.	Ustalenia obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zabezpieczające tereny dla : - urządzeń zaopatrzenia w wodę (zbiorniki retencyjne) - rozwoju komunikacji kolejowej i dworca kolejowego - mieszkalnictwa i usług - rozbudowy centrum miejskiego i dworca autobusowego - rozwoju turystyki, rekreacji i wypoczynku w rejonie Zapalenicy	T	2	2	3	1
2.	Ustalenia obowiązującego planu, dotyczące projektowanego odłączenia od miasta terenów przy ulicy Godziszcząńskiej ciągnących w kierunku Buczkowic	T	3	2	4	•
3.	Ustalenia obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zabezpieczające przyrost terenów zurbanizowanych dla planowanego do roku 2010 wzrostu ludności o około 40 % (planistyczne rezerwy terenów do zainwestowania)	T	2	2	3	5
4.	Wyznaczenie w planie nowych terenów rozwojowych osadnictwa w rejonie Bilej i Podmagury na poziomie powyżej 650 m n.p.m.	T	2	2	3	5
U – ZAMIERZENIA LOKALNE I PONADLOKALNE						
1.	Zamierzenia lokalizacji wyciągu krzesełkowego i trasy zjazdowej na Klimczok ze stacji w Bilej (połączenie bezpośrednie wyciągiem krzesełkowym Szczyrk – Bielsko)	U	2	2	3	5
2.	Zamierzenia lokalizacji wyciągu krzesełkowego i trasy zjazdowej na Hyrcie (połączenie bezpośrednie kolejką w relacji Brenna – Szczyrk	U	2	2	3	5

Lp.	Uwarunkowania	ME	ZA	KO	MM	KW
3.	Budowa obiektu basenu kąpielowego w centrum miasta	U	2	2	3	1
4.	Budowa kąpieliska otwartego na brzegu Żylicy	U	2	2	3	1
5.	Budowa centrum miejskiego	U	2	2	3	1
6.	Rozbudowa systemu kanalizacji miejskiej	U	3	2	3	1
7.	Wdrażanie systemu segregacji odpadów	U	2	2	3	1
8.	Budowa nowych parkingów	U	3	2	3	5
9.	Rezygnacja PKP z przedłużenia kolei z Bielska do Szczyrku oraz budowa dworca kolejowego	U	1	4	3	1
10.	Podnoszenie technicznego standardu ulic w mieście (chodniki i stan nawierzchni, bezpieczeństwo ruchu drogowego)	U	3	2	3	1
11.	Dalsza rozbudowa dróg rowerowych	U	3	2	3	1
12.	Adaptacja budynku przy ulicy Beskidzkiej na cele administracyjne – Urząd Miasta oraz jego agendy	U	2	2	3	1
13.	Bieżąca rozbudowa sieci kanalizacyjnej w mieście	U	3	2	3	1
W – PLANOWANY ROZWÓJ GMIN SĄSIEDNICH						
1.	Planowany w studium rozwój gminy Brenna, związany z budową wyciągów krzesełkowych i trasy narciarskiej na Hyrcy	W	1	3	3	1
2.	Planowane w studium kierunki rozwoju gminy Buczkowice, jako konkurencyjnego i uzupełniającego ośrodka obsługi ruchu turystycznego Beskidu Śląskiego	W	1	3	3	3
3.	Brak wspólnych programów stykowych Szczyrku z gminami Lipowa i miastem Wiśła w opracowywanym studium	W	1	3	3	2
4.	Możliwości wykorzystania atrakcyjności turystycznej, krajobrazowej i sportowej Szczyrku oraz możliwości terenowych w Brennej dla tworzenia wspólnego kompleksowego ośrodka binarnego Szczyrk – Brenna	W	1	3	3	1
Z – BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I POŻAROWE						
1.	Funkcjonująca ochotnicza straż pożarna, posiadająca siedzibę w mieście	Z	2	2	1	1
2.	Istniejący Posterunek Policji Państwowej	Z	2	1	3	1
3.	Niski stopień bezpieczeństwa ruchu drogowego	Z	2	2	3	4
X – TRADYCJE I ASPIRACJE MIESZKAŃCÓW I WIZERUNEK MIASTA						
1.	Kultywowane tradycje sztuki beskidzkiej promowane przez Miejski Ośrodek Kultury	X	1	2	3	1
2.	Zanikające tradycje hodowli i wypasu zwierząt i wytwarzania mlecznych produktów żywnościowych – sery, bryndze, oscypki	X	1	2	3	4
3.	Zanikające tradycje budownictwa drewnianego	X	1	2	3	4
4.	Tradycja obsługi ruchu turystycznego	X	2	2	2	1
5.	Przywiązanie mieszkańców do miasta jako części Beskidów	X	1	1	2	1
6.	Aspiracje mieszkańców do podnoszenia atrakcyjności miasta jako całorocznego ośrodka sportu i rekreacji	X	2	2	3	1
7.	Tradycje rodzinne, preferujące wspólny dom i rodzinę wielopokoleniową	X	2	1	2	3
8.	Tradycje wspólnoty lokalnej i identyfikacji mieszkańców z „ojcowizną”	X	2	1	2	3

Lp.	Uwarunkowania	ME	ZA	KO	MM	KW
9.	Tradycja indywidualnej realizacji przez mieszkańców potrzeb mieszkaniowych poprzez rozbudowę domu rodzicielskiego lub budowę nowego na własnych gruntach	X	2	1	1	5
10.	Tradycyjne rodzinne formy zaspokajania potrzeb indywidualnych mieszkańców w zakresie opieki nad dziećmi, osobami chorymi i niepełnymi	X	2	1	2	3
11.	Tradycyjne formy obrzędowości religijnej i pochówków zmarłych	X	2	1	2	3
12.	Jednostronny wizerunek zewnętrzny miasta jako ośrodka regionalnego sportów zimowych	X	2	1	1	5
Y - INNE						
1.	1,9 mln użytkowników rekreacji zimą i około 150 tys. użytkowników rekreacji latem w Szczyrku	I	1	1	3	5
2.	Wspólny z gminą Buczkowice system zaopatrzenia w wodę i oczyszczania ścieków	I	1	1	1	3
3.	Niskie nakłady inwestycyjne Szczyrku na mieszkańca w porównaniu z sąsiednimi gminami	I	2	2	3	4

37. Podsumowanie

W załączonej tabeli zestawiono liczbę uwarunkowań w poszczególnych działach merytorycznych oraz ich rozmieszczenie w wyróżnionych kategoriach : zasięgu, kompetencyjności, możliwości modyfikacji i trwałości oraz kwalifikacji uwarunkowań dla rozwoju (szanse - zagrożenia).

Z analizy zestawionych uwarunkowań wyprowadzono następujące wnioski :

1. Przeważającą grupę uwarunkowań stanowią uwarunkowania o zasięgu miejskim lub lokalnym (dzielnica).

Ponadmiejski charakter uwarunkowań wynika z :

- rangi otoczenia miasta
- powiązań komunikacyjnych i funkcji rekreacyjnych

2. Ponad 40 % uwarunkowań ma charakter obiektywny – wynikający z rangi miasta, tradycji, z dotychczasowego zainwestowania i uzbrojenia oraz warunków środowiska przyrodniczego.

Następne około 50 % uwarunkowań to uwarunkowania zależne od miasta lub częściowo zależne od miasta, a tylko około 7 % uwarunkowań ma charakter adaptacyjny do zadań rządowych.

Oznacza to znaczny zakres uwarunkowań uzależniony jest od decyzji samorządu miejskiego.

3. Analizując trwałość i możliwości modyfikacji zidentyfikowanych uwarunkowań stwierdzono, że ich największą grupę (około 70 %) stanowią uwarunkowania podlegające zmianom i obecnie zwiększające swoje znaczenie . Dotyczy to zwłaszcza takich grup problemowych, jak :

- struktura funkcjonalno – przestrzenna, wartości środowiska przyrodniczego, warunki życia mieszkańców, usługi, komunikacja, gospodarka wodą oraz
- zamierzenia lokalne i ponadlokalne.

We wszystkich tych grupach decyzyjność dla wprowadzenia zmian mieści się głównie w kompetencjach samorządu miejskiego, za wyjątkiem komunikacji – gdzie kompetencje są podporządkowane różnym szczeblom decyzyjnym.

4. Wśród wymienionych 186 uwarunkowań – 60 jest do zakwalifikowania jako szanse.

Do ograniczeń i zagrożeń zakwalifikowano aż 82 uwarunkowania, tzn. zagrożenia i ograniczenia przeważają nad szansami rozwoju miasta.

Kolejna grupa uwarunkowań, to te które stanowią szansę, wywołują również ograniczenia i zagrożenia.

Do tej grupy zaliczono łącznie 43 uwarunkowania.

5. Grupa „szans” wywodzi się z prawie wszystkich kategorii czynników merytorycznych.

Nieco węższy zakres czynników wywołują zagrożenia i ograniczenia, a wśród nich głównym uwarunkowaniem ograniczeń rozwojowych miasta jest komunikacja zewnętrzna i wewnętrzna, struktura funkcjonalno – przestrzenna oraz środowisko przyrodnicze.

Wniosek :

- Faza rozwoju miasta Szczyrk charakteryzuje się skomplikowaną strukturą uwarunkowań w znacznej części łączących przeciwstawne cechy szans, ograniczeń i zagrożeń.

PODSUMOWANIE KWALIFIKACJI UWARUNKOWAŃ

Klasyfikacja merytoryczna (ME)	Liczba uwarunkowań	ZA					KO					MM					KW				
		1	2	3	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	5
1.	2.																				
A – ranga i otoczenie miasta	9	9	-	-	5.	6.	9.	-	-	-	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	-	
B – struktura funkcjonalna przestrzeni	12	3	8	1	7	4	1	-	-	-	-	-	10	2	1	6	3	2	-	-	
C – ludność, zatrudnienie i stopa bezrobocia	8	2	4	-	5	1	-	-	-	-	-	-	3	3	2	1	1	2	-	-	
D – zasoby naturalne	2	-	1	1	2	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	2	-	-	-	
E – środowisko przyrodnicze jego wartości – zagrożenia	19	5	14	-	9	3	5	2	-	-	3	-	16	-	6	-	3	9	1	-	
F – wartości kulturowe	2	1	1	-	1	-	-	1	-	1	1	-	-	1	2	-	-	-	-	-	
G – warunki życia mieszkańców	13	1	11	1	3	10	-	-	-	-	-	-	11	2	7	4	-	2	-	-	
H – działalności gospodarcze	7	2	2	3	4	-	2	1	-	-	-	-	7	-	3	1	2	1	-	-	
I – za inwestowanie i użytkowanie terenu	5	1	3	1	5	-	-	-	-	-	-	-	3	2	2	-	2	-	1	-	
J - usługi	19	3	16	-	4	10	5	-	-	-	-	-	5	4	5	6	2	6	-	-	
K – komunikacja	17	12	3	2	6	3	3	5	3	5	3	1	10	3	-	12	1	3	1	-	
L – gospodarka wodą : zaopatrzenie w wodę, odprowadzenie ścieków, ochrona przeciwpowodziowa	15	3	6	6	9	3	2	1	-	-	5	-	8	2	1	5	2	7	-	-	
M – zaopatrzenie w energię elektryczną	3	-	2	1	-	1	1	1	-	-	-	-	1	2	2	1	-	-	-	-	
N – zaopatrzenie w gaz	2	-	2	-	-	-	1	1	-	-	-	-	2	-	1	1	-	-	-	-	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
O – gromadzenie i utylizacja odpadów	2	1	1	-	1	-	1	-	1	-	1	-	-	1	1	-	-
P – zaopatrzenie w ciepło	2	-	1	1	-	2	-	-	-	1	1	-	-	-	1	1	-
R – rekreacja, sport i wypoczynek	9	4	4	1	1	1	6	1	-	-	9	-	2	3	1	1	2
S – własność gruntów	3	-	3	-	3	-	-	-	-	-	3	-	-	1	1	1	-
T – dotychczasowe koncepcje rozwoju miasta i ustalenia obowiązującego planu	4	-	3	1	-	4	-	-	-	-	3	1	1	-	-	-	2
U – zamierzenia lokalne i ponadlokalne	13	1	7	5	-	12	-	1	-	-	13	-	10	-	-	-	3
W – planowy rozwój gmin sąsiedzkich	4	4	-	-	-	-	4	-	-	-	4	-	2	1	1	-	-
Z – bezpieczeństwo publiczne i pożarowe	3	-	3	-	1	2	-	-	1	-	2	-	2	-	-	1	-
X – tradycje i aspiracje mieszkańców	12	4	8	-	7	5	-	-	2	6	4	-	4	-	4	2	2
Y – Inne	3	2	1	-	2	1	-	-	1	-	2	-	-	-	1	1	1
Ogółem :	186	58	104	24	79	63	31	13	25	9	130	22	60	43	30	39	13

Objaśnienia :
Zasięg (ZA) Kompetencyjność (KO) Możliwości modyfikacji i trwałość (MM) Kwalifikacje uwarunkowań (KW)

1. ponadmiejski	1. obiektywna	1. niezmniejszenie	1. szansa
2. miejski	2. zależna od miasta	2. zmniejszenie, zmniejszające znaczenie	2. ograniczenie
3. lokalny	3. częściowo zależna od miasta	3. zmniejszenie, zwiększające znaczenie	3. szansa i ograniczenie
	4. adaptacyjna do zadań rządowych	4. pozostałe	4. zagrożenie
			5. szansa i zagrożenie

38. Wnioski

1. Uwarunkowania rozwoju funkcjonalno – przestrzennego miasta osiągnęły charakter barier, których satysfakcjonujące pokonanie w dużym stopniu zależy od inwestycji poza miastem i rozwoju komunikacji w regionie.
2. Do przestrzennych zewnętrznych barier rozwoju miasta zaliczono :
 - A – jednoosiowy układ komunikacyjny połączeń miasta z jedną całoroczną „bramą wjazdową” poprzez drogę wojewódzką nr 942 relacji Bielsko – Buczkowice – Szczyrk, z kierunku którego napływają wszyscy potencjalni użytkownicy rekreacji w Szczyрку
 - B - okresowo nieczynny wysokogórski wjazd i wyjazd z miasta przez Salmopol
 - C – brak awaryjnej ewakuacji i dwużyłowego rozprowadzenia wyjazdów ze Szczyрку
 - D – niskie parametry techniczne i stan techniczny drogi wojewódzkiej nr 942 na odcinku od gminy Bystrej do gminy Buczkowice
 - E – brak powiązania kolejowego pomiędzy Szczyrkem, a istniejącymi liniami kolejowymi.
PKP uwzględniając opłacalność inwestycji, nie podtrzymuje dotychczasowych koncepcji przedłużenia toru kolejowego z Wilkowic do Szczyрку. Oznacza to, że dogodny, masowy dojazd turystów (nie wymagających parkingów) nie może być podstawą rozwiązań komunikacyjnych.
 - F – brak powiązania drogowego między Szczyrkem a Brenną (niewykorzystane obniżenie do 730 m n.p.m. Przełęczy Karkoszczonka). Powiązanie drogowe Biła – Brenna – pozwoliłoby na wyprowadzenie części turystycznego ruchu samochodowego na trasę skoczowską i dalej na Śląsk.
 - G – grzbiety górskie stanowiące naturalne granice miasta, stanowią klimatyczno – techniczną barierę dla innych rozwiązań komunikacyjno – drogowych
3. Ograniczenia wewnętrzne miasta, podobnie jak ograniczenia zewnętrzne mają charakter barierowy. Są to :
 - A – wyczerpujące się rezerwy terenów przydatnych do zainwestowania ze względu na warunki fizjograficzne (głównie tereny inwersyjne i ostre spadki)
 - B - ograniczenia rozwojowe wynikające z form użytkowania gruntów (lasy) i występujących wartości przyrodniczych i kulturowych
 - C - wysoki popyt na usługi turystyczne w mieście, przy równoczesnej barierze podaży dla rozwoju ulic i parkingów.

IX WARIANTOWE STRATEGIE ROZWOJU MIASTA

Dla realizacji nadrzędnych celów rozwoju miasta polegających na :

1 - zwiększeniu konkurencyjności Szczyrku w stosunku do sąsiednich ośrodków osadniczych o funkcjach rekreacyjnych

2 – poprawie wizerunku zewnętrznego miasta

3 – poprawie warunków życia mieszkańców

i uwzględniając istniejące uwarunkowania, ograniczenia i bariery rozwoju proponuje się dwie strategie rozwoju przestrzennego miasta :

Wariant 1 – STRATEGIA WSPÓŁPRACY SĄSIEDZKIEJ

Strategia szerokiej współpracy miasta w ramach Parku Turystyki i Sportu Rodzinnego Beskidu Śląskiego, którego program powinien być tworzony w ramach dobrowolnego zrzeszenia gmin sąsiedzkich rozwiązujących wspólnie problemy rozwojowe i poprzez wykorzystanie zróżnicowanych możliwości rozwojowych pozwalających budować konkurencyjny wizerunek zrzeszonych gmin w stosunku do innych regionalnych ośrodków rekreacji i sportu w kraju.

Park Turystyki i Sportu Rodzinnego Beskidu Śląskiego to obszar gmin wchodzących w skład Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego, a także też gmin powiązanych funkcjonalnie lub przestrzennie z tym Parkiem.

Gminy PTISRBS mają utworzyć znaczący w skali regionu i kraju zespół funkcjonalno – przestrzenny o funkcjach całorocznych sportu, turystyki i wypoczynku.

Strategia rozwoju w oparciu o współpracę w ramach PTISRBS pozwoliłaby poprzez działania organizacyjne, informacyjne, promocyjne i inwestycyjne, na :

- najefektywniejszy sposób wykorzystania zainwestowanej infrastruktury rekreacji sportu i wypoczynku przy równoczesnym ograniczeniu uciążliwości dla otoczenia
- uzyskanie dostępu do finansowych środków promocyjnych Unii Europejskiej, promujących rozwój osadniczy w wyspecjalizowanych regionach
- najkorzystniejszy sposób eksponowania i promowania wizerunku PTISRBS jako zespołu jak też specyficznych walorów jego członków – gmin sąsiedzkich

- prowadzenie wspólnych inwestycji, wykorzystując korzyści koncentracji w ramach Parku, które byłyby nie do udźwignięcia przez budżety każdej z gmin oddzielnie
- efektywniejsze pokonywanie bariery i ograniczeń rozwojowych
- skuteczne likwidowanie zagrożeń przyrodniczych wywołanych procesami urbanizacji
- uzyskiwanie korzyści płynących z różnorodności cech obszaru i akumulacji różnorodności dostępności obszaru.

W składzie Parku mogłyby działać gminy :

Szczyrk, Brenna, Buczkowice, Bielsko, Wisła, Żywiec, przy czym zakres współpracy i formy uczestnictwa byłyby zróżnicowane i określane przez każdą z gmin.

Utworzenie Parku Turystyki i Sportu Rodzinnego Beskidu Śląskiego powinno sprzyjać pogłębianiu się integracji sąsiednich gmin tej części Beskidu, czego jedyny z najbardziej znaczących atrybutów powinien być wzrost ilości i jakości powiązań komunikacyjnych, nie tylko drogowych ale także za pośrednictwem projektowanego systemu wygodnych i bezpiecznych urządzeń wyciągowych (kolej gondolowa).

Rozwój układu drogowego przewiduje :

1. poprawę parametrów drogi dojazdowej od strony Bielska (drogi wojewódzkiej nr 942) , przy czym alternatywnie w stosunku do trudnego do przebudowy odcinka na granicy Bielska i Bystrej Śląskiej, należy zdaniem autorów rozpatrywać możliwość optymalnego przeprowadzenia drogi wojewódzkiej nr 942 w Buczkowicach oraz powiązania z projektowaną drogą ekspresową Bielsko – Żywiec – Zwardoń – Bratysława
2. budowę odcinka drogi (o długości około 3 km) łączącego Szczyrk z Brenną przez Przełęcz Karkoszczonka, położoną o około 200 metrów niżej niż Przełęcz Salmopolska, umożliwiającą nie tylko integrację obu ośrodków ale także uzyskanie alternatywnego powiązania Szczyrku z aglomeracją katowicką z pominięciem zazwyczaj utrudnionego ze względu na znaczne natężenie ruchu miejskiego przejazdu przez Bielsko. Przyjęcie takiego projektu powinno także rzutować na wybór docelowego sposobu rozwiązania punktów węzłowych tak wykreowanego ciągu z drogą krajową nr 1 w obrębie Skoczowa.
3. budowę parkingu strategicznego wraz z towarzyszącą infrastrukturą dla realizacji modelu obsługi doliny Szczyrku w okresie weekendów zimowych wyłącznie za pośrednictwem komunikacji zbiorowej, zorganizowanej w oparciu o autobus, przy zapewnieniu :
 - a) łatwości przesiadania się
 - b) odpowiedniej częstotliwości funkcjonowania autobusów i ich pojemności

- c) płatności za podróż wliczonej w dostępną na parkingu kartę typu „ski – pas” opcjonalnie ważną na terenie całego Parku Turystyki

Integrację drogową uzupełniają projektowane w ramach Parku powiązania systemem kolei gondolowych, umożliwiające poprawę oraz rozszerzenie oferty przewozowej w samym Szczyrku, a także osiągalność ośrodków ościennych – Brennej, Bielska oraz Wisły.

Wariant 2 – STRATEGIA AUTONOMICZNEGO ROZWOJU MIASTA

Strategia samowystarczalności i indywidualnych działań miasta dla budowania programu i wizerunku miasta w oparciu o własne walory, środki, możliwości i przedsięwzięcia w celu zwiększenia konkurencyjności miast w obrębie regionu.

Brak projektowania integracji gmin sąsiednich Szczyrku w przypadku nie podjęcia idei budowy parku sprawi że :

1. znacząco zredukowany zostanie program budowy powiązań systemem kolei gondolowych i jego projektowanie skupi się wyłącznie na zapewnieniu powiązań w ramach Szczyrku. Rozszerzając zakłada się projektowanie powiązania gondolowego oraz drogowego z Brenną
2. wjazd samochodami osobowymi w trakcie weekendów zimowych w głąb doliny Szczyrku będzie możliwy przy założeniu utworzenia w oparciu o odporny na zakłócenia system łączności wraz z odpowiednim oprzyrządowaniem elektronicznym systemu służowego, zamykającego stopniowo możliwość wjazdu w głąb doliny w momencie wypełnienia się maksymalnie rozbudowanej oferty parkingowej w poszczególnych, kolejnych punktach węzłowych, tj. : Solisko, Czarna, COS. U wlotu doliny Szczyrku utworzony zostanie parking wraz z węzłem przesiadkowym dla tych turystów, którzy przy dużej frekwencji narciarzy – dojeżdżając później – zastaną informację o zamknięciu szluz wlotowych do górnej części doliny Żyłicy i napotkają na ofertę dojazdu do upatrzonych tras i wyciągów komunikacją zbiorową
3. rozbudowany system powiązań gondolowych na terenie Szczyrku ma za zadanie umożliwić, w momencie zamykania kolejnych odcinków układu drogowego górnej części miasta, osiągalność z parkingów położonych bliżej wylotu doliny stoków preferowanych przez turystów za pomocą środka alternatywnego, niezależnego od układu drogowego

Podstawowe ustalenia wyjściowe i zasady kreowania strategii rozwoju miasta – obowiązują w obu wariantach.

1. Ustala się 20-letni horyzont czasowy dla realizacji strategii rozwoju miasta
2. Ustala się następujące warunki brzegowe, wymagające uwzględnienia w wariantowych strategiach rozwoju :
 - a) w związku z przemianami demograficznymi kraju i Szczyrku utrzyma się dotychczasowy poziom liczby ludności
 - b) utrzymają się jako dominujące dotychczasowe kierunki zasilania turystyki (Bielsko, Śląsk)
3. Rosnący wskaźnik motoryzacji w kraju będzie rósł nadal, a satysfakcjonujące rozwiązanie problemów dojazdu i parkowania będzie jednym z kryteriów wyboru wypoczynku przez turystę
4. Przyjęto jednolite zasady przekształceń funkcjonalno – przestrzennych, obowiązujące w ramach prezentowanych strategii :
 - a) Nadrzędną zasadą której podporządkowano strategię rozwoju funkcjonalno – przestrzennego miasta jest ochrona przed zniszczeniem i wykorzystanie dla rozwoju miasta walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych obszaru
 - b) Ustala się bezwzględną ochronę obiektów i obszarów objętych najwyższą formą ochrony prawnej, w tym :
 - obiektów i stref ochrony konserwatorskiej A, B, K, O W
 - obiektów i obszarów ochrony przyrody ożywionej i nieożywionej Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego
 - stref ochrony ujęć wody
5. Ustala się buforowy sposób ochrony przyrody, poprzez zatrzymanie turystów na wyznaczonych obszarach zorganizowanego i atrakcyjnego wypoczynku, równocześnie unikając udogodnień dla spędzania czasu bezpośrednio na bezpośrednio na naturalnych terenach biologicznie czynnej przyrody.
6. Podtrzymuje się dotychczasowe funkcje miasta jako regionalnego ośrodka rekreacji zimowej z rozwinięciem turystyki letniej, poprzez atrakcyjną ofertę programową, w związku z czym nadal głównym źródłem utrzymania mieszkańców i dochodów miasta, będzie obsługa sportu i turystyki zwłaszcza zimowej.
7. W związku z funkcją ochronną przyrody w mieście i warunkami naturalnymi, wyklucza się na terenie miasta lokalizację przemysłu, baz transportowych, składów, budownictwa i form działalności gospodarczych mogących być źródłem :

- odpadów przemysłowych
 - zwiększonego ruchu transportowego
 - ścieków przemysłowych
 - składowisk odpadów
 - oczyszczalni ścieków
8. Ustala się rozwój usług turystycznych i wypoczynkowych w sposób promujący wypoczynek i sport rodzinny, poprzez poszerzenie oferty adresowanej do osób o różnych możliwościach fizycznych i w różnych grupach wiekowych.
9. Wyklucza się rozwój zainwestowania miejskiego powyżej wysokości 600 m n.p.m. , co pozwoli zapobiegać dewastacji krajobrazu i erozji gleb oraz rozwój systemów infrastruktury technicznej
10. Dla ochrony czystości powietrza i wód, ustala się działania dla objęcia wszystkich obiektów w mieście systemem oczyszczania ścieków sanitarnych i deszczowych oraz zaopatrzenia w wodę, a także systemem ogrzewania nośnikami bezdymnymi.
11. Ustala się, że :
- najpoważniejszym zadaniem w zakresie projektowania modelu obsługi komunikacyjnej miasta jest obsługa weekendowa ruchu dojazdowego i wyjazdowego związanego przede wszystkim z bogactwem miejscowej oferty uprawiania sportów zimowych, a głównie narciarstwa zjazdowego
 - zaniechanie projektowania powiązania kolejowego miasta z linią Bielsko – Zwardoń ze względu na :
 1. brak jednoznacznych przesłanek znaczącego wzrostu napływu turystów ponad aktualną przepustowość urządzeń wyciągowych
 2. praktyczny brak rezerwy terenowej pod przeprowadzenie linii kolejowej

ZADANIA STRATEGICZNE KIERUNKOWEGO ROZWOJU MIASTA SZCZYRK

Pozycja	Zadania strategiczne	W mieście	Poza miastem	F.f. ★	Etap	W 1	W 2
1	Modernizacja drogi krajowej nr 942 na terenie miasta – podniesienie parametrów technicznych i parametrów bezpieczeństwa użytkowników	+	-	a,c	1	+	+
2	Podniesienie standardu technicznego istniejących i budowa nowych zespołów parkingów zbiorczych z wykorzystaniem istniejących możliwości terenowych, w tym parkingów strategicznych						
	Wariant 1	+	+	e	1,2	+	-
	Wariant 2	+	-	e	1,2	-	+
3	Budowa pętli drogowej do zawracania w rejonie Soliska z parkingiem strategicznym	+	-	a	1	+	+
4	Podłączenie dalszych użytkowników do miejskiej sieci kanalizacyjnej	+	-	f	1, 2	+	+
5	Rozwiązanie technicznego problemu oczyszczania wód deszczowych	+	-	f	1, 2	+	+
6	Wymiana istniejących skorodowanych wodociągów stalowych	+	-	f	1, 2	+	+
7	Realizacja barier przeciw osuwiskowych z użyciem kamienia rumoszewego z potoków i osuwisk	+	-	d	1,2,3	+	+
8	Oczyszczanie wód powierzchniowych do I klasy czystości	+	-	a	1,2	+	+
9	Budowa zbiorników wodnych na dopływach Żyłicy: Malinów, Czarna i Biła oraz zbiornika wstępnego powyżej istniejącego ujęcia wody przy ulicy Myśliwskiej: 9a – zbiornik wstępny 9b – zbiornik Czarna 9c – zbiornik Malinów 9d i 9e – zbiorniki w Biłej	+	-	f	1, 2, 3	+	+
10	Realizacja zadań wynikająca z ustalonych stref ochronnych ujęć wody:						
	10a – strefa bezpośrednia	+	-	f	1,	+	+
	10b – strefa pośrednia	+	-	f	1,2,3	+	+
11	Budowa wielofunkcyjnego centrum miejskiego – w miejscu dotychczasowego dworca autobusowego	+	-	e	1,2,3	+	-
11a	Budowa rozczłonkowanego centrum miejskiego	+	-	e	1,2,3	-	+

Pozycja	Zadania strategiczne	W mieście	Poza miastem	F.f. ★	Etap	W 1	W 2
12	Budowa nowego cmentarza	+	-	a	2	+	+
13	Przeznaczenie i adaptacja 2 budynków szkolnych : w Salmopolu i Biłej dla potrzeb usług miejskich	+	-	a	1,2	+	+
14	Budowa równoległych : - ścieżki rowerowej - ścieżki spacerowej - narciarskiej trasy biegowej - ścieżki spacerów konnych i zimowych kuligów	+	-	e	1,2,3	+	-
14a	Budowa równoległych : - ścieżki rowerowej - ścieżki spacerowej - narciarskiej trasy biegowej	+	-	e	1,2,3	-	+
15	Budowa letniego toru saneczkowego	+	-	e	1	+	+
16	Budowa parku miejskiego i zespołu boisk	+	-	a	1, 2, 3	+	-
16a	Budowa parku miejskiego	+	-	a	1,2,3	-	+
17	Podniesienie atrakcyjności istniejących domów wczasowych i pensjonatów poprzez : wyposażenie ich działek w urządzenia sportowe (mała boiska) i place zabaw dzieci i młodzieży	+	-	d	1, 2	+	+
18	Budowa małych urzędów i obiektów obsługi turystów (np. lodowisko sezonowe, tor rolkowy, górkę saneczkową, małe punkty gastronomiczne, punkty informacji turystycznej, place zabaw dla dzieci, place biwakowe itp.)	+	-	d	1, 2, 3, 4	+	+
19	Budowa otwartego kąpieliska miejskiego nad Żylicą	+	-	f	1	+	-
20	Modernizacja drogi krajowej nr 942 na odcinku Szczyrk – Buczkowice	-	+	f	1,2	+	-
20a	Budowa północnego obejścia Buczkowic drogą krajową nr 942	-	+	f	1,2	+	-
21	Budowa na terenie Buczkowic centrum usług, rozrywki, sportu i obsługi ruchu turystycznego i komunikacji oraz akwaparku	-	+	e	1,2,3, 4	+	-
22	Budowa w Buczkowicach parkingów strategicznych dla ok. 3800 samochodów	-	+	e	1,2,3	+	-
23	Budowa na terenie Buczkowic autobusowego dworca przesiadkowego obsługującego ruch wahadłowy relacji Buczkowice – Szczyrk – Solisko	-	+	e	1	+	-
24	Budowa drogi o klasie ulicy zbiorczej (jezdnia 2 x 3,50 m, jednostronny chodnik – 3,0 m) łączącej Brenną ze Szczyrkem Białą poprzez Przełęcz Karkoszczonek	+	+	f	1	+	-
25	Budowa na terenie Brennej zespołu parkingów strategicznych o pojemności ok. 2500 miejsc	-	+	e	1,2	+	-
26	Budowa centrum obsługi turystów w Brennej	-	+	e	1, 2	+	-

Pozycja	Zadania strategiczne	W mieście	Poza miastem	F.F. ★	Etap	W 1	W 2
BUDOWA STACJI WĘZŁOWO PRZESIADKOWYCH DLA KOLEJEK GONDOLOWYCH (LUB KRYTYCH KRZESELEK :							
27	Stacja przesiadkowa Skrzyczne	+	-	e	1, 2	+	-
28	Stacja przesiadkowa Małe Skrzyczne	+	-	e	1	+	-
29	Stacja przesiadkowa Malinów Pośredni	+	-	e	1, 2	+	-
30	Stacja przesiadkowa GON	+	-	e	1	+	-
31	Stacja przesiadkowa Hyrcza	+	-	e	1, 2	+	+
32	Stacja przesiadkowa Centrum	+	-	e	1	+	+
33	Stacja przesiadkowa Hala Skrzyczeńska	+	-	e	1, 2	+	-
34	Stacja przesiadkowa Klimczok (łącznie z modernizacją istniejącego schroniska)	+	-	e	1	+	-
35	Stacja przesiadkowa Biały Krzyż	+	-	e	1, 2	+	-
BUDOWA TRAS KOLEJEK GONDOLOWYCH							
36	Kolejka Skrzyczne – Małe Skrzyczne	+	-	e	1, 2	+	-
37	Kolejka Małe Skrzyczne - Malinów	+	-	e	1	+	-
38	Kolejka Malinów – Biały Krzyż	+	-	e	1, 2	+	-
39	Kolejka GON - Hyrcza	+	-	e	2	+	+
40	Kolejka Centrum - Klimczok	+	-	e	2	+	-
40a	Kolejka Biła - Klimczok	+	-	e	1	-	+
41	Kolejka COS – Skrzyczne (wymiana krzesełek na gondole lub krzesełka kryte)	+	-	e	3	+	-
42	Kolejka GON – Hala Skrzyczeńska	+	-	e	1, 2	+	-
43	Kolejka Hala Skrzyczeńska – Małe Skrzyczne (wymiana krzesełek na gondole lub krzesełka kryte)	+	-	e	3	+	-
44	Kolejka Malinów - Solisko	+	-	e	1, 2	+	-
45	Kolejka Biały Krzyż - Wisła	-	+	e	3	+	-
46	Kolejka Hyrcza - Brenna						
	Wariant 1	-	+	e	2	+	-
	Wariant 2	-	+	e	1	-	+
47	Kolejka Klimczok - Szindzielnia	-	+	e	4	+	-
48	Budowa akwaparku w Szczyrku	+	-	e	1	-	+
49	Budowa zespołu boisk z halą sportową w Szczyrku	+	-	e	1, 2	-	+
50	Budowa dworca autobusowego dla ruchu wahadłowego weekendowego	+	-	f	1, 2	-	+

Pozycja	Zadania strategiczne	W mieście	Poza miastem	F.f. ★	Etap	W 1	W 2
PODNOSZENIE KOMFORTU I ATRAKCYJNOŚCI USŁUG SPORTU I WYPOCZYNKU POPRZECZ DZIAŁANIA ORGANIZACYJNE :							
51	Wprowadzenie centralnej informacji komputerowej o wolnych miejscach noclegowych i parkingowych w obszarze Parku Turystyki i Sportu Rodzinnego Beskidu Śląskiego	+	+	f	1,2	+	-
51a	Wprowadzenie lokalnej informacji komputerowej o wolnych miejscach noclegowych i parkingowych na terenie miasta	+	-	f	1	-	+
52	Sterowanie elektroniczne lub radiowo indywidualnym ruchem samochodowym i parkowaniem w obszarze Parku w okresie weekendowym	+	+	f	1,2,3	+	-
52a	Sterowanie elektroniczne lub radiowo indywidualnym ruchem samochodowym i parkowaniem w mieście w okresie weekendowym	+	-	f	1	+	+
53	Organizacja okresowego letniego połączenia komunikacyjnego Szczyrk – Jezioro Żywieckie	+	+	f	1	+	-
54	Tworzenie na obszarze Parku różnorodnych ofert i pakietów usług komunikacyjnych, turystycznych i rekreacyjnych w ramach skipassów obejmujących równocześnie : dojazd do wszystkich wyciągów i korzystanie z nich w określonym czasie	+	+	f	1,2,3	+	-
54a	Tworzenie miejskich, różnorodnych ofert i pakietów usług komunikacyjnych, turystycznych i rekreacyjnych w ramach skipassów obejmujących równocześnie : dojazd do wszystkich wyciągów i korzystanie z nich w określonym czasie	+	-	f	1,2,3	+	+

Uwaga :

Działania podane w wariantcie 1 przewidują współpracę sąsiedzką pomiędzy Szczyrkiem, a sąsiedzkimi gminami : Buczkowicami, Brenną, Wisłą, Żywcem i Bielskiem w ramach Parku Turystyki i Sportu Rodzinnego Beskidu Śląskiego

F.f. ★ forma finansowania

- a - finansowanie z budżetu gminy
- b - finansowanie wspólne z budżetów zainteresowanych gmin
- c - finansowanie przez administrację rządową – konieczne umieszczenie zadania na liście zadań rządowych (wojewódzkich)
- d - finansowanie przez podmioty gospodarcze z terenu miasta
- e - finansowanie komercyjne
- f - mieszany system finansowania